

A R E G G E L

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KORUT 52. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

(Működési ár (csak vidékre) egy negyed
evre 40 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen
3 dinár, 1 30 lira, 2 francia frank, 10 lei

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ÉS 278-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LAZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTANTOL
REGGELIG: 803-30, 810-11

XI. évfolyam

Budapest, 1932 november 21

47. szám

Gömbös és Dollfuss kancellár vasárnapi tárgyalásának ered- ménye: hosszabb időre szóló kereskedelmi szerződés Ausztriával.

**„A magyar-osztrák export-import arányát sikerült
megtalálnunk és leszögeznünk!” — jelenti ki A Reggel-
nek Kállay földművelésügyi miniszter
Az új szerződést a közeli napokban
parafálják**

(A Reggel tudósítójától.) Hónapokig tartó bizonytalanság, meddő tárgyalások és rövid provizóriumok után végre

a legutóbbi 48 órában sikerült áthidalni azokat a súlyos és hosszú időt át szinte megoldhatatlannak tetsző ellentéteket, amelyek az osztrák és a magyar kereskedelmi politika között tátongtak

és amelyek megakadályozták, hogy a két ország, amely hosszú századokon keresztül teljes gazdasági közösségben élt egymás mellett, ellenségeik nem kis kárörömére és az európai korszak nagyobb dicsőségére, szerződésnélküli állapotba kerüljön. Az osztrák-magyar kereskedelempolitikai tárgyalások még nem fejeződtek be, a két delegáció, ugyancsak Winkler alkancellár, valamint Kállay földművelésügyi és Fabinyi kereskedelmi miniszter a legközelebbi órákban még folytatják közös munkájukat, de ma már kétszegtelenül válik, hogy

a legközelebbi napokban parafálásra kerül egy hosszabb időre szóló kereskedelmi szerződés,

amely e nehéz napokban talán első jele a mindkét országra fölvirradó jobb időknek. Vasárnap délelőtt a tárgyalások szüneteltek, csupán a két delegáció szakreferensei készítettek elő a délutáni kitűzött folytatólagos tárgyalások anyagát. Winkler osztrák alkancellár vasárnap délelőtt nagyatádi Szabó István szobrának leleplezésén vett részt és az ünnepegy hangulata, az a ragaszkodás, amely a magyar agrártömegekben a megdicsőült vezér emléke iránt megnyilatkozott, melyen meghatótták az osztrák államférfit. A délutáni órákban a kormányzó fogadta hosszabb kihallgatáson Winkler alkancellárt, míg Dollfuss kancellár, aki hangszabózatlan nem hivatalos minőségben tartózkodott Budapesten, Gömbös miniszterelnökkel folytatott a miniszterelnök-ségen hosszú és kimerítő megbeszélést. A miniszterelnökségen lefolyt tanácskozáson a két kormányelnökön kívül résztvett még dr. Jakoncig osztrák kereskedelmi miniszter, Kállay földművelésügyi miniszter és Henkel

budapesti osztrák követ, Dollfuss kancellár a délután 4/5 órai vonattal visszautazott Bécsbe, míg Winkler alkancellár, Kállay földművelésügyi miniszter, Fabinyi kereskedelmi miniszter és a két delegáció tagjai az egész délutáni folyamán folytatták megbeszéléseiket. A délutáni tanácskozások egy szünetében

Kállay földművelésügyi miniszter fogadta A Reggel munkatársát

és a tárgyalások eddigi eredményeiről a következőket mondotta:

— A munka gyors menetben halad és már ma is nagy megelégedettséggel mondhatom, hogy

a legfőbb pontokban sikerült az elvi meg-egyeződést megtalálnunk.

Nézetem szerint ez alapján véve nem is volt nehéz, mert hiszen a két ország gazdasági helyzete parancsolkan megköveteli az egymást kiegészítő gazdasági politika folytatását. A leg-nyelvényesebb kérdés, amely megoldásra várt, az volt, hogy fülállítsuk az arányt az Ausztriába irányuló magyar export és onnét jövő importunk között. Ezt

a külkereskedelmi arányt sikerült meg-

Dollfuss kancellár az osztrák kereskedelmi miniszter kíséretében vasárnap Budapestre érkezett és háromórás tanácskozás után visszautazott Bécsbe

Gömbös: és Kállayval is tárgyalta Dollfuss, aki kijelenti A Reggelnek, hogy a magyar kormányférfiakkal fontos kérdéseket tisztázott

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt az 1 órai bécsi gyorsal várták Budapestre Dollfuss osztrák kancellárt, a Keleti-pályaudvar külső képe azonban nem mutatta a külföldi kormányférfiak fogadtatásánál szokásos ünnepi készülődést. A kancellár, aki szombaton még Salzburgban folytatott tanácskozá-
sokat Held bajor miniszterelnökkel, csak szombaton este, a Budapesten tartózkodó Winkler alkancellár távirati kérésére határozta el,

találnunk és leszögeznünk,

de semmiestire sincs egy merev számról szó, hanem az arány alkalmazkodik a gazdasági élet váltakozó ingásaihoz. Fontos körülmény, hogy kölcsönös kívánságunkhoz képest

a szerződést hosszabb időre kötjük meg.

hogy a gazdasági életben nyugalmi állapot álljon be és a termelés bizonyos időre a szerződésben megállapított keretekhez igazodhassék.

Ekkor lépett a szobába Fabinyi kereskedelmi miniszter, aki A Reggel kérdésére, mint ítéli meg a tárgyalások menetét, a következőket válaszolta:

— A magam részéről megelégedéssel közölhetem, hogy az ipari kérdéseket részben szombat délután Winkler alkancellár ural, részben szombat este a kereskedelmi miniszteriumban lefolyt főbbórák tanácskozáson letárgyaltuk. A még tisztázásra és megoldásra váró kérdéseket a ma esti tanácskozásokban fogjuk tárgyalni, én remélem és erre minden kildtás megvan, hogy ezekben

a tisztán ipari kérdésekben is sikerül egyetértő megoldást találnunk.

hogy néhány órát Pesten fog tölteni az osztrák-magyar szerződési tárgyalások során fbl-merült vitás kérdések megbeszélése céljából. Dollfussnak az volt a kívánsága, hogy látogatása a legteljesebb inkognitóban történjék és hivatalos körök lehetőleg ne is vegyenek tudomást érkezéséről. Néhány perccel a bécsi gyors érkezése előtt megjelent a Keleti-pályaudvaron az osztrák követség egyik tisztviselője és azt a kérést intézte az államfőnök-

bőz, hogy lehetőleg senkit se engedjen az érkezői oldalnak arra a részére, ahol az osztrák vasutak miniszteri szalonkoicsja fog megállni. Intézkedésére azonban nem is volt szükség, mert

a kancellárra néhány újságíró kivül csak a Budapestben tartózkodó osztrák delegáció tagjai várakoztak Winkler alkancellár és Hennem Lipót követ vezetésével.

Az alkancellár mosolyogva magyarázta a köréje csoportosuló újságíróknak:
— En egy órára sem érek rá Pestről oldóvont, ezért sürgönyöztem tegnap a kancellárnak, hogy a kereskedelmi miniszterrel együtt jöjjön Pestre és állapodjék meg velem itt a helyszínen azoknak a fontos függő kérdéseknek a tárgyában, amelyek a budapesti tanácskozások során még tisztázásra szorulnak. Az idő sürget és

az ilyen nagyfontosságú, kényes kérdéseket nem lehet telefonon elintézni...

Befut a bécsi gyors és a szalonkocsi lépesőjén egy alacsony, sovány, szőkebajuszos, puha-kepalapos ur jelenik meg: a kancellár. Nyomában Jakoncig osztrák kereskedelemügyi miniszter és Seexfeldner, az osztrák vasutak vezérigazgatója száll le a vonatról. A magyar határon csatlakozott a társasághoz Senn Ottó, a Magyar Államvasutak alelnöke is és a két vasútigazgató közt az uton fontos tanácskozással folytatók: a magyar-osztrák kereskedelmi szerződéssel kapcsolatos vasúti fuvarozási kérdésekről. Az osztrák kancellár alacsony alakja szinte eltűnik a tömeges üdvözlések első perceiben. Dollfuss türelmetlenül tekint az órájára és sietős léptekkel indul a kijárat felé. Csak az állomásfőnököt keresi, akivel közli, hogy délután 5 órakor már visszaindul Bécsbe és az a kérés, hogy a gyors étkezőkocsiját lehetőleg közvetlenül a szalonkocsi után kapcsolják. Gyors elhárító mozdulattal ter ki minden nyilatkozat elől és egy perc múlva Winkler alkancellárral és Hennem követvel már az osztrák követtség autójában ül, amely elindul vele a követésg Akadémia-utcai palotájá felé.

Fölött előtt öt perccel érkezett vissza a kancellár újra a Keleti-pályaudvarra és elindulása előtt a következőket mondta A Reggel munkatársának:

— Csupán a kereskedelmi szerződéssel kap-

csolatos kérdések megbeszélése céljából jöttem Pestre.

politikai problémák ezuttal egyáltalában nem kerültek szónyegre.

Mindjárt megérkezésem után tanácskozárra ültünk össze az alkancellárral, a kereskedelmi miniszterrel és a követtel, majd a megbeszélés eredményeként fölmerült annak a szüksége, hogy

megbeszélést tartunk Gömbös miniszterelnökkel és Kállay magyar földművelésügyi miniszterrel. A velük folytatott eszmecsere során igen fontos kérdéseket sikerült tisztáznunk.

Ismétlem, politikai kérdésekről nem tárgyalunk, azonban azt remélem, hogy a kölcsönös druforgalom megindulása nagy mértékben hozzá fog járulni a két ország kapcsolatainak kimélyítéséhez.

Az elvi kérdésekben Winkler alkancellárnak és a magyar delegációnak sikerült még Pesten megegyezésre jutniok

és a Bécsben folytatódó tárgyalásoknak már csak a részletkérdések megvitatása fog maradni.

Amikor megkérdezzük, hogy optimista-e a szerződési tárgyalások eredménye tekintetében, a kancellár mosolyogva válaszol:

— Ha nem bízunk a tárgyalások eredményében, nem jött volna le az osztrák kormány három tagja Budapestre.

„Bizonyos irányelveket igyekeztünk megtalálni” — mondja Gömbös

Gömbös miniszterelnök vasárnap este az egyes pártban nyilatkozott A Reggel-nek Dollfuss osztrák kancellár látogatásáról.

— A gazdasági közeledés problémáit tárgyaluk meg — mondotta — és a jövőt illetően bizonyos irányelveket igyekeztünk megtalálni a két ország számára.

Vasárnap este a miniszterelnök és felesége vacsorát adtak Winkler alkancellár físzlejtőre, amelyen résztvettek az osztrák delegáció és az osztrák követésg, valamint a magyar kormány tagjai. A dinét ünnepélyes fogadás követte a miniszterelnökségen.

Két bukás

A nemzeti és polgári ellenzék két súlyos vereséget szenvedett vasárnap: Székesfehérvárott Hóman kultuszminiszter valósággal lehengerelte Friedrich István pártját; a kisgazdapárt Istenben boldogult vezérének, Gaal Gasztonnak kerületében, a balatonmenti Lengyeltóiban a keresztény gazdasági párti Jankovich-Bésán gróf baktatta ki Gaal Olivért, Gaal Gaszton fiát. A két vereség fájdalmas hatását szépeni férfiatlan, lekicsinyelni dőreség volna. A választási terrornak olyan szemérmetlen, megalázó és lázító módszereiről, amelyek miatt e hasábon az eliramlott évek során annyiszor pirult el a nyomdafesték, ebben a két kerületben még az elkeiseredett pártfogultság sem beszélhet. Friedrich István, a parlamenti ellenzéknek egy évtized óta egyik legnépszerűbb és legvonzóbb vezérégyénisége, törpe kisebbségben maradt Székesfehérvárott Hóman kultuszminiszterrel szemben, egyszerűen azért, mert választóinak többsége, amint az vasárnap kiderült, csupán platonikusán élte ki szerelmét az ellenzék iránt, újjongva helyeselt és lelkesedett, de a cselekvés pillanatában már csak a hüvös semlegesség, vagy a kormánypárti jelöltre való szavazás között választott. Az utolsó 24 óra krízisében kihűlt a fehérvári kisgazdák szenvedélye is, a keménykötésű, dacos földművestábor nagyrésze, még rekedten a Friedrich-éljenektől, lassan, tempósan átsompolygott a kormánypártba. A gazdasági társadalmat egyébként két-

kedővé tette a független kisgazdapártnak első állásfoglalása, amely neutralitást ajánlott számukra; főleg ezt a lelki zavart használta ki sikerrel a kormánypárt. Lengyeltóiban egyrészt az a közmondás győzött, hogy senki sem prófeta a saját hazájában, másrészt a kormánytámogató ellenjelöltnek, Jankovich-Bésán Endre főnrak fiz és egynéhányezer holdas nagybirtoka és annak ezerkétszáz főnyi eselédsege. Szurony és nyílt presszió nélkül tehát két kormánypárti győzelem! Amikor ezt a kormánypárti sikert megállapítjuk, lehet-e elfelejteni, hogy mindez nyílt szavazás eredménye, azé a választási rendszeré, amely egy évtized óta hamisítja meg a közvéleményt és hozzájárult ahhoz, hogy a polgári függetlenség önértékeinek ösztönei is elsorvadjanak a magyar emberiségből. A nyílt szavazás lehetővé teszi, hogy ne csak szuronyokkal, de szempillantásokkal, egy odavetett szóval, egy gesztussal is jéggőz fagyjon a lélek az alkotmányos jogát gyakorló polgárban. Ó, a lelkeken ti-porni nemesak eszimasarokkal lehet. Gömbös Gyula, aki oly közvetlenséggel értette meg magát vasárnap este a Nagyatádi ünnepre Budapestre sereglett kisgazdatömegekkel, mint egykori ellenzéki vezér, mindezeket az igazságokat a saját bőrén, a saját idegein, a saját szétugrasztott és ellopott táborán tapasztalhatta. A kormánypárti kettős győzelem napján kiáltjuk felé: Addig nem tisztázták a játékot, nem alkotmányos küzdelem, de tragikomikus szelmalomharc a magyar képviselőválasztás, amíg az nyílt szavazással történik!

Melcer Lillát egyhangulag ajánlja képviselőnek a garbócbogdányi kerület

Miskolc, november 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A garbócbogdányi választási bizottság szombaton délután hirdette ki az ajánlások eredményét. A választókerület

2700 szavazója közül 2560-an írták alá Melcer Lilla ajánlási íveit,

ugy, hogy Melcer Lillát máris a kerület egyhangulag megválasztott képviselőjének lehet tekinteni.

Magyarok

Holnap ostromlott várhoz lesznek hasonlóak pénztári hadállásaink! Az azziatörök megkezdték rohamaikat! Pergő érvekkel küzdenek ellenünk apotyázó csapatok! Kémeik elárulták nekik, hogy ilyen ragyogó vigjátékunk még nem volt! Holnap kezdődik Roda-Roda kajaiparancsnok vezérlete alatt a nagy

Szerelmi manővert

amelyen a snájdig Petrovich Szvetiszlav irányítása mellett fölvonulnak a legjobb és a legcsinosabb ágyuk! Az egyesített Décsi-Omnia-Corso löparancsnoksága szerint: Belgrád bevétele óta ilyen nagy bevétel még nem volt! A földérintő szolgálat naponta 4, 6, 8 és 10 órakor kezdődik. Az első Szerelmi Manővert mindennap teljes gőzzel — de félhelyárrakkal!

Marlene Dietrich

„SZŐKE VÉNUSZ”

PALACE

című filmjét remek Western-gépen olosó hely-
árrakkal mátol

PALACE

Nagyatádi Szabó István unokája, Markó István, arra kéri nagyapja vasárnapi szoborleplezésén a kormányzót, hogy cseztul a Nagyatádi-Markó nevet viselhesse
A kormányzó mögött özv. Nagyatádi Szabó Istvánné és leánya, Markó Istvánné

Hóman kultuszminister győzött Székesfehérvárott, Jankovich-Bésán gróf Lengyeltótiiban

A kultuszminister 3354 szótöbbséggel szerezte meg a fehérvári mandátumot Friedrich Istvánnal szemben. Jankovich-Bésán Endre gróf 4169, Gaal Olivér 3913 szavazatot kapott

Székesfehérvár, november 20

(A Reggel kiküldött tudósítójától) Csütörtök polgármester a startnál összecsapta kezét:

— Ennyi képviselő nem járt Székesfehérvárott az aranybulla kihirdetése óta!

A csatasorba álló 25 egységpárti és 11 ellenzéki képviselőnek azután még több oka támadt a csodálkozásra:

— *Soha ilyen unalmas választást!* — állapították meg pártkülönbség nélkül és joggal, mert a székesfehérvári közönség egyáltalán nem reagált arra az országos érdeklődésre, amely Hóman kultuszminister és Friedrich István összecsapását kísérte.

A város külső képének egyhangúsága, a járókelők nyugalma, sőt fagyos közönye mindenre mutat, csak arra nem, hogy ezekben az órákban dől el a fehérvári mandátum sorsa.

Mint valami érdektelen néma film pergett le ez a választás, amelynek eredménye kezdetül fogva attól függött, sikerül-e az ellenzéknek megbirkózni a nyúltszavazás rendszer láthatatlan, de mégis jelen lévő nyomásával. Nem sikerült. Késztelenül megállapítható, hogy Friedrich István, mint az összes ellenzéki pártok jelöltje mellett néhány nappal ezelőtt még elemeltáris volt a közhangulat, — ezt még az egységpárti képviselők is elismerték —, az utolsó napok erős nyomása alatt azonban ez a hangulat vesztett erejéből. A gazdák soraiban már kezdetben zavart okozott a Független Kisgazdapártnak nehezen kialakuló álláspontja.

Gróf Hunyady Ferenc az első napokban semlegességről beszélt a gazdakörben

és hiába foglalt később a párt Friedrich jelöltje mellett állást, a gazdák soraiban támadt bizonytalanságot Hegyemegi-Kiss Pál és Kun

Béla személyes megjelenésükkel sem tudták később ellensúlyozni.

Friedrich mellett ugyszólván csak az iparosság tartott ki mindvégig, a gazdák nagy része azonban — és Friedrich itt eszalatkozott leginkább számításában — a kormánypárt mögött sorakozott föl.

Még az eredetileg Friedrich-párti gazdák is sokáig tartózkodtak a szavazástól, megvárták, melyik jelölt kerül fölénybe és aztán a Hóman-párthoz eszalakoztak. Egy öreg kiscgazda arra a kérdésre, hogy mire szavaz, a délelőtti órákban ezt a jellemző választ adta:

— *Odaszavallunk, ahol győzünk!*

A kereskedők túlnyomó része — amint előrelátható volt — Hóman miniszterre szavazott

és így történt, hogy a két belvárosi körzetben, ahol túlnyomórészt az intelligencia, a tisztviselők és a kereskedők szavaznak, a kormánypárt mindjárt kezdetben nyomásztó fölénybe került. Az első körzetben Friedrich 100 szavazatot sem kapott Hóman közel 800 szavazattal szemben és majdnem ekkora előnyre tett szert a kultuszminister a második körzetben is. Ilyen körülmények között a választás

RUHAHÉT

példátlanul olcsó árakkal!

Crepe de Chine-, Marocain-, szövet-, angol- és estélyi ruhák

I. csoport 19.- Pengő

II. csoport 29.- Pengő

III. csoport 39.- Pengő

LIPCSEI

IV, Apponyi-tér 4

Az olcsó árusítás hétfőn reggel kezdődik

tás sorsa ugyszólván már reggel ¼9 órakor eldőlt.

Hóman kezdetül fogva vezetett, pártja szervezettségben is fölélmulta az ellenzékét,

amely tízennégy körzet közül csak háromban tudott fölénybe kerülni: a kimondott iparos- és proletár parasztkörzetekben. Ezek közül a hatodik körzetben, az ellenzéknek egyetlen igazán jó körzetében, kerek számban ötszáz Friedrich-párti szavazattal szemben a Hóman-párt alig háromszáz szavazatot tudott elérni. A többi körzetben átlagosan száz-kétszáz szavazattöbbséget szerzett a kormánypárt, még a szőlőhegyen is, ahol az ellenzéknek kezdetben ugyancsak erős talaja volt.

A belvárosban reggel 8 órakor elsőnek Shvoy Lajos megyéspüspök adta le szavazatát Hóman kultuszministerre.

Reggel ¼9 órától kezdve félóránként ebben az arányban növekedett a Hóman-párt előnye: 281, 474, 710, 767, 929, 1100, 1210, 1400, 1635, 1872, délután ¼2 órakor: 2294. E számokból is látható, hogy

Hóman miniszter győzelmét vasárnap már egy pillanatra sem fenyegette veszély.

Az egységpárti képviselőknél Székesfehérvárra érkezett osztaga erős finist védett ki. Szombaton már sorra látogatták a Friedrich-párt bizalmi férfait is. Házirol házra folyt a korteskedés, vasárnap pedig valóságos autótábor funarozta az urnákhoz a Hóman-párti választókat. Kiderült, hogy a Hóman-párt jóelőre lefoglalta az összes autót és

ezt a hadicselt drágán fizette meg az ellenzék.

amely kénytelen volt jégkorszakbeli konfliktusokat állítani csatasorba. De még ezekben sem telhetett sokáig öröme, csakhamar szájról szájra adták a hírt: a rendőrség közbelepett, kizonatta a Friedrich-párti konfliktusokat és fiákereket a forgalomból azzal az indokollással, hogy a kocsi rozogók, férgesek. Ilyen apró tüszurások napirenden voltak: teherantók beállítását személyszállításra nem engedélyezték, a Friedrich-párt központi irodáinak telefonját leszerelték, a választás részleteredményeiről szóló ellenzéki jelentést bevonatták, egy bizalmiférfit, aki ilyen jelentést szövegzett ki, rövid időre őrizetbe vettek, de tárgyilagosan meg kell állapítani, hogy

ugynevezett választási atrocitásokról beszélni sem lehet, erre a Hóman-pártnak nem is volt szüksége.

Déli 12 órakor már mindenütt megjelenhettek a kormánypárti plakátok, amelyek hatalmas betűkkel hirdették: „Hóman győz! Hóman győz!” Több sem kellett a közönségnek.

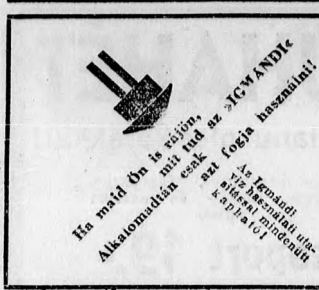
Ettől kezdve már az ellenzéki polgárok nagy része is Hómanra adta le szavazatát.

„Odaszavallunk, ahol győzünk!” Délután 3

ORION RADIO

7037 = 7038 = 7051 = 7052 = 7050

Ezekkel a rádiókkal nyugodtan várhatja a nagyadót!

Hasznos tudni,

hogy a derős hangulat, a jó közérzés mindig a gyomor és belek kifogástalan működésétől függ.

Szorulásban szenvedőknek, **emésztési** hiányoknál pedig

Schmidthauer természetes

Igmándi

keserűvize válik be legjobban.

Hóman kultuszminiszter

az esti banketten így nyilatkozott *A Reggel*-nek:

— Amikor a székesfehérvári polgárok gondolkodását közelebbről megismertem, kezdetül fogva el voltam készülve erre a választási eredményre. Meglepetésszerűen ért azonban az a foka a megértésnek, amelyet az ősi város

órakor már így oszlott meg a leadott szavazatok aránya: Hóman 5960, Friedrich 3450. Délután 4 órakor: Hóman 6652, Friedrich 3622. Este 7 óra körül befejezték a szavazást az összes körzetekben. Végeredményben leadtak 10,796 szavazatot, ami megfelel az összes szavazásra jogosultak 90,5 százalékának, olyan rikord, amire Székesfehérvárról még nem volt példa.

708 választó azzal jelent meg az urnák előtt, hogy nem kíván élni a szavazás jóval.

A választás végeredménye: Hóman 7075, Friedrich 3721, vagyis

a kultuszminiszter 3354 szótöbbséggel nyerte el Székesfehérvár mandátumát,

amelynek átvételére este 7/7 órakor érkezett meg autón Székesfehérvárra feleségével, nővérel és fiával együtt. Holly Géza választási elnök a városba tanásteremben adta át a kultuszminiszternek a mandátumát. Kösönő szavában azt hangsúlyozta Hóman miniszter, hogy Gömbös miniszterelnök politikáját hirdeti, magyarnak a magyarra kéz a kézben kell most munkálkodnia. — A bizalom — mondotta — nem nekem, nem Gömbös miniszterelnöknek szól, hanem a nemzeti egység, a nemzeti munka becsületének. Egy pékmester hatalmas kifival ajándékozta meg az új képviselőt. Ezután a városháza erkélyéről hirdették ki a kiűnny várakozó tömegnek a választás eredményét.

— Most, hogy befejeződött a választási küzdelem — jelentette ki Hóman miniszter —, békejebbet nyújtok azoknak is, akik nem rém szavaztak. Minden magyarnak együtt kell most dolgoznia a szebb jövő érdekében.

A választás eredményéről

Friedrich István

a következőket jelentette ki:

— Fölvettem a küzdelmet, mert azt hittem, hogy nyilvános szavazással is meg lehet nyerni a csatát a rendszerrel szemben. Azt hittem, hogy a nyit szavazás terén is új stílus fog mostanában kezdődni. A harc folyamán a lehető leglovagiasabb voltam, mert azt gondoltam, hogy a hatalom velem szemben szintén lovagiasan fog viselkedni. Meggyőződésem azonban arról, hogy a nyit szavazási rendszer összes lehetőségeinek kihasználásával olyan lélektiprúss folyt, hogy Székesfehérvár dolgozó társadalmát teljesen megremélt, hogy nagy tömegben egyáltalán nem mert szavazati jóvával élni addig, amíg nem látta, hogy a hatóságai presszó hogyan fog mostan érvényesülni. Amikor azután kiderült, hogy

ujból a régi stílus lép előtérbe,

a szavazók nagy része eleintén tartózkodott a szavazástól, majd jólfelfogott opportunitásból egyszerűen csatlakozott a nyerő pártához. Az államhatalom és az összes hatóságok egyesült erejének sikerült engem elintni a székesfehérvári mandátumtól. Nem hiszem, hogy a fehérvári tapasztalatok után akadjon majd még valaki ellenzéki oldalon, aki nyit szavazati rendszer mellett fölvegye a választási küzdelmet a rendszer egy hatalmasságával szemben.

Lengyelországban Jankovich-Bésán Endre gróf nehéz küzdelemben legyűrte Gaal Olivért

Lengyelország, november 20. (A Reggel kiküldött munkatársától.) Balatonbogláron reggel 9 órakor nagy tömegben állnak az emberek a községháza előtt. Itt csak egy tábor van: a Független Kiszagdapárté.

Gaal Gaszton szülőfalujában senki sem szavaz a fia, Gaal Olivér ellen.

Benn a pártirodában Turchányi Egon ül a telefon mellett és hallgatja a jelentéseket, rövidkolt levekre jegyzi a beérkező adatokat. Eckhardt Tibor érkezik meg autón Lelléről, azután Hunyady Ferenc gróf fut be. Körülöttünk csupa derős arc, az addigi hírek kedvezőek. A községháza előtt álló tömegben gyorsan elterjed a hír: 500 szavazattal vezetünk! Riadó éljenzés a válszra. Eckhardt autójába ül, megy vissza Lellere. A lellet községháza előtt majdnem hasonló a kép. Tíz órakor 170 független kiszagdapárti szavazattal szemben csak 70 szavazója van Jankovich-Bésán grófnak, mind a két gyülekezőhelyen sokan állnak meg. Újabb autó érkezik a községháza elé, Jankovich-Bésán Endre gróf száll ki belőle néhány kíséreléssel. A keresztény párt gyülekezőhelyén nagy éljenzés riad: hirdetik, hogy 500 szavazattal vezetnek.

Mind a két párt meg van győződve arról, hogy előnyben van.

Egyelőre nem lehet meggyőződni az igazságról! Atszaladunk Látrányba, ez a község a Gaal-pártot látszik igazolni. A községet mind a két párt körülbelül felesnek számította, a Független Kiszagdapárt azonban váratlanul hamar fölénybe került, 11 óra tájban 278 szavazattal vezet 89 ellen. Somogyiban már rosszabb a helyzet, Jankovich-Bésán Endre gróf vagy 60 szavazattal vezet. Viszen, a legkisebb községben, már véget is ért a szavazás: Gaal Olivér 105 hívővel szemben csak 11 ellenpárti akadt.

Buzsák és Öreglak, Jankovich-Bésán fellegvára azonban egyhanguan szavaz a keresztény párt mellett,

56 Gaal Olivér-párti szavazott le már két órával ezelőtt és azóta nincs egy sem s a

Jankovich-uradalmak központja még mindig onta a keresztény párti szavazatokat: már 700 körül tartanak. Lengyelországban is mindjárt az első órákban megszereztek a vezetést. Balatonboglár, Öreglak, Látrány, Fonyód, Gamás, Orda és Taska jelentéssel érkeznek,

népe a Gömbös-kormány célkitűzésével szemben tanúsított. Nagy örömmre szolgál, hogy megválasztásomnál szemiféle erőszakoskodás, hatalmi eszköz nem szerepelt, aminek bizonyossága az is, hogy a mandátumot elfogadtam. Mert ha nem lett volna tiszta választás, nem fogadtam volna el. Örömmel állapítom meg azt is, hogy

az ellenfél személyemmel szemben a leghevesebb választási küzdelem idején is, tartózkodott minden méltatlan támadástól.

A felekezeti béke szempontjából jelentős és a jövőre kiható eseményt látok abban, hogy a székesfehérvári polgárság katolikus többsége mellett — ezeknek élen maga a püspök ur — a protestánsok és — ezt különösen is hangsúlyoznom kell —

a zsidóság szinte egységesen foglalt állást mellettem és így a Gömbös-kormány mellett.

Csitly polgármester az esti banketten bejelentette, bírja Gömbös miniszterelnök igazát, hogy az impozáns székesfehérvári győzelem után Székesfehérvárra jön és itt is kibontja a nemzeti egység zászlaját.

ujabb iverk telnek meg az új számadatokkal, 10–15 ember állandóan lázas gyorsasággal számol, de kettő sem hozza ki közülük sohasem ugyanazt az eredményt, optimista statisztikák készülnek, amelyek szerint a pártjuk 500 szavazattal vezet, mások higgadtaságra intenek és csak 150 szavazat előnyt állapítanak meg. Izgatott emberek kapkodják egymás kezéből az iverket és tisztázzák félre egymást a telefon mellett, pillanatonként hívják a pártirodát, a választási bizottságokat és követelik a végeredményeket.

Délután 4 óra tájban kapjuk

az első, megbízhatónak látszó hírt: a keresztény párt körülbelül 300 szavazattal vezet.

3800 szavazata van 3500-zal szemben. Lelle és Látrány azonban még mindig félreértés, másod mindennél lezárult már a szavazás. Megint autóbába ülünk és rohanunk vissza Boglár felé. Egészen sötét már körülöttünk a világ, amikor berohogunk a községbe és megállunk a független kiszagdapárt központi irodája előtt. Odabent Turchányi Egon körül szorong az egész vezérkar, ugyanaz a számolás folyik, mint Lengyelországban. Látrányt és Lellét kivéve, mindenünnen végeredmények vannak már, a hiteles buzsáki eredményt azonban nem tudják. Az egyik verző szerint Buzsákon csak 550 a szavazatkülönbség Jankovich javára, a másik szerint 750. Ha a kedvezőtenebb hír az igaz, a párt számára a küzdelem végleg elveszett.

Már csak Látrányban folyik a munka az urnák körül. Turchányi Egon és Eckhardt Tibor gyorsan határoznak: azonnal minden kocsit és minden embert indul Látrányba. A bejárat előtt álló autók megtelnek emberekkel, a kocsik dübörögve indulnak neki a sötét országútnak: alig tűnnek el az utahajlás mögött, már szól a telefon és hozza a végleges eredményt Buzsákról:

a független kiszagdzák 56 szavazatával szemben a keresztény párt 810 voksot kapott. A választási küzdelem eldőlt, győzött Jankovich.

Jankovich-Bésán Endre gróf összes szavazatainak száma 4016, a független kiszagdapárt 3782-nél tart. A 264 szavazatlétszámából tízet-tizenkettőt talán még be lehet hozni Látrányban, de többet nem, ott is kitérték már a záróórát. A független kiszagdzák pártirodájába lassan kiürül, a bogláriak csöndesen szétoszlának; Lengyelországban ugyanekeket kitérő éjlenriadalom fogadja Jankovich-Bésán Endre gróf befutó kocsiját. Fáklyákat gyujtanak, égő gyertyákat raknak ki a házak ablakaiba, a sötét éjszakában feketén világító tömeg ünnepli a lengyelországi választási küzdelem győztesét.

Ragyogó színfolt a Váci-utcában

Hosszu ideig tartó építkezés vonta magára a járókelők figyelmét a Váci-utca 23. számú házában s csak most bontakozik ki teljes pompájában a ma megnyílt új férfidivatüzlet, amely olyan előkelő és fényző stílusban épült, valami egészen újszerű márvány- és alpacca-ezüstből kombinált kiállítású portállal, hogy első tekintetre fölhívja arra a közönség figyelmét. Meglátogattuk e pompás, új üzletében Gál Sándort, aki a mai gazdasági válságban mindenesetre föltűnő terjeszkedést a következőkben magyarázza meg:

— Akármilyen paradoxonnak hangzik, de ez a látszólagos terjeszkedés mindenhez inkább hasonlít, csak üzemviteléhez nem. A helyzet ugyanis az, hogy a Károly-körúti üzletemben levő üzemeimet lassanként nagyobb termelésre rendeztem be, mint amennyit a mai viszonyok között egyetlen üzlet elbírt és ha ezt a termelést a leromlott gazdasági helyzettel összehangba akartam volna hozni, redu-

kálni kellett volna üzemeimet és személyzetemet. Ehhez az eszközözöm azonban —

amely több embert kenyéértelenné tenné

— igazán nem akartam nyulni és ezért úgy oldom meg a dolgot, hogy áruim számára Váci-utcai új üzletemmel új piacot teremtek. Ennek forgalmát régi személyzetemmel is le tudom bonyolítani.

— Ami pedig a Váci-utcai üzlet ugynevezett fényző kiállítását illeti, — nos, itt az az elgondolás vezetett, hogy a versenyképességgel ma csak úgy lehet megvéoni, ha újszerűt és meglepőt nyújtok, ugyancsak

újszerű és meglepő keretek között.

— Az új üzletet megnyitottam és ott vétel-kötelezettség nélkül mindenkit szívesen látok, mert mondanom sem kell, hogy boldog leszek, ha kivívhatom a nagyközönség általános megelégedését.

ESTENKENT

The **2** Blue Boys

A CAFÉ **FLORIAN** KÁVEHÁZBAN

ZENÉS UZSONNÁK

Régi posta-u. 5. Tel.: 89-766

Bombamerénylet Herriot ellen

„Nemzeti szocialisták állanak a bretagnei merényletek hátterében!” — mondja a francia miniszterelnök

Páris, november 20

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
Vasárnap hajnalban, rövid idő alatt immár másodszor,

merényletet kíséreltek meg Herriot francia miniszterelnök ellen.

A miniszterelnök az éjszakai vonattal utazott Párisból Nantesba, ahol a radikális párt politikai nagygyűlésén kellett felszólalnia. Mielőtt a vonat Angershez ért, a városka közelében fekvő házak lakói

horzsolmas robbanás

ébresztette föl álmukból. A vizsgálat megállapította, hogy azon a vonalon, amelyen Herriot vonatának kellett volna néhány perc múlva áthaladnia, ismeretlen tettesek dinamitbombát helyeztek el, amely szerencsés véletlen folytán néhány perccel a kitűzött idő előtt robbant. A bomba úgy volt beállítva, hogy abban a pillanatban explodáljon, amikor Herriot vonata áthalad fölötte. Minthogy a robbanás ereje néhány méter hosszúságban felszakította a síneket, a legközelebbi vasúti őrség útján idejében

sikerült érintkezésbe lépni Herriot vonatának mozdonyvezetőjével, aki a vonatot megállította.

A miniszterelnök így egyórányi késéssel érkezett Nantesba, ahol a Reggel munkatársa előtt kijelentette, hogy

bizonyos német közséket, különösen nemzeti szocialista elemeket kell keresni a bretagnei merényletek hátterében.

Herriot rámutatott a Rennesben elkövetett bombamerényletekre és hangsúlyozta, hogy ezzel kapcsolatban sokat emlegettek egy Párisban élő német újságíró nevét, aki állítólag pénzelt a breton autonómisták propaganda-alapjait. Ezt az újságírót — Körber nemzeti szocialista újságíróról van szó — klutasították Franciaországból. A nacionalista „Liberté” a miniszterelnök nyilatkozatával kapcsolatban óriási betűkkel hirdeti, hogy

németek bombamerényletet kíséreltek meg Herriot ellen.

Miután már a rennesi bombamerényletben is benne volt a nemzeti szocialisták keze — írja a lap —, most újból német kéz mutatkozik meg a francia miniszterelnök ellen elkövetett bombamerényletben.

A rendőrség a merényletet összefüggésbe hozza a néhány hónappal ezelőtt Rennesben elkövetett bombamerénylettel.

Bár az első merénylet ügyében indított vizsgálat még nem fejeződött be, biztosra veszik, hogy a tetteseket breton autonómisták körében kell keresni.

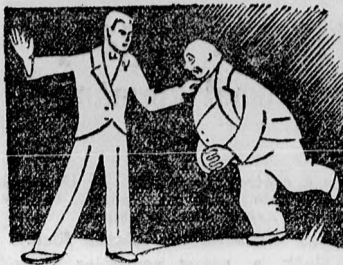
Diákok tüntettek vasárnap Bukarestben a Magyar Párt klubja előtt

Bukarest, november 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
A romániai Magyar Párt bukaresti helyisége előtt vasárnap diáktüntést rendeztek. A tüntetők nagyobb csoportja megjelent a pártnak a Strada Clémenceau-n fekvő épülete előtt, ahol nagyobb embertömeg csatlakozott hozzájuk. Miután néhány percig

szidalmazták Magyarországot,

elvonultak. Súlyosabb rendezés nem történt. — A vasárnap délelőtt 11 órára a kolozsvári Corso-mozgáiba összehívott revízióellenes gyűlést ismeretlen okból nem tartották meg.

nem kell szaladnia

mert lassan és biztosan célt ér, ha rendellenes, szabálytalan bélműködését természetes uton szabályozza. Klinikákon, kórházakban sokszor kísérlet után megállapítást nyert, hogy a székrekedésben — sőt krónikus székrekedésben — szenvedő egyének bélműködését teljesen rendbehozta a

Binaturin

a bélműködés természetes szabályozója

Bizonyos idő múlva feleslegessé válik a használati utasítás pontos betartása mellett, mindenképpen szer használatát, mert a rendszeres Binaturin-lára hosszú időre biztosítja a mindennapi jóleső kiürülést. Viszont a jövedv, munkaképesség, megjavul az étvágy, megszűnik a levertség, az idegesség. Gyártja: a „Medichemias gyógyszerkészítmények gyára Rt., Budapest, X, Hölgy-utca 14. Minden gyógyszerárban kapható. Ára: P 2.90.

A december 1-re tervezett nagy revízióellenes nagygyűlés előkészületei azonban állandó nyugtalanságban tartják az erdélyi kisebbségeket. Halioganu volt erdélyi miniszter kijelentette, hogy

az erdélyi románok és magyarok, akik évszázadokon át éltek egymás mellett, nem fogtak egymás ellen pogromokat rendezni.

A román sajtó még mindig sokat foglalkozik

Titulescu válaszával, amelyet Willer magyar-párti képviselőnek a román kamarában elmondott interpellációjára adott. A „Dimineata” kijelenti, hogy

a tüntetéseket az „Universul” provokálta ki, tisztán üzleti okokból.

A lap szerelné fölemelni példányszámát és ezért appellál a tömeg legalacsonyabb ösztöneire.

Dollfuss kancellár megérkezik a Keleti pályaudvarra

A kép baloldalon a kancellár, jobboldalon Winkler alkancellár áll, közöttük Jablonkai kereskedelmi miniszter és Seefeldner, az osztrák vasutak vezérigazgatója láthatók

Lingelbutorvásár

féláron még 6 napig

külön occassiók termekben Rózsa-u. 4

Látta Ön már? Művészet, szépség, praktikusság és az elképzelhető legjobb anyag és elkészítés. Az idény legnagyobb élménye. Siessen, még nem késő!

Hindenburg Hitlert ma ismét fogadja és valószínűleg megbizsa az új német kormány megalakításával

Berlin, november 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Meissner, Hindenburg birodalmi elnök államtitkára vasárnap késő délután a Kaiserhof-szállóban

fölkereste Hitlert, akivel hosszabb megbeszélést folytatott.

Meissner tolmácsolta Hitler előtt a birodalmi elnöknek azt a kívánságát, hogy folytassa a tanácskozásokat a kormányválság megoldásáról és *hétfőre meghívta őt az elnökhöz*. Politikai körökben biztosra veszik, hogy Hitler holnapi tanácskozása Hindenburg birodalmi elnökkel döntő módon hozzájárul a politikai helyzet tisztázásához, sőt

valószínűnek tartják, hogy Hitler kancellárrá designálása is megtörténik.

Vasárnap a délutáni órákban Göring birodalmi gyűlési elnök magához kérte a bajor

néppárt és a centrum vezéréit. A tárgyalás eredményéről nem adtak ki jelentést, hír szerint azonban lényeges kérdésekben még nagy nézeteltérések állanak fenn.

Göring elnök a német nemzetiek vezérét, dr. Hugenberget is meghívta a megbeszélésre, aki azonban a meghívást nem fogadta el. Hugenberg kijelentette, hogy *hejlandó politikai megbeszélést folytatni Hitlerrel*, azonban az elmúlt hetek eseményei után

nem fogadhatja el Göring meghívását,

amelyet szokatlan módon juttatott el hozzá. A német néppárt vezérét, Dingeldeit, mind-egyik semmiféle megbeszélésre nem hívták meg. Néppárti körökben azonban a nézetben vannak, hogy a *párt vezérének nincsen semmi oka, hogy Göringet tárgyalásba bocsátskók*. Szerintük csak akkor volna értelme tárgyalni a birodalmi gyűlés elnökével, ha azon a tárgyaláson Hitler is részt venne.

Amerika nem engedi el a háborus adósságokat

Súlyos nemzetközi bonyodalmat jósol Snowden

Washington, november 20.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Az európai államok egyöntetű akcióját, amellyel általános moratóriumot kérnek amerikai háborus adósságaik megfizetésére, pénzügyi és gazdasági körökben napról-napra növekvő izgalommal tárgyalják. Washingtoni politikai körök főlegesen szerint Hoover arra számít, hogy

az európai adósságok a december 15-én esedékesse váló részleteket mindenesetre megfizetik, nehogy nyíltan be kelljen venniük fizetésképtelenségüket

és így az adósságok rendezésének kérdését sikerül majd Roosevelt elnökre és az Egyesült Államok új kormányára áthárítani. A Reggel tudósítójának értesülése szerint

Roosevelt nem fog hozzájárulni a háborus adósságok elengedéséhez.

London, november 20.

(A Reggel tudósítójától.) Lord Snowden a „Sunday Express”-ben hosszabb cikkben foglalkozik az amerikai adósságok kérdésével és kifejti, hogy ha Anglia saját adósságaira nem kap moratóriumot, költségvetését évi 50 millióval lesz kénytelen szolgálatok címén megterhelni. Az amerikai követelések, jóllehet jogszerezésük kétségbevonhatatlan, a méltányosság szempontjából teljesen tarthatatlanok — mondja Snowden. A szövetségesek az összes kölcsönüket az Egyesült Államokban költötték el hadianyagok vásárlására, úgy, hogy a kölcsönök az utolsó centig amerikai adófizetők zsebébe vándoroltak.

A moratórium megtagadása esetén azonban rendkívül súlyos nemzetközi helyzet fog előállni.

Belgrádban idegességet keltenek Gömbös utazásai

Belgrád, november 20.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A jugoszláv sajtó föltünően ideges hangú cikkeket kommentálja Gömbös miniszterelnök külsőben álló utazásait. A Laibachban megjelenő „Slovenec” című lap azt írja, hogy a magyar miniszterelnöknek Berlinbe és Bécsbe tervezett utazása Magyarország, Ausztria és Németország kereskedelmi kapcsolatainak új alapokra helyezését célozza. Belgrádban attól tartanak, hogy a tervezett utazások súlyosan megkérdőjeleljék Jugoszlávia kivetteli érdekeit, amelyeket már a magyar miniszterelnök római látogatása is kedvezőtlenül érintett.

Óriási érdeklődés mellett még vasárnap éjszaka is folyik a bankközi bridszverseny finise a Gellért-szállóban

(A Reggel tudósítójától.) Az összes bridszcsászárak és bridszfenomének, rangvet kibic és óriási közönség jelenlétében folyik a Gellért-szálló nagy márcányműtermében a szombat óta tartó bankközi bridszverseny, amelyet a Pesti Tőzsde című közgazdasági lap rendezett. A versenyen a budapesti bankvilágnak összes előkezőségei megjelennek rövidebb-hosszabb időre, különösen a hölgyvilág tart ki szenvedélyesen a nézőközönségben, vasárnap éjszaka többek között Ernyéi Károlyné, Eber Antalné, Milos Györgyné, Lakatos Gyuláné, Tormai

Bélné, Karatson Antalné, Minnich Aladárné, Kallós Jánosné és mások figyelik izgatottan a finist, amelynek favoritja a Kereskedelmi Bank csapata. Második helyen állanak a Leszámítolóbank és a Moktár csapatai, valamint a Földhitelintézeté, a vidékiek között legjobbját eredményt eddig a debreceni csapat mutatótt föl. Lapzártakor még nem tudnak eredményt jelenteni a Gellért-szállóból.

Autóbaleset érte Magyar Miklós törvényhatósági bizottsági tagot vasárnap délelőtt

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt az István-ut és Rottenbiller-utca kereszteződésénél autóbaleset érte Magyar Miklós törvényhatósági bizottsági tagot, aki Hungária-körúti lakásáról egy autótaxival a Körút felé hajtott. Egy a Fővárosi Tejüzem tulajdonát képező teherautó

oldalról kapta el a kereszteződésnél a szürkétaxit és az összeütközés következtében betörték egyik ablakát, amelynek szilánkjai a bennülő Magyar Miklóst arcán és fején megsebesítették.

A Magánalkalmazottak Biztosítótintézetének Bethlen-téri rendelőjébe szállították egy másik autón a sebesült bizottsági tagot, akit orvosi kezelés után lakására szállítottak. Magyar Miklós állapota nem súlyos.

Négy részeg ember véresre vert egy orvost

Horváth Kornél orvos és a felesége vasárnapra virradó éjszaka hazatértek Gyep-utca 45. szám alatti lakásukra és a kapunyitásra vártak, amikor négy részeg fiatal ember megtámadta őket. Egyikük üveggel vágta fejbe az orvost, aki véresen esett össze.

Az orvos felcélezének segélykiáltásaira rendőr érkezett, akinek az egyik támadót, Schmidt Ferencet sikerült elfogni, de a többiek elmenekültek.

A spanyol király unokaöccse, Zamoyski János gróf egy év moratóriumot kapott hitelezőitől

Késmárk, november 20.

(A Reggel tudósítójától.) A spanyol király unokaöccse, gróf Zamoyski János ismert egyezségi ügyében a löseai kerületi bíróság november 20-án tette ki a tárgyalást. Összesen 84 hitelezőt idéztek be, akiknek a gróf — aktív vagyonnal egymillió dollára becsülte! — négy-millió cseh koronával tartozik. A tárgyalás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, nemcsak azért, mert a gróf személye általánosan ismert, hanem azért is, mert ilyenfajta kényszeregyezség

— az aktiva sokszorososan fölülmúlja a passzívát —

a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. Az eddigi jelek szerint a löseai tárgyalás percek alatt ér véget és pedig azért, mert a hitelezők túlnyomóan nagy része már eleve hozzájárult a gróf kérelméhez és beleegyezését adta ahhoz, hogy gróf Zamoyski János adósságait egy év múlva egy összegben fizesse ki.

Segítünk Önnek,

mint sok másnak, hogy rádió-készüléke teljesítményét felfokozza. A legjobbak eddig is a

TUNGSRAM-CSÖVEK

voltak, de máától kezdve

OLCSÓBBAK

is lettek. Cserélje ki tehát régi rádiócsöveit modern TUNGSRAM-csővekre és készüléke újjászültek. Érdeklődjék kereskedőjénél vagy nálunk a legújabb TUNGSRAM-típusok és a leszállított TUNGSRAM-árak iránt.

EGYESÜLT IZZÓLÁMPA ÉS VILLAMOSSÁGI RT. UJPEST 4.

RAJNA
saját termésű

1 lit. Tokaji óbor 96 fill.
1 üveg Tokaji szamorodni, 1928. évi . 75 fill.
1 üveg Tokaji aszu, 4 putt., 1921. évi 2 P

Kapható:

V. Széchenyi-utca 3. Tel.: 219-69. IV. Prohászka Ottokár-utca 10. (Egyetem-utca sarok). Tel.: 83-3-15. VI. Herceg-Körút 7. Tel.: 22-3-27. Legnagyobb mennyiségű hához szállítjuk. Kérje árjegyzékemet!

ZSOLDOS előkészít középiskolai magánvizsgákra, erőttségire
VII, Dohány-utca 84. Telefon 42-4-47

Harmincezer falusi magyar vonult föl vasárnap a Nagyatádi-szobor leleplezésére, amelyet a nép fiának a nép fiai emeltek

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap leleplezték le a magyar kisgazdai társadalom nyolc év óta halott vezérének, Nagyatádi Szabó Istvánnak, a földművelésügyi miniszterterium előtt fölállított szobrát. Tízezrek jelentek meg a szoborleleplezésen, a nép filléréiből emelt bronzszoborhoz úgy zárandokoltak el a legtávolabbi vidékek kisgazdái, mintha Nagyatádi ma is élne és seregszemlét tartana fölöttük. A szombati és vasárnapi vonatok

30.000 embert hoztak a szoborleleplezési ünnepélyre és ez az imposzans tömeg, amelyben 2700 falu küldöttsége vonult föl, csöndben, megilletődve, egyszerű fekete ünneptörűhában lepte el a parlamentium közötti hatalmas tereget. 11 óra előtt néhány perccel érkezett meg Horlthy kormányzó, akit az egész kormány élén Gömbös miniszterelnök üdvözölt. A kormányzó elépett a kivonult százszázad aréle előtt, azután barátságosan elbeszélgetett Winkler osztrák alkancellárral. A Himnusz elénekélése után

Mayer János,

a szoborbizottság elnöke tartotta meg avatóbeszédét.

— Ez az első szobor az országban — mondotta —, amelyet a nép fiai saját filléréiből emeltek a nép fiának. Nagyatádi Szabó István hivatott vezére volt a kisgazdai társadalomnak, nem azok közül való, akik főlénynek népevezérek, őt maga a nép választotta vezérévé. Nagyatádi nem a társadalmi rend fölforgatásával akart élni, nem volt forradalmi lény, a tekintélytisztelőnek volt a híve, de tekintélyt és tiszteletet törekedett kivéni a magyar nép széles rétegeinek is. A politikája rendkívül mérsékelt volt, nem a társadalmi keretek fölbontására, hanem az azokba való beilleszkedésre törekedett, ezért sokszor érte őt kritika és támadás.

A megalkuvás vádjára

az a válaszuk, hogy meg kell különböztetni azt a munkát, amelyet a kisgazdai társadalom a kormányzó pártok kebelében fejtett ki, attól a párttól, amely a sérelmek felszólásában, a hangos kritikában és a folytonos ellenzéki küzdelemben merül ki. A népszerűségkeresés szempontjából az utóbbi lehet értékesebb, az előbbi azonban érdemben sokkal előnyösebb. Mindazonáltal nekünk, akik Nagyatádi Szabó István politikai örököséi vagyunk, nagyon komoly megfontolást tárgyálva kell tennünk, helyes irányba vezessük-e a kisgazdapolitikát?

Jóllehet, az ellenzéki kritikának kétségkívül van némi kis jogosultsága,

a fölvetett kérdésre a leghatározottabb igen-nel kell felelnünk. A kisgazdapolitikának harci pártnak kell lennie, küzdenie kell a korszerű reformokért, az arányos birtokmegosztásért, az arányos költekeztetésért, a népek jogokkal való fölruházásáért, de mindezt nem forradalmi eszközökkel, hanem a nemzeti élet erősítésével kell, hogy elérje. Kisember, ha elmegy a szobor mellett, légy büszke, hogy magyar-nak született. Nagyember, ha elmegy a szobor mellett, emeld meg a kalapodat s tanuld megszeretni a népet, amely téged tisztel és megbesül.

Mayer János beszéde közben lehullott a lepel Nagyatádi Szabó István bronzbaöntött alakjáról. Utána

Gömbös Gyula miniszterelnök

lépett a szónoki emelvényre és a következő beszédet mondotta:

— Nagyatádi Szabó István eszmék harcosa volt. Az eke garva fölé hajolva, a magyar ugart szántva jött a politikákba és megérezte annak sugallatát, amikor nem osztálypolitikát hirdetett, hanem a magyar egység politikáját. Nagyatádi tudta, hogy egyetlen szavába kerül csak és a hatalomnak olyan birtokosa válna, amilyen talán még senkimen volt. De ő nem volt szélsőséges, mert tudta, hogy a történelmi osztályok harmóniáján keresztül keresheti azokat a megoldásokat, amelyeknek reálpolitikai jelentőségét immár mindenki fölisméri. A fölruházottság gondolatát reálpolitikailag oldotta meg.

Azt mondotta nekem Erdősökönán egyszer: Flám, ha egyszer meghalok, vigyázz a magyar parasztra és viseld gondját.

En akkor erre szent fogadalmat tettem és az ő szobrának talapzata mellett, itt a parlamenttel szemben, megújítom ezt a fogadalmat és azt mondom:

Vigyázzok a magyar parasztra, vigyázk mindenkire, akinek szent a magyar,

mert úgy tudom és érzem, akkor áldozok Nagyatádi Szabó szellemének, amikor a magyar sorsközösséget hirdetem

A miniszterelnök lelkes éljenzéssel fogadott beszéde után Madai Gyula szavaltta el ünnepi költeményét, majd

gróf Bethlen István

kezdett beszélni:

— Körülbelül 25 éve, hogy nagyatádi Szabó Ist-

ván megjelent a magyar országgyűlésen. Akkor 1848 vívta a maga harcát 1867-tel: mintha megállt volna a magyar közélet egy hanyatló korszak bályáival, mintha füstölő oltárok mellett, amelyekre egyes pártok áldozatot hoztak már haldokló isteneknek, a maga haláltáncát járta volna a magyar közélet. Ilyen légkörben jött Nagyatádi Szabó István. Végighallgattam első felszólalását, amelyből egészen új, de teljesen magyar lélek, teljesen új magyar világ légköre bontakozott ki.

Nem késztyűdörös volt a beszéde a főnnálló társadalmi rendnek,

a magyar nép tisztességűdős, de mely meggyűződős-sének hangján beszélt. Az volt az érzésünk, hogy messzebbben a magyar falu népének igazsága szólt meg, úgy éreztük, hogy ha majdan a magyar közélet rendje az általános választójogon épül föl, Nagyatádi az ő erős akaratával, de egyuttal mér-sékletével erőssége tesz a nemzetnek.

Gróf Tisza István, akivel abban az időben öröla beszéltem, ugyanigy érezt. Kötelességemnek tartom ezt itt megmondani, mert nincs halottra nagyobb megisteltetés, mint hogy kortársainak legnagyobbika milyen véleményvel volt egyrésztje felől.

Nagyatádi Szabó Istvánnak százszor kevesebb része volt a forradalomban, mint azoknak, akik utólag övel szemben lettek szemrehányást azért, hogy abban az időben nem vonult vissza a politikai élet-től, hanem arra törekedett, hogy megfelelő reform-mal újra helyre tudja állítani a falu békéjét. Az pedig kétségtelen, hogy amikor lefolytak a kommunizmus öznívizei és újból lehetővé vált az építő munka, egész erőjét és tehetségét ennek szentelte. Az érdem oroszlanrésze azért, hogy a forradalom után a falu békéje újból helyreállt, az övé;

az érdem oroszlanrésze azért, hogy a földnélküli

Gyári áron csillár
 rádiók és villamoskészülékek nagy raktára.
 Általános Gázizzófény és Villamossági Rt
 VIII, József-körút 42. IV, Váci-utca 27-33
 VI, Teréz-körút 50
 Koldvező fizetési feltételek.

magyar nép százezerrel család otthonhoz, földhöz juthattak, az övé;

az érdem oroszlanrésze azért, hogy törvényes intézkedéssel s végeredményében nemcsak az igénylők, de a kisajánlást szenvedők meggyűződsával is tör-ténhetett mindez, szintén az övé. Nagyatádi Szabó István örökké el nem hervadó érdeme marad, hogy a magyar falu egyszerű népét, miként a nagy 1848-as generáció a jog kiterjesztése révén, 3 adóval, hogy neki földet és otthont adott, e nemzetnek és a polgári társadalomnak részesevé tette, annak so-raiba fölemelte, a nemzet éléreikehez hozzáadcolta s a nemzettel harmóniában saját sorsával kibékítve, más társadalmi osztályokkal harmóniában élni meg-tantította!

Bethlen és Nagyatádi kéz-fogása

— Ez a szobor azt a jelenetet is ábrázolja, amikor nagyatádi Szabó István 12 évvel ezelőtt velem kezelt-fogott. Ez a jelenet nemcsak azt hirdeti, hogy Nagy-atádi azt a nyáját, amelynek élére állott, az én gondjaimra is rábízta és ezért

én utolsó óráim a magyar falu népéért küzdeni kötelességemnek tartom,

— ennél többet jelent. Ez a jelképes kézfogás kéz-fogása a magyar falu népének a magyar történelmi osztálytal, a magyar intelligenciával. A magyar tör-

A nagy pénztelen-ségre való tekintettel

cégemnél, a Kristóf-téri Szénásy Gyulánál, az e hó 22-én (kedden) meginduló karácsonyi vásár alkalmából a jelszó: olyan olcsónak lenni, mint amennyire lehetséges. Az olcsóság azonban nálam nemcsak az árakban, hanem ami még fontosabb, az árak megfelelő értékében jut kifejezésre. Rossz árut nem adok,

inkább lemondok a nagyobb forgalomról

- Jersey jellegű krepon.** Ezidén divatos, friss, melegtónus rubin, szürke, arany-sárga, királykék stb. színekben. Ez az ajánlat külön figyelem érdemel. 100 cm széles, méterje most csak **P 2.90**
- Satin Liberty,** diszkrétén sötét mintázatú, fénye a selyem „Duchesse”-hez hasonló. Jól mosható, ha Szénásy olyannak ajánlja. A rendes ára P 1.40, 80 cm széles, méterje most csak **-.98 fill.**
- Flanell,** jó minőségű, nem foszló pamutanyag, 12 divatos színben (egyszínű), pongyolára, gyermekruhára. Jól mosható, 70 cm széles, most csak **-.98 fill.**
- Algalaine.** Divatos, igen tet-szűs tiszta gyapjuanyag, P 3.90, 95-100 cm széles, méterje most csak **P 3.90**

- A „Filtex”-gyár** egyik híres műselyem minőségű — igen olcsón. Válogatottan nívós izlésű minták. Nem hibás nyomásuk, sem resztlidarabok. 70 cm széles, ára most csak **P 1.15**
- Karton,** az Obudai kartonnyomógár híres exportéiké. Színért, minőségért komoly garancia. Ez a minőség, ha néhány fillérel drágábbnak is látszik, — **de jobb is.** Méterje most csak **-.85 fill.**
- Perkál superior.** A világhírű francia Gros Roman cég egyik legkülönb gyártmánya. A színek és minőség tartóssága közismert. Különösen férfingekre és gyermekruhára ajánlható. A jóval drágább rendes ár helyett most csak **P 1.30**
- Ruha-Tweed,** duplaszéles, Nem látszatolesőség, hanem jó is. Méterje most csak **P 2.90**

Vásárlóknak, akik a finom árut értik és értékelik, a cég nyugodt lelki- ismerettel ajánlja az ez alkalomból tényleg leszállított fekete és sötétkék kabát- és köpenyekelméit és sok más itt fel nem sorolható ruhaszövetet.

Kérem, vásároljon nálam. Igyekszem pénzéért 100%-os ellenértéket adni, amire engem a cég multja is kötelez. Mintákat vidékre készséggel küldök.

Szénásy Gyula, IV, Kristóf-tér

ténelmi osztály csak a falu népével együtt keresheti a maga boldogulását és a falu népe csak más társadalmi osztályok jogosult érdekeinek tiszteletben tartásával, a nemzet egyetemes érdekeinek harmóniájában érvényesítheti a maga jussát. Ezen a teremtékeny gondolaton épült föl az a teremtő munka, amely vele hosszú éveken keresztül folytattunk. Ma újabb szomorúra fordult a nemzet sorsa, ma mi sem könnyebb, mint osztályt osztály ellen, foglalkozást foglalkozás ellen, egyeseket mások ellen igazolni és uszítani.

mindenért egyeseket állítani oda bűnbakul.

De jussan eszükbe azoknak, akik ezt fenni jónak látják, hogy a nép lelkebe elvetett sárkányfogakból újból csak a gyűlölet és osztályharc sárkányai kelhetnek ki, amelyek végeredményben a békes polgár életét fenyegetik és védtelenül tehetik a nemzetet, amelynek életére száz és száz ellenség leselkedik. Nagyatádi Szabó István nem sebeket ejteni, hanem gyógyítani küldte a Gondviselés, nem azért, hogy gyűlöletet szítsunk, hanem hogy lecsillapítsuk a szenvedélyeket. Az ő küldetése nincs ma még befejezve. Tegyük mindannyian újból fogadalmat szobra előtt, hogy eunek az egyszerű sorból szár-

mazott, de lelke mélyéig magyarsávvá férflunak nép- és nemzetszeretete szerint fogunk hazánkért küzdeni.

A székesfőváros nevében *Liber h.* polgármester vette át Nagyatádi szobrait, kiemelve beszédében, hogy ez a szobor az ősi életfőtartó erőt jelképezi. *Lovász János* volt képviselő és *Berky Gyula* képviselő beszédei után *Horthy Miklós* kormányzó személyesen helyezte el hatalmas koszoruját a szobor talapzatára, majd nagyatádi Szabó István övegyéhez és családjához lépett, akikkel barátságosan elbésztetett. Gömbös miniszterelnök bemutatva a kormányzónak Nagyatádi unokáját, aki az egyik katonai nevelőintézet növendéke. A felsőház koszoruját gróf *Hogós Miksa*, a képviselőház koszoruját *Bessenyei Zénó*, a földművelésügyi miniszterium koszoruját *Kállay* miniszter helyezte el, azután *Huszár* főpolgármester a főváros és *Sztranyavszky Sándor* a kormánypart koszoruját tette le a szobor talapzatára, amelyet egy óra múlva elborított a vármegyék, városok, falvak, pártiszervezetek és társadalmi egyesületek koszorúinak virágerdeje.

„Ne várjátok tőlem csodákat! Nem azt kell nézni ki honnan jött, hanem, hogy hová megy és mit ér!”
— **mondotta vasárnap Gömbös miniszterelnök a kiszgazdák monstre küldöttségének**

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután az egységes pártkörben a Nagyatádi-szobor leleplezésén résztvevő kiszgazdáküldöttségek tisztelegtek Gömbös Gyula miniszterelnök előtt. Zsufolásgig megteltek a párt termek, amelyekben az ország minden vármegyéje és 2700 községe képviselve volt. Palkovics László, Esztergom-Komárom vármegye alispánjának, azután Karlovics József nagyatádi kiszgazdának üdvözlőbeszédeire Gömbös miniszterelnök a következőképpen válaszolt:

— A ti testvéreitek vagyok, haug szó vagy eszafutaság el nem hagyja ajkamat. Valamikor az országot járva állandóan hangzottam, hogy a magyar kiszgazdával nem szabad az őrü huncutság lepleiben érinkezni. Az én jelszavam: becsületesség eszközökkel, őszinte szóval! A nemzeti egységet hirdetem s ennek tengerlyében a magyar kiszgazdátársadalom áll. Hirdetem, hogy

a társadalmi osztályok között nem engedek válaszfalakat emelni: nem a felső tízezer és nem az alsó tízezer politikáját kell csinálni!

A kivétel útát csak akkor találjuk meg, ha a társadalmi osztályok között még meglevő válaszfalakat lebontjuk és egészséges vérkeringést engedünk a nemzet testébe. Hirdetem a józanság politikáját! Nem kijutásra mentem Rómába, hanem mert tiszteletet akartam tenni és megmondani, hogy mi a baja nemzetünknek. Megértéssel fogadták, amikor előadtam, hogy

rajtunk csak úgy lehet segíteni, ha Olaszország is jobban kinyitja terményeinek előtt a kapuit.

Most az osztrák kancellárral és a kereskedelmi miniszterrel tárgyaltam, a bírák is hangulatosan, hogy Ausztriát számunkra mezőgazdasági piacot jelent, amelynek megszerezését feladatommak tekintem. Ez a gondolat az osztrákok részéről is teljes beütéssel találkozik.

Politikánk csak egy lehet: mezőgazdasági terményeink számára piacokat keresni!

Nem a gombnak kérdése ez, hanem a kabáté!

Mezőgazdasági termelésünk átállítása a jövő problémája kell hogy legyen. Adtam programot, de nem az a lényeg, hogy szép programot adok, hanem hogy mit tudok abból átállítani az életbe. Ez a program nem mezei valami, hanem irányt szab a keresztény erkölcsökkel telt Magyarországra számára, a társadalmi osztályok, a munkás és a

munkaadó közti kérdések és más problémák részére.

Hatalmas ekekkel farok nekeminni a magyar politikai ugrának és mélyen fogok szántani.

mert tudom, hogy sok a dudu és addig kell megforgatnom a földet, amíg trécsény lesz, amíg megszűnik az igazi magyar testvériség és érvényesülnek az általános emberi és nemzeti igazságok.

Ne várjátok tőlem csodákat, máról holnapra nem lehet átalakítani egy nemzetet.

Nem fogok elhamarkodni semmit, tudom, hogy mit kell tennem s ha tudom, hogy velem vagytok, fokozódik bennem az amugyis meglevő bátorság. Oly országba akarom átalakítani Magyarországot, ahol az értékek orszáktörvényei uralkodnak. Nem azt kell nézni, hogy ki honnan jött, hanem hogy hová megy és mit ér!

Beszéde után nagy lelkesedéssel ünnepelték Gömbös miniszterelnököt, aki kijött az előcsarnokba és

elvelyült az ezernyi tömeg közé. Meghallgatta mindenkiné a panaszát, kívánságát, mindenkihez volt egy szava, mindeure válaszolt.

Amikor Biharnagybajom küldöttsége díszpolgári oklevélét adta át, a miniszterelnök az üdvözlőszavakra így válaszolt:

— Kedves meglepetés ez számomra, mert tudom, hogy ott Keleten nem adják olesón a polgárok az elismerést. Ennek a községnek a szegényei, kiszgazdái megerőtelték engem, ebből azt látom, hogy olyan regös vagyok, akit egy nép meghall, követ és megért. Tudom, hogy sok és nagy kérdéssel kell megküzdülnöm, azonban azt is tudom, hogy ezt a munkát hogyan kell elkezdeni. Elmondhattam volna már odabent, hogy

telepíteni fogunk.

Most közlöm, hogy e za munka már meg is indult. En nem engedem Amerikába a magyarokat, hi tartom őket.

Hadik János grófot is hatalmas gazdáküldöttség üdvözölte

A Nagyatádi-szobor leleplezésére a fővárosba érkezett kiszgazdák 500 fős csoportja vasárnap délután gróf *Hadik János* is fölkereste. *Irbázi József* (Nagykörös), *Szím-kovszki János* (Kondoros) és *Béltéki Lajos* (Hajdusoboszló) üdvözlőbeszédei után *Hadik*

**IDEÁLIS OTTHONA
BETEGNEK ÉS ÜDÜLŐNEK A
Dr Pajor Szanatórium
és Vizgyógyintézet**
BUDAPEST VIII. KER., VAS-UTCA 17. SZAM
Bel-, lécz-, asztma-, szívbetegék stb. felvétele
**SEBÉSZET, SZÜLÉSZET,
ORTOPÉDIA, ZANDER**
**Rádiumkezelés,
bélfürdők (Darmbad)**

János meghatottan mondott köszönetet és megerőzte, hogy a gazdátársadalom jogos igényeit változatlan erővel fogja tovább szolgálni és minden elkövet a nemzeti társadalom gerincét képező kiszgazdászati boldogulásának megvalósításáért. A küldöttség lelkesedéssel vette tudomásul gróf *Hadik János* válaszát, majd az ország különböző részeiből egybegyűlt gazdák előadták panaszait a gazdavidélelmi rendelet hiányosságairól és az árverési hiénák garázdálkodásáról.

**Egy előkelő szegedi család
diákja megdöbbenő önope-
ráció végrehajtása után öngyilkos lett, mert úgy érezte,
hogy nem vonzódik a nőkhöz**

Szeged, november 20

(A Reggel tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt megdöbbenő öngyilkosságot kísértelt történt Szegeden. Egy ismeretlen magyarságu központokondrius 17 éves diákja luminallel megmérgezte magát és kórházba szállították. Az öngyilkosság körülményeit titokzatosan kezelték nemcsak a család, de a hatóságok részéről is, most azonban kiderült, hogy

az öngyilkosságnak, amely városszerte nagy föltnést és részvétet keltett, milyen tragikus háttere van.

A fiatal diák, aki eztenedeket töltött különböző kórházakban, súlyos betegsége miatt többször esett műtéten is keresztül.

azért követte el az öngyilkosságot, mert úgy érezte, hogy nem vonzódik a nők iránt.

Mielőtt a mérget bevette, megfosztotta magát léfeszességétől. A szerencsétlen fiatalbent életveszélyes állapotban szállították kórházba, de azt remélik, hogy megmenthetik az életnek.

Kína kilép a Népszövetségből

Genf, november 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Hétfőn kezdődik a Népszövetség Tanácsának ülése és a különböző külföldi delegációk után vasárnap megérkezett Genfba a német delegáció is, élén *Neurath* báróval, a Pápen-kormány külügyminiszterével.

A Népszövetségi Tanács mostani ülésének a népszövetségéről lesz, hogy Kína kilép a Népszövetségből.

Dr. Bonis Henrik, Bonis Rudolf, Schreiber Ervinné szül. **Blau Maria**, ujlaki dr. **Müller Pálné** szül. **Blau Dóra**, mint gyermekel, a maguk és az egész rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a legidősebb apa, nagyapa, testvér és rokon,

BLAU ARNOLO ur
Földbírtokos
e hó 19-én 75 éves korában hirtelen jobbléte szenvedett.
A megdöbbenés e hó 21-én, hétfőn '41 órákor fogjuk a Kerepesi-úti 12r. temető halottszámbájuk a családi sírholtban örök nyugalomra helyezni.
Öz. **Weiss Bertholdné** szül. **Blau Hermína** mint nővére, öz. **Basch Lajosné** szül. **szegvári Lázár Róza**, öz. **Lederer Sándorné** szül. **szegvári Lázár Ilka**, szegvári **Lázár József** és neje mint sógora és sógoróné, **Schreiber Ervin**, ujlaki dr. **Müller Pál** vejei, **Schreiber Katalin**, **András**, ujlaki **Müller György** unokái.
Részvétlátogatások mellözését kérjük.
Budapest, 1932 november 19-én.

A hangyaóriások világa és az apró mikrobák

Főrel híres könyve a hangyák életéről azért csodálatos, mert ezeknek az apró állatoknak rendszeres és alapos munkáját mutatja be. Pedig az egészen apró, végtelenül kicsi kis élőlényeknek, mint az emberi szervezetben élő különböző mikrobáknak munkássága még tűnényesebb. Csak a modern tudomány állapította meg, hogy a rendes bélműködést a bélbaktériumok munkája idézi elő. Ha ezek nem jutnak megfelelő táplálékhoz, nem tudnak szaporodni és elszárválnak, akkor áll elő a székrekedés minden káros hatásával. Azt is tudjuk ma már, hogy a krónikus vakbélirritációnak sokszor egyedül alapja az idült székrekedés. Ezeknek a súlyos eseteknek az elkerülésére önként kínálkozik a segítség. Ki kell elegendeni a bélbaktériumok szükségletét, olyan

tápanyagokkal kell ellátnunk őket, amelyek parányi jötevőinknek kelleneek. Ebben az irányban a vegyipar számtalan reprezentánsa folytatott már kísérleteket. Magyar gyógyszervezetési gyár juttatja most el az emberiség számára azt a korszerűkáló készítményt, amely mint természetes bélregulátor módot nyújt arra, hogy a sok szenvedő embert ettől a bajától megszabadítsa. *Binatürin* az embernek a kiváló készítménynek, amely tetterősé teszi a fáradt embert, visszadja az embernek a nyugalmat és az erőt, amikor a bélműködés helyes szabályozásával megszünteti szenvedéseinek okát. A klinikák és kórházak eredményei után most indul el hódító útjára a *Binatürin*.

A munkanélküliség tragédiája

— Irta Rajniss Ferenc —

I.

Miért veszít mindenki? . . .

A művelt világ halálos kórsága a munkanélküliség! Kihűlt kohók, hideg gyárkomények, elhagyott tárnák, tönkrement gazdaságok és zsúfolt nyomortanyák felől *jövendő viharok szele süvít* által az európai országokban s a munkanélküliség kérdését a történelmi szükség erejével hajtja a *politikai élet homlokterébe.*

A vezető magyar társadalmi rétegek nem figyelik az idők szavát. Nálunk kevesebb ember olvas a munkanélküliségről, mint ahányan más országokban irnak róla.

A tudós egyesületek hallgatnak, az államnak nincs szerve a szükséges eszelekvések előkészítésére, a közvélemény fásult és a politikusok esodákban reménykednek. *Ertse meg végre a magyar társadalom, hogy a munkanélküliség a legnagyobb nemzeti problémánk s a vele való foglalkozás a legsürgősebb kötelességünk!* Az iparosított országokban 1930-ban *tíz*, 1931-ben *húsz*, 1932-ben *hármint* millió munkanélkülit számoltak! *A világ elsőrangú fogyasztókörtségéből — a családtagokat beleértve — 60—80 millió ember tartósan munka- és kenyérműköli.* Ez a világtragédia megváltoztatta a társadalmak belső erőviszonyát és szellemét s a régi osztályok mellett és a dolgozó ipari munkásságon túl, egyre jobban

kibontakozik egy új, ötödik osztály,

amely a munka nélkül lézengő szellemi és fizikai munkásokból *verődik össze s mindenre elszánt, mert a fölfordulásban csak az éhséget veszi el.* A munkanélküliség állandosult betegségének okait száféle főlóztásban összegező tudományok *azt a legnagyobb hibáját, hogy meghátrál az okok értékelése és a fontossági sorrend meghatározása előtt.* Ha minden ok egyforma értékű, egyformán súlyos és mindegyiket külön-külön kell megszüntetni, akkor a munkanélküliség kérdése megoldhatatlan. Ezzel szemben mégis

a lemondásra és reménytelenségre sohasem volt olyan kevés tárgyi okunk, mint ma!

A világ áruraktárai roskadoznak a fölhalmozott hasznos és szükséges cikkektől. A rendel-

kezésre álló technikai fölszerelés ontja az új javakat s a gyárak, üzemek és földek, bármelyik pillanatban, kétszer-háromszor annyit élelmet, ruhát, lakást és gépet tudnak előállítani, mint amennyit ma termelnek.

Miért éheznek hát az emberek?

Miért kell nekünk alamizsnát vetni és dühödtt forradalmi szellemet aratni? *A gép nem lehet az igazi oka a pusztulásnak.* A gép nem s acélos kékségű épp úgy rajta ragyog az isteni áldás, mint a rónák sárga kalásztengerén. Vagy azért éheznek milliók, mert sokat és racionálisan termelünk? Ez a föltevés — bár sokan hangoztatják — nyilvánvaló *oktatlanság.* A munkanélküliség szempontjából *elinduló gondolkodás a válság igazi okát nem a termelésben és a fogyasztásban, hanem a pénz- és hitelpolitika elképzeltetlen anarohiájában találja meg. Valami végzetes, pusztító betegség árad ki a nemzetközi tőke működéséből s ez a betegség megmérgezi a dolgozó emberiség testét és lélkét!* Terméketlen és munkaellenes a mai nemzetközi pénz- és hitelrendszer, mert

1. kartatlan lehetőségeket biztosít a nemzetközi spekulációnak,
2. a szabad vállalkozás helyett mindinkább az állami szubvenciók és a kartellmonopóliumok profitjából tápláltatja a tőkét és
3. elviselhetetlen holt terhekkel teszi lehetetlenné a dolgozó, élő tőke áldásos munkásságát.

A nemzetközi spekuláció veszedelmeit, a rövidlejáratu kölcsönök rendszerét, a gigantikus hitelmegevonások történetét és a tőzsdéspekulációk mellett megdöbentően bizonyították *MacDonald, Hoover és Brüning* nyílt parlamenti vallomásai, a font, a dollár és a márka ellen intézett spekulatív támadásokról. Az örökös nyugtalanság, a folytonos árhullámzás és a konjunkturalis munkanélküliség szükségszerűen megmaradnak, ha ismeretlen hatalmasságok egész nemzetek pénzrendszerét szabadon tönkretesznek! *Az állami szubvenciók és a kartellmonopóliumok az egész világon külön köztérhet képeznek s a kényelmesen szerzett profit egyenesen elcsoktatja a tőkét attól, hogy olesó árákkal és többtermeléssel szerezzen hasznót. A holt terhek azonban, a világgazdálkodás mai rendszerének legbőtréke-nyebb pontját jelentik. A világ gazdálkodását*

meg ma is körülbelül 250 milliárd pengő háborus adósság kamata és amortizációja terheli s ehhez a mérhetetlen összeghez a világ-háboru óta újabb 250 milliárd pengő holt tőke képződött, a helytelen befektetések, a túlmegevezett iparok, a használaton kívül helyezett gépek és üzemek amortizációs terheiből!

Ötszázmilliárd pengő, ami nincs sehol!

Ötszázmilliárd pengő, amiért kamatot és tőketörlesztést kell fizetni az egész világnak, anélkül, hogy az állítólagos tőke bármilyen jövedelmet hajtana. Egy óriási nemzetközi harcban, tülekedésben kell összeharcolni mindenekelőtt *évi 35—40 milliárd pengőt a holt tőke számára s csak azután jöhet a valóban termelő tőke jövedelme, a munkabér, fizetés, az állam és az új tőkeképződés.* Ez a harcraolás dik-tálja az árpolitikát, a vámvédelmet, a kamatszorzót és a munkanélküliség tragédiáját!

Ha csak a termelő, dolgozó tőke tisztas hasznát kellene kikeresni, új élet és jólét kőszőntene az emberiségre.

A nemzetközi spekuláció megfékezése, az állami szubvenciók és kartellmonopóliumok megszüntetése és a holt tőkék terhének radikális csökkentése, ezek azok a nemzetközi föladatok, amelyeknek megoldása nélkül az egyes nemzetek minden belső erőfeszítése s a munkanélküliség leküzdésére csak kétséges és átmeneti eredményeket biztosíthat.

Hóman kultuszminister holnap Debrecenbe utazik, hogy személyesen tájékozódjék az egyetemen történt zavargásokról

Debrecen, november 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A debreceni tudományegyetemen *lecsúszapodtak a kedélyek,*

hétfőn valamennyi fakultáción megkezdődnek az előadások.

Az egész magyar társadalom *idegességgel és idegenkedéssel* vett tudomást néhány nappal ezelőt azokról az eseményekről, amelyek az ország egyik legnagyobb egyetemén *lehetlenné tették a diákság nyugodt munkáját és türelmetlenül várta, hogy azok a sajnálatos események, amelyek nemcsak az ország határain belül keltek fel, hanem az ország területén belül keltek fel, hanem — amint az előtűnk fekvő lapok mutatják —*

Willy Fritsch

Lilian Harvey

Willy Forst

Renate Müller

Georg Alexander

5 világsztár 2 világattrakcióban

3 ifju szív

Erich Pommer — Ufa produkció

'Az idei szezon legnagyobb filmoperettje

Rendezte: **Martin Pál** — Zene: **W. R. Heymann**

Zsuzsu **Lilian Harvey**
 Willy I. **Willy Fritsch**
 Willy II. **Willy Forst**

Mit szól majd a férjem?

Egy ártatlan asszony és egy csapodár férj vidám története

Rendezte: **Reinhold Schünzel**

Zene: **Theo Mackeben**

A férj **Georg Alexander**
 A feleség **Renate Müller**
 Az osztálytárs . **Otto Wallburg**

Kizárólag Uránia Ufa-Kamara

● Az első előadások félhelyárakkal! ●

a külföldön is komoly károkat okoztak a nemzetközi összeköttetések kiépítésén fáradozó országoknak, végre

egyszersmindkorra megszűnjenek.

A debreceni közvéleményre megnyugtatóan hatott az a tény, hogy Hóman kultuszminiszter a tudományegyetem tanácsához intézett távirata szerint

kedden Debrecenbe érkezik, hogy személyesen tájékozzódjék az egyetemen történt zavargásokról.

valamint az egyetem tanácsa által életbeléptetett

lett eddigi rendszabályokról. Szentpéteri Kun Béla jogikari dékán és Márffy Ede egyetemi tanár egyetemi körökben elterjedt hírek szerint máris rövidítették a zavargások ügyében eddig elfoglalt álláspontjukat és Debrecen polgársága azt reméli, hogy az egyetem falai között a *verekedések zaját most már a tanulás és a munka csöndje fogja fölvaltani*. Hóman kultuszminisztert debreceni tartózkodása alatt *Fejér Ferenc* ügyvéd, a debreceni izraelita hitközség elnöke is *föl fogja keressni*. A *Reggel* értesülése szerint a debreceni egyetemen történt események szerdán Debrecen város közgyűlését is foglalkoztatni fogják.

Svábhegyi Szanatórium

subalpin (430 m.) diétás gyógyintézet

Már heti 140.— pengőért

kötelező szanatóriumi ellátást nyújt orvosi felügyelettel, 5-szöri étkezéssel, vizkúrával, fűtővel együtt.

A legideálisabb őszi-telei üdülőhely.

és ez a szám, Fekete Péter üzeni ennek és ennek a számnak, Fehér Pálnak, hogy pont 12 órákor várja az Abbázia-kávéház előtt.

Vidékre is közvetítünk üzenetet.

Bossz vicek ellen úgy védekezünk, hogy *utcai állomásról nem fogadjuk el üzenetet*. Egyelőre ezeket az üjtásokat vezetjük be. De sorban jön még sok olyan üjtás, amelyek egészen amerikai ízűek s valamennyi a közönség kényelmét szolgálja... (m. gy.)

Pénteken érkezett a nemzeti szocialisták röpülőgépén Hitler Berlinbe, hogy másnap kihallgatáson jelenjék meg Hindenburgnál. A *Reggel* fényképe Hitler érkezését mutatja be: Hitler (kalappal a kezében), jobbra, mellette dr. Goebbels, jobbra Goebbels mögött Hitler szárnysegéde, Hess; Hitler mögött balra dr. Hanffstengel, a náci külügyi sajtófőnöke.

Hatpengős bérház-telefon,

Üzenetközvetítés helyben és vidékre és egyéb amerikai üjtások a telefontól

(A *Reggel* tudósítójától.) 2-2-6-2-2!

— Halló, itt Telefonpropaganda iroda.
— Itt A *Reggel* szerkesztősége. Hallottuk, hogy a *posta különleges üjtásokra készül*...
— Kérem — feleli a hang a drót másik végén, — ebben az ügyben kizárólag a miniszter ur vagy Szalay vezérigazgató ur adhat fölvilágosítást. Én, kérem, a sajtónak nem nyilatkozhatok.
— A sajtónak nem? Hát kinek igen?
— Az érdeklődő magánfeleknek.

*

Félórával később, mint érdeklődő magánfél jelentünk meg dr. Csorba Ferenc postatitkár Mária Terézia-téri hivatalában. Óriási szobája van, két kisasszony és három telefon dolgozik mellette. A telefonok állandóan herregnek. A szoba falain *Honthy Hanna, Lázár Mária és Beóthy Baba* beramázott reklámképei és néhány gratulálólevél a távbeszélő propagandaosztály gyors munkájáért. Hívenek: „*Délelőt vendéltem meg a telefont és délben, amire házaérkeztem, már nemcsak hogy fölserelték, de a feleségem már el is rontotta...*”

— Tessék nekem megmagyarázni, hogy mi az a bérháztelefon? — kérdeztük Csorba titkár úrtól.

— Hogy az elején kezljem — feleli —, ha ma valaki telefont szereltet föl magának, akkor

törlesztési díjjal, alapidíjjal és a kötelező beszélgetések díjával

összesen 27 pengőbe kerül neki a készüléke az „ötven” kötelező beszélgetéssel.

Ezen akarunk mi segíteni, úgy, hogy minden olyan bérházban — illetve akár két szomszédos házban is —, ahol legalább öt előfizető jelentkezik,

fejenként hat pengőért bevezetjük a telefont.

Minden előfizető külön készüléket, külön számlát és külön számlát kap. A névsorban is külön minden fölüntetjük és ezek a számlák egymással is beszélhetnek. Persze, hogy ha az egyik előfizető beszél, ugyanakkor a másik négy nem beszélhet. Viszont, hogy ne legyenek állandó összekocanások a társelőfizetők között, a bérház pincéjében elhelyezett házikőzpont hat perc után automatikusan bont.

Öt ilyen bérháztelefont már két héten belül fölsereltünk és azután várunk, hogy hogyan válnak be. Az érdeklődés egyébként óriási.

sokan akarnak ezzel a dologgal üzletszerűen foglalkozni.

A bérháztelefon egyébként *nagyar találmány*. Már régen foglalkoznak az ötlettel, de csak most sikerült úgy megoldani, hogy *nincs szükség egy állandó kezelőnőre*... „Hát kérem” — teszi meg hozzá Csorba titkár —, „ha a dolog érdekli, tessék telefonon üzeni”.

— Telefonon üzeni? — esodálkozunk.

— Ez sem egészen új dolog — hangzik a válasz —, de érdekes, *alig tudnak róla, pedig nagyon praktikus. Ha valaki például nem tud egy számlát megkapni és elcsúszulról, vagy akármi más okból nem tud valakivel beszélni, föl hívja az üzenetközvetítőt (ez a beszélgetés nem kerül semmibe) és bejelenti, hogy itt ez*

Gombaszögi Ella, Hatvani Lili új darabjának „boszorkány-nagynéni” szerepében

Bajor Gizi és Pethö Attila Indig Ottó, új darabjában

MEGHÍVÓ!

Távbeszélő: 83-0-66 (EGYETEM-UTCA) ÉS 87-9-65 (LÓNYAY-U)

A M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁR ÁRVERÉSI CSARNOKA

AZ EGYETEM-UTCA 6. SZÁMU PALOTA I. EMELETI TERMEIBEN

KÜLÖN AUKCIÓT RENDEZ.

Kiállítás: 1932 november 20-án és 24-én délelőtt 10—1/2, november 21-én, 22-én és 23-án délelőtt 10 órától délután 5 óráig.

Árverés: 1932 november 25-től 29-ig délután 1/4 órától.

Árverésre kerülnek: A Nemzeti Közművelődési Alapítvány tulajdonát képező mű- és egyéb tárgyak (képek, butorok, főleg illogarnitúrák, ezüstök, vázák, stb.)

Katalógus a helyszínen 1.50 P-ért kapható.

A szabóipar csodája!

Mérték szerint mindenféle színekben, divatos férfiöltönyt, télikabátot, 30 P-ért készítünk. Cégünk 25 éves múltja garancia arra, hogy ez nem üres reklám.

„Versenyszabóság” Köttenbiller-utca 4/A, I. em.

Franciska estélyi ruhában

Szombat este vacsorára volt hivatalos Gaál Franciska kedves barátoknál.

Persze, elkésve érkezett, már vacsoránál ültek, amikor féltékeny kinyitotta az ajtót és mint egy elkésett lurkó, aki a veréstől fél, leguggolva surrant a helyére, de észrevették és mindenki fölzdudult, kiabálva vonták felelősségre, de persze szeretettel és nagyként nevéte.

A lurkón estélyi ruha volt, pikkelyszerű kabátkával, amelyet hátul föl lehetett hajtani.

Gaál Franci beszél a pesti mikrofonba...

Szóval, kivágott ruha volt *Paprika kisasszonyon*, így hívják a filmet, amelyben oly nagy sikert aratott Berlinben. Háta olyan fedetlen volt, hogy bátran pacsokolni lehetett.

Nem mondhatom, hogy keveset evett, pörköltcsirke volt vacsorára, Franciska négyezer rakott a tányérjára.

Utóbb tejfőlés, turós kocka volt, ebből is szépecskén vett. Kikereste az apróra vágott tőpörtyűszemeket.

Általában nem úgy viselkedett, mint valaki, a kihaló hirtelen világsztár lett és vigyáz magára, nehogy hízék egy dekát.

Igaz viszont, hogy a legközelebbi filmjét januárban forgatják, lesz ideje tehát lefogyni. Addig, mindenesetre, eszik.

Megkérdezték, hol jobb, itt vagy Berlinben? Azt felelte: „*elmenni is jó, visszajönni is jó.*”

A kitűnő kritikákról beszéltek, amik Berlinben megjelentek, tényleg, *Franciska ujságjában egyik napról a másikra lett nagy sztár.*

Valaki azt vitatta, persze közben, hogy sikerét elsősorban a *külsőjének* köszönheti. Franciska ettől dühbe jött és kialakta kaparni szemét az illetőnek.

Közben folyton a tükörbe nézett, ezzel is jelezvén, hogy nem tartja magát éppen a legcsunyábbnak.

Evett pörköltet, tükörbe nézett, közben vitte is a szót. Ugy tud eszevgni, mint egy konferanciá.

Valami ujságciikk került szóba, amely pon-

tosan közli, hány centiméter az ideális női test, részleteiben.

Az ideális csipő 36 centiméter. A mellbőség 91. És nem tudom, mennyi a derék. Ja igen, 67 centiméter.

— Siess Franciska, add meg a szőlőt, vacsora után mérni fogunk.

Ugrik föl, hogy mérjék meg. Én jegyzem az adatokat, mint egy szabó. Nyalazom a ceruzát. A dereka pontosan 67 centi.

— Tényleg? Ez gyönyörű! — örül hangosan. Ugrál örömeiben. Most a csipő jön. Az írás szerint 96 centiméternek szabad lenni a csipőnek.

Mérni kezdik, de tiltakozik.

— Csalnak, csalnak! — mondja. — Rossz helyen méréd! Tessék lejjebb mérni. Ez nálam nem csipő. Nem jó, nem jó!

De aztán megnyugszik, mert csak 88 centiméter. Boldog. És még boldogabb, mert a melle csak 83 centi, vagy, ahogy a szakértők mondják: „szanti”.

— Beesett mellem van! — mondja kétségbeesetten, de boldogan.

Ugy bánnak vele, mint egy gyerekkel. Most lehet, most nem mérges, most nem ráncolja a homlokát, most nem kis vipera, a nagy sikerrel állandóan ugrál örömeiben.

Közben odafordul szomszédjához és így szól: „*Aber bitte, bitten, sprechen Sie mit mir deutsch.*”

A filmfővitelekről kérdezzétek. Milyen közletről a filmszínész a lámpák előtt.

— Régi rondák vagyunk — mondja —, areunk halványdrappra van festve. *Ha egymásra nézünk, röhögünk, hogyan nézünk ki.* És milyen nehéz játszani. Az ember például zokog egy szobában, aztán kitérül, ki az a tón. Itt vége a jelenetnek. A folytatására három nap múlva jön a sor. Folytatni kell egy másik szobában a zokogást. Közben három nap elmúlt, fogalmam se volt, hogy zokogtam három nap előtt. *Előfordult, hogy hagynám tettem a szememre, hogy a sirást folytatni tudjam.* A partnernőmmel is előfordult, hogy három nap múlva sirva kellett volna folytatnia egy fa alatt egy érzelmes jelenetet s ő pajzánul, jókedvűen futott a fa alá. Sőt, más frizurája volt, eléfejtette, hogy napok előtt milyen frizurában sirt.

Nagyot sóhajt. — Bizony — mondja — olyan, mint egy dobogóvár a film. Mindig csak esz-nálni, mindig csak esz-nálni, nem lehet egy percre se abbahagyni a munkát, mert ég a műteremben a százféle villanyáram, ami percenként vagyunkba kerül.

Körülhordozták Berlinben, mint sztárt. A gyár vitte. Elvitték egy nagy biékliversenyre. Óriási táblák hirdették, hogy 6 száz márkát adott a győztesnek. „Egy márkát se adtam — mondja —, a gyár adta, így népszerűsítették. Igen helyesen.”

A végén a nőkről s a berlini divatról eszevegett.

Ott most úgy hordják a nők a szempillákat, hogy egyenként minden pillát meghosszabbítanak, ez egy 4 óras eljárás. Olyan hosszúra nyújtják, amilyenre rendelik. Nach Maas.

Aztán monoklit hordanak. Nagy, keretes monoklikat.

De a nagy szempilla miatt kiugrik a monokli, nem fér el a szemem.

— Láttam egy ilyen hosszupillás, monoklis

A GÁV

(Gépjármű Árverési Vállalat Rt.)
Budapest VII. Kertész-utca 24-28

állandó autóakciót Budapesten

rendez

*Használt autók árverése
Előlegek nyújtása
Használt autók eladása*

Részletes felvilágosítás:

GÁV RT., Kertész-utca 24-28
Telefon: 37-5-55

nőt megálltam, mint egy hülye, bámultam. De a kísérőm elrántott, mert a nő kezdett mosolyogni rám, azt hitte, hogy kikezdek vele.

Franciska nem hagyta abba a mesélést. Egy rosszmaju vendég ugratva megszólalt az asztal végén:

— De azért a „B. Z. am Mittag“ mégis rosszlat irt a filmről.

— Csak az elején irt rosszlat — mondta paprikásan Franciska —, a második fele a kritikának jó volt. (Szünet. Söhajt.) — De én csak a második részt olvastam, a kezdetet én sohasem látom, mindig elkések.

Nádas Sándor

A valutás bankárokat vasárnap átkisérték az ügyészségre

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután 2 órakor vitték át az ügyészségre a letartóztatott valutás bankárokat: *Heidelberg Vilmost, Heidelberg Györgyöt, Schnürmacher Lipót és Oblath Leót.* A főkapitányság Zrínyi-utcai kapuja előtt a fotóriporterek fényképtüzei álltak lesben, ezért

különös elővigyázattal

történt meg a bankárok elszállítása: *átvezették őket a főkapitányság épületének Ferenc József-terti oldalára, ahova taxikat rendeltek és ezeket a kocsiikon egyenként robotgattak el, egy-egy rendőr kíséretében az ügyészségi fogház felé. Vasárnap hírek terjedtek el a fővárosban arról, hogy az ügynek újabb fejleményei vannak és a közeli órákban több letartóztatást várnak a Heidelberg-üggyel kapcsolatban. Ez*

a hír nem bizonyult valósnak

és — amint A Reggel beavatott helyről értesült — a Heidelberg-Schnürmacher-ügy nyomozását teljesen befejezte a rendőrség.

ERDŐS RENÉ

ÚJ REGÉNYE

ÖRÖK PÁPOK

MEGJELENT

Gázolt-e Podmaniczky Endre volt képviselő autója vagy visszaéltek a báró nevével?

A család a gázolás miatt megindult pörben azt állítja, hogy báró Podmaniczky Endre után nem maradt örökség

Baja, november 20.

(A Reggel tudósítójától.) Az elmúlt nyáron halt meg báró Podmaniczky Endre kormánypárti képviselő, a parlament egyik karakterisztikus alakja és most egy sükösdői gazda érdekes pört indított az elhunyt képviselő hagyatéka ellen. Két év előtt Sükösd határában egy a falun átbogó autó elütötte Balázs János kosztját, amely gazzájával együtt az drokba fordult és Balázs súlyos sérüléseket szenvedett. Az auto tulajdonosa a gazdát bevitte Hévízy Tivadar süködi közvédelmi orvoshoz, aki előtt

báró Podmaniczky Endre országgyűlési képviselőnek mutatkozott be

és elmondotta, hogyan történt a baleset. — Segítsen rajta, doktor ur — kérte az orvost —, gyógyítsa meg! Minden költséget én fedezek...

Az orvos kezelése néhány hétig tartott és az összetört parasztszeker árával együtt mindössze 193 pengőbe került. Amikor a számlát benyújtották, báró Podmaniczky Endre nem volt hajlandó kiegyenlíteni és ezért Balázs János pört indított a báró ellen. A lefolytatott tárgyaláson Hévízy orvos eskü alatt vallotta, hogy

báró Podmaniczky Endre személyesen hozta el hozzá az elütött gazdát és vállalta

minden költség megtérítését,

sőt még előleget is akart adni. Itélet előtt állott már az ügy, amikor a báró meghalt és így a kisgazda ügyvédje, dr. Ernszt Lajos, kiterjesztette a keresetet Podmaniczky örököseire is. A bíróság újabb tárgyalást tartott, amelynek során a báró családjának ügyvédje azt adta elő, hogy Podmaniczky Endre 1930 őszén nem utazott keresztül Sükösdön és így nem az ő autója gázolt, hanem

valaki visszaélt a báró nevével és mint Podmaniczky Endre képviselő mutatkozott be a süködi orvos előtt.

Kijelentették az örökösök azt is, hogy Podmaniczky után vagyon nem maradt, ők pedig anyagilag csak az örökség erejéig felöltesek. Ernszt ügyvéd indítványára a bíróság újból ki fogja hallgatni dr. Hévizyt arra vonatkozólag, hogy Podmaniczky báró személyesen járt-e nála az eleázott gazdával. Az ügyvéd részletes kimutatást terjesztett a bíróság elé azokról az ingóságokról, ruhákról, fémérméről, gyűrűről, óráról, vadászfegyverekről és egyebekről, amelyek báró Podmaniczky Endre használatára szolgáltak és így az ő személyes vagyonát képezték, tehát alant szolgálhatnak a 193 pengős követelés kielégítésére. Az ügyvéd indítványára a bíróság eskü alatt

Aranyérnél és az ezzel járó béldugulás, repedés, kelés, gyakori vizelési inger, derékfájás, mellszorulás, szivdobogás és szédülési rohamoknál a természetes, valódi „Ferenc József”-kesevíz használata kelles megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosi az igen enyhe hatású „Ferenc József”-vizet sok-sok mindennapi használatra reggel és este egy-egy félpohárral mennyiségben rendelik. A „Ferenc József”-kesevíz gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

fogja kihallgatni az elhunyt képviselő özvegyét, Nyéky Claudinét, akinek Kelebián ma is hatalmas birtoka van, azután a fiát, báró Podmaniczky Attilát és leányát, báró Podmaniczky Melaniet, aki Szentiványi Egon felesége, aravonatkozólag, hogy

tényleg nem maradt-e semmi vagyon az elhunyt képviselő után?

Ha erre az örökösök letessék az esküt, mondja előterjesztésében a gazda ügyvédje, akkor én leteszem a pört és Balázs János lemond a kártérítési követeléséről.

Vasárnap is dolgozni akarnak a fodrászok és borbélyok

Uj harc a vasárnapi munkatiltalom ellen

Szívós és kétségbeesett követelésekkel harcol a fodrászok annak a rendeletnek megváltoztatására, hogy a fodrászok és borbélyok

vasárnap is nyitvatarthassák üzletüket.

Tizennégy évvel ezelőtt a forradalmi kormány tiltotta meg a vasárnapi munkát és fűntartókat ezt a legális fodrásziparnak mérhetetlen kárt okozó rendelkezést az utána következő kormányok is, bármilyen politikai irányt képviseltek. Az emberi méltóság megővésének jelszavát és az erkölcsi érzék fokozásának reményét fűzték a vasárnapi munkatiltalomhoz, holott a gyakorlatban nem jelent egyebet, mint a kintlévő munkaalkalom elvételét. Ma az a helyzet, hogy

nyílt üzletben vasárnap nem lehet borotválódni klubokban, kávéházakban, szállodákban, magánlakásokban, sőt még az Isten szabad ege alatt, a Teleki-téren vígan borotválódni

vasárnap is és, persze, a tiltott munkát dagla áron feleltetik meg. Bennünket, akiknek iparenedélyünk és nyílt üzletünk van, az adók légiója terhel. Inasgádot fizetünk, holott magunk szorvándúkszükséget, forgalmiadót, bár a borbély- és fodrászüzletek forgalma napról-napra apad. Az illegális iparúzókkal jobb helyzetben vannak, őket nem terheli semmiféle adó és a rendőrséggel sem gyűrik meg a bajuk, azért, hogy megszűnik a vasárnapi munkatiltalom. Szociális béke, jól megalapozott állami gazdálkodás csak olyan országban lehet, ahol

a kiserbernek megvan a biztos egzisztenciája

és a kisipar nem esik martalékká olyan intézkedéseknek, amelyek életgyökerében támadják meg. Nemrégben azt olvastam, hogy 15.000 munkakeresőre 252 munkahely jut. A borbély- és fodrásziparban még ezt az arányt is fölmúlja a munkanélküliség. Hogy akarnak ezen segíteni, ha a vasárnapi tiltalommal elvezik a munkaalkalmat a fodrász- és borbélyipartól?

A művelt nyugati államok kulturális fejlődése nem bukkott meg azon, hogy vasárnap nyitvatartják a borbélyüzleteket

és reméljük, nincs olyan ember, aki kivétel nélkül láthatna abban, hogy nálunk is dolgozhatson vasárnap egy olyan nagyimutlu iparág, amely dolgozni akar és amelynek munkájára szükség van.

(Vada József.)

— A helypénzeknek felére való leszállítását és az „ül-termelő” szőlőre megrendszabályozást követelték vasárnapi gyűlésükön a piaci árúak. Zala nagygyűlést tartott vasárnap a Tisztaszeresület. Nagydó utcai helyiségében a Piaci és Vasáros Kereskedők Ipartársulatának Elnökszer Szakosztálya. A kereskedelmi miniszter — mondotta az első felszólaló, Cseke Gyula — nem vélt eléggé a mi érdekeinket. A helypénzeket felére kell leszállítani, hiszen az üzletbővelet mindenütt leszállították. — Ha nem szállítják le a helypénzeket — mondotta Kraus István —, magánüzletünkbe költözünk és ott majd a magunk urai leszünk! Sürgősen meg kell rendezni a piaci árúkat, akik iparenedély nélkül drasztikusan piaci árúkat az utón és akik nem is értenek, hancsok csak látszólag parasztszabókba állásnak. Márkos József és Katona Sándor után Révész Mihály és Pásti Károly megígérték, hogy támogatni fogják a piaci árúak ügyét.

— TIPUSBOROK A TOKAJHEGYALJÁN. E kérdést megoldotta a Tokajhegyaljai Bortermelők Pincészetegylete, amennyiben piros állami védjeggyel ellátva, minden utánrendelésnél ugyanazt a minőségű bort szállítja. Kiváló fajborait 60 fillértől 7 pengőig forgalomba hozza vezérképviselete: IV, Váci-utca 56. Telefon: 845-46.

Külföldi iskolák, nevelőintézetek, penziók és üdülőhelyek

Prospektusok és felvilágosítások A Reggel kiadóhivatala útján is

Nevelőintézetek, iskolák:

NÉMETORSZÁG

Katholikus leánypanzionátus apácák vezetése alatt.

Berlin-Charlottenburg, Königsberg 28. Családias. Háztartásban. Nyelvek. Zene. Sport. Időszóró árak. Prospektus.

KOX-féle Leánypanzionátus, Drezda.

Lindengasse 3. Nagyszerű villafekvés. Előkelő. Nyelvek. Zene. Sport. Iskoláztatás. Prospektus.

MARTHA-HEIM evangélikus kiképzőiskola.

Frankfurt an der Oder. Bergstrasse 175. Háztartásban, nyelvek, zene, sport, egészséges fekvés, lelkiismeretes főügyelet, olcsó árak. Prospektus.

Le tudja Ön ezt rajzolni?

Próbálja meg és küldje be a rajzot pontos címének közlése mellett. Amennyiben a kísérlet meglepetésünkre sikerül, akkor küldünk Önnek egy 32 oldalas színes folyóiratot „Wege zur Kunst” címmel, amely legnagyobb érdeklődésére fog szolgálni. Ebben arra keressünk lehetőségeket, hogyan lehet egyszerűen és foglalkozásának főládas vagy lakóhelyének megváltoztatása nélkül szabad óráiban művészi és hasznos eredményekhez jutni. Eppen ezért ne habozzék és küldje be még ma a rajzát. Címezze pontosan:

Mal- und Zeichen-Unter-richt G.m.b.H. Berlin W9, V.

FIUOTTHON KLEINWELKA (Sachsen, Bautzen mellett)

Egészséges fekvés. Iskoláztatás. Nyelvek. Zene. Sport. A Brüdergemeinde Herrenhut vezetése alatt. Prospektus.

CECILIEHEIM (Vöröskeresztes) HANNOVER, Leisewitzstrasse 51. Gyermekekothoz (6 éves korig) és gyermekterápiás és csecsemőápolónői iskola. Prospektus.

MARIENHEIM, diáknők otthona, HAMBURG-ALTONA. Bei der Johanniskirche 18. Szép, egészséges villafekvés. Elismert kitűnő ellátás. Mérések árak. Prospektus.

HAMBURG, Lübeckertor 17. WIECHULLA-ISKOLA tánc és gimnasztika hivatásos kiképzésére. Diploma. Nyáron szabadbanj oktatás. Prospektus.

HAMBURG, Graumannsveg 15. KOSMETIKAI ISKOLA. Grote A. főnökön személyes vezetés alatt. Teljes orvosi-kosmetikai kiképzés, vizsgával. Hatvani kurzusok a legkiválóbb oktatás mellett. Legnagyobb elismerések. Prospektus.

OSNABRÜCK-MAHNE

EVANGÉLIKUS HÁZTARTÁSI ISKOLA PENZIONÁTUS-SÁL. Legszébb erdei fekvés. Modern berendezés. Nyelvek, zene, sport. Prospektus.

VORSCHUNGSKLOSTER

St. Mauritz—Münster i. W.

Felsőfiume. Erretek. Államilag elismert továbbképző, háztartási iskola, nyelvek, zene, nagyszerű fekvés, kitűnő berendezés, elismert kiváló intézet, egészséges, bőséges ellátás, méresek árak. Prospektus.

All. elism.

Cukrászati és Pék Szakiskola BOCHUM (Westf.)

Az összes szaktananyag oktatása. Hathetes kurzusok kereskedelmi ágak bekapcsolásával. Prospektus.

DORTMUND, Westenhellweg 5. Margarete Lerch mag. varró- és szabásati iskolája. Az összes ipari tananyag oktatása wien, párisi és londoni rendszerrel, röviddebb és hosszabb kurzusok. Hivatásra is kiképes. Leányok iskolája, elismert referenciával. Az intézet bentlakásos és ellátása is módot nyújt. Prospektus. Igazgató Lerch Margarete tanárnő. (Párisi dipl.)

Schwesteren vom armen Kinde Jesus vezetése alatt: PENSIONAT ST. ANNA, DUSELDORF. Prinz Georgstrasse 2. Logokszertűben berendezett intézet. Felsőfiume, realgimnázium, női felsőiskola, háztartási és kertészeti iskola, ipari oktatás, nyelvek, zene. Prospektus.

KÖLN, Geronsstrasse 48. Katolikus liceum és gimnázium leányok részére. Erretek, elismert kiváló tanterv. Különösen legjobb elhelyezéséről gondoskodás. Prospektus.

Felsőfiume és Internátus leányok részére. Miasszonyunkhoz címzett nővérek vezetése alatt, KÖLN, Georgplatz 10-12. Nyelvek, zene, iskolai oktatás. Prospektus.

BRÜHL BEI BONN. Ursula Liceum és Penzionátus. Általános műveltség továbbképzése és kíméltetés, háztartási iskola, ipari oktatás, varrás, szabászat, kézimunka, könyvelés, egészséges, szép fekvés, kitűnő berendezés, kert teniszpályával, nyelvek, zene. Prospektus.

Hansa-Gildermeister

felsőbb magániskola, HANNOVER, Hedwigstrasse 13. Államilag elismert realiskola, gimnázium, erretek. Internátus. Nyelvek, zene, sport. Prospektus.

„Aki a magyarok királya, az a szegények királya“

— mondotta Griger Miklós a vasárnapi legiti-
mista vacsorán

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt hatalmas tömeg töltötte meg a Bazilikát: Ottó királyfi 20. születésnapján hálaadó nagymise volt, amelyet fényes papi segédlettel pontifikált Breyer István főszentlelki püspök, a híros herceprimás segédpüspöke. A szászékről Hudyra Emil mondott emelkedett hangú szentbeszédet. Este 8 órakor a budai Vigadó tornójában 1200 területes ünnepi vacsorát tartottak; a fehér asztal mellett együtt ült a politikai élet számos előkelősége, a katolikus főpapság a polgársággal, egyszerű munkásokkal és falusi kisgazdákkal. Hagyományhoz híven egyetlen pohárvisszöntöt mondanak az évforduló viszáterő összejövetelén és ezt a beszédet most Griger Miklós apát, országgyűlési képviselő tartotta.

— Több oknál fogva vállaltam boldogan és büszkén ezt a megbízást — kezdte Griger Miklós. — Az első ok, hogy

szívem mindig az elhagyottakhoz, a letiportakhoz huz,

legyenek azok szegény munkások, vagy legyen az tragikus sorsu királyi család, amelyen a történelem érezkerek végigjárta. A második ok, hogy a Szent Korona tana az egyetlen, amely valódi és tartós módon biztosítja a demokráciát. A harmadik ok az, hogy érvény akarok szerezni a királyszemre és a szociális gondolat színtézisének, amiben segítségemre van a tény, hogy

aki ma a magyarok királya, az a szegények királya.

Nemcsak azért, mert megcsónkított ország királya, mert a megfélemlés lehetővé teszi megosztott szegény nemzet királya, hanem azért is, mert gyermekkorában megismerve a szerény életmód kényeszségeit, a lárszociális egyenlőtlenségek enyhítését, a szegénység felkarolását (úzi ki fölfaladták). Mit jelent a mit hitvallásunk törvényes királyunk mellett? Vajon csak érzést, misztikus rajongást, romantikus hűséget jelent? Ha csupán ez volna, akkor is tiszteltreméltó az állásunk, hiszen királyi családnak sorsa mélyen megindító és minden politikailag elfogulatlan, jóérzésű ember mély részvételt fordul e balsorsu fejedelmi család felé. Ha csupán magyar becsületből, kegyeletből és lojalitásból volnánk legitimisták, akkor is megcsón állnánk azok fölött, akik valamikor a trón megdönthetetlen oszlopainak tartották magukat,

nyüzsgöttek a trón körül,

amikor ez a buzdókodás címet, érdemrendet, hivatal, rangot, vagyont jelentett, szorgalmasan hízogtek a dinasztiauk, törtétek a császári és királyi kegy után, de amióta a dinasztiaát a balsors lepoterte,

mióta a törvényes királytól mit sem várhatnak: sehol sincsenek,

egoista egykedvűséggel nézik a száműzött királyi sorsát és csak azért kémeleik a politikai időjárást, hogy kedvező szelek irányában feszíthessék ki vitorlaikat. Elismernék, hogy hivallásunkban érzelmi momentumnak is szerepe van, de csak mellékes szerepe. Lélekben azért vagyunk legitimisták, mert a történelmi jog alapján állunk szemben a forradalmi joggal, mert az 1918. évi forradalmat jogforrástul el nem ismerjük, mert

jellemtelenségnek tartjuk a forradalomnak átvittó gyalázását és amellett a forradalom vívmányához való gőresűs ragaszkodást,

legitimisták vagyunk, mert a magyar nép nem akar egyszerre több királyt; a törvényes király mellett csinált királyt. A magyar nép nem akarja, hogy a csinált király helyett királyesimálók uralkodjanak.

— Nem azért kell Ottó — fejtette tovább —, mert Habsburg, hanem azért, mert törvényes örökös az utolsó apostoli királynak. Ma már nemzeti függetlenségünk nem a Habsburgok fenyegetik.

ma már a Habsburg-eszme egybevág a magyar eszmevel.

Hol van a hatalmas Habsburg-birodalom, amelybe beoivaszthatnának? Hol van az osztrák hatalom, amely ellen diesőséges küzdelmeket folytattunk?

— Szánalmat érezek az olyan gyászmagyarok iránt — folytatta ezután —, akik azt mondják, hogy nincs különbség törvény és törvény között, hogy minden

törvényt egyformán tisztelni kell. Vajdon mit szólának az urak ahhoz, ha valaki azt követelné fölük, hogy tisztelettel hódoljanak ama törvényeknek is, amelyek nagy magyar hazafákat megbélyegeztek és in contumaciám elítéltek?

Foglalkozik ezután a restauráció külpolitikai vonatkozásaival és azt igyekszik igazolni, hogy egy hatalmas nem érdeke, hogy a magyar trónon ne üljön törvényes király.

— Mi, Komoly és céltudatos,

nem pedig fülbemászó legitimisták

Kossuth Lajos soraihoz tartjuk magunkat: „Az akadályok elsimulnak, még a fátum is meghajlik az olyan nemzet előtt, amely csak azt akarja, amihez joga van, de azt megtörhetetlen állhatatossággal akarja.“ Azt fejtette ezután, hogy a legitimisták nem helyezkednek a „kikapcsolás“ kényelmes álláspontjára. Amíg elevenek é benük a meggyőződés, hogy minél tovább tart az ideiglenesség, annál nagyobb a veszély, addig erkölcsi lehetetlenség és gyáva hazafiatlanság volna részükről a királykerdes kikapcsolása.

— Jelszavunk és kötelességünk:

nem kikapcsolni, hanem bekapcsolni,

nem passzíválni, hanem aktivitálni, nem tepesded, hanem cselekvés, nem tejszhatál, hanem élet.

A nagy Pók és 438 kis Pók harca

A kereskedők panasszal fordultak a miniszteriumhoz egy textilgyár ellen, amely a „Pók áruházak“-kal konkurenciát csinál a saját vevőinek

(A Reggel tudósítójától.) A kereskedelemügyi miniszter 438 kereskedő panaszára vizsgálatot indított a Guttman és Fekete harisny- és kötszövőgyár ellen, amely egymásután

Pók-áruházak néven üzleteket nyit a főváros különböző pontjain saját áruinak terjesztésére.

A kereskedők panaza szerint a Pók-áruházaknak tulajdonosa, Fekete Jenő nem kereskedő, hanem gyáros, aki vámkedvezményt élvez a behozott nyersanyagra és így előnyös helyzetbe kerül a kereskedőkkel szemben, akik sem nyersanyagot, sem árut nem tudnak behozni külföldről.

A Guttman és Fekete-cég a kereskedők egész sorával szerződött arra, hogy csakis a gyár áruját tartják. Tavaly, amikor hire kezdett járni a Guttman és Fekete-gyár üzletalapítási tervének, ezek a kereskedők érthetően megjelentek és fölvilágosításért fordultak a gyárhoz. A gyár 1931 októberében ezeket a leveleket küldte szét vevőinek:

„Tudomást szerezünk oly híresztelésekről, amelyek szerint a GFB-harisnygyár Pók-áruház néven

NEM KELL RÉGI

elavult hangszert vásárolnia, ha alkalmi áron akar pianinóhoz jutni.

MIKOR UJ

hangszert kap egy jobbajta használt pianinó árán, gyári garanciával 10 évre, elsőrangú kivitelben.

Alkalmi áreszállítás csak karácsonyig!

MUSICA zongoragyár

Bemutató termek: VII, Erzsébet-körút 43. (Royal Apollo)

Beszédét így fejezte be ezután:

— A király is a nemzetért van és nem a nemzet a királyért. Mi is azt akarjuk, hogy

a nemzeti akaratkifejezés előzze meg a koronázást

és a trón tényleges elfoglalását, — de ezt az eszínhez méltó férfias elszántsággal akarjuk.

Griger beszédét többször szakította meg a taps és a helyeslés. Az utolsó szavak végzetével pedig percekig éljenzték Ottó királyt.

40 detailüzletet fog fölállítani Budapesten és vidéken. Ezek a hírek épp olyan tévesek, mint fantasztikusak. Nincs semmi ok arra, hogy gyárunk, amely termelését sokszor végzőnél még a mai viszonyok között is könnyen elhelyezi, magára vállaljon olyan horribilis befektetést, amelyet 40 finom üzlet berendezése megkövetelne. Világos tehát, hogy túlfűtött fantázia szüleménye minden ilyen vonatkozású híresztelés.

E közlével ellenére, amifol a Guttman és Fekete-gyár vevői féltek, méris bekövetkezett: a gyár megnyitotta első áruházát, amelyet nemrég két újabb Pók-áruház követett.

Ezekben az áruházakban — a kereskedők állítása szerint — a tisztességtelen versenybe ütköző ajánlkozások folyik,

mert a vevő 80 filléres vásárlásnál egy 50-60 filléres lufballont kap ajándékba. A kereskedők arra kéri a miniszteriumot, hogy tiltsa meg a Guttman és Fekete-gyárnak, hogy saját vevőivel konkurrálhasson és ha ezt nem volna hajlandó megtenni, vagy vonja meg a gyártól a vámkedvezményt, vagy részesítse a kereskedőket is ugyanolyan kedvezményben, hogy külföldről nyersanyagot vagy árut hozhassanak be. A miniszterium a kereskedők panaszának kivizsgálását a Kereskedelmi és Iparkamarára bízta, ahol három referens foglalkozik ez ügygel. Közben a Pók-áruházak körüli harcban érdekes fordulat történt. Schneller Ferenc Lipót-körúti kereskedő, a Guttman és Fekete-gyár egyik vevője, akinek üzletével szemben nyílt meg a legújabb Pók-áruház, elment a céghivatalba és a védjegyhivatalba. Mindkét helyen megállapította, hogy a „Pók“ szó nincs bevezetve, sem mint cégjegyzés, sem mint áruvédjegy.

Schneller erre saját áruvédjegyeként bejegyeztette a „Pók“ szót és a céghivatalnál is bejegyeztette a cégéhez „A Pókhoz“ megjelölést. Amikor a Guttman és Fekete-gyár tudomást szerzett erről a bejegyzésről, kérte „A Pók“ szónak a Guttman és Fekete céghez való lajstromozását. A céghivatal azonban ezt a kérelmet elutasította, mert a céglaajstromban a „Pók“ szó — Schneller bejelentése alapján — már szerepel. A helyzet tehát most az, hogy

van egy bejegyzett kis „Pók“ vevője a nagy „Pók“-nak, amely bejegyezve s védjegyezve nincs.

A nagy „Pók“ emiatt tisztességtelen verseny címén pört indított a kis „Pók“ ellen. A nagy „Pók“ és a kis „Pók“, illetve 438 kis „Pók“ harcában nemcsak a miniszterium dönt, hanem a bíróság is ítélni fog.

GARBO, a hét hűse!

MATA HARI

Egy táncosnő élete, szerelmei és végete

A főszerepekben:

GARBO
RAMON NOVARRO
LEWIS STONE
LIOVEL BARRYMORE
(METRO-GOLDWYN MAYER-FILM)

Természetesen prolongálva!

Tria haduagy

Tablós házak! 61-75. előadás!

A megbízható összetételű
»LABOR«
gyógyszappanokat
bőrgyógyászok és kozmetikusok rendelik!

Epe-szappan
Borax-szappan
Kéa-szappan
Kátrány-szappan

stb., stb. mind kiváló minőségűek!

HIREK

Őszi nóta

Ha megélek, ha meghalok;
az lesz, amit én akarok,
még az idén, az idén...
Be szép ez az őszi fény!

Még az idén, vagy jövőre,
találok én szeretőre,
még az idén, az idén...
Be szép ez az őszi fény!

Nálad, szebb, jobb, hübb szeretőt,
tégedet is feledtetőt,
még az idén, az idén...
Be szép ez az őszi fény!

Bárosok téged találnálak,
ölelnélek, csókolnálak,
még az idén, az idén...
Be szép ez az őszi fény!

Addig eljék míg rád várok,
haljak meg, ha mást találok,
még az idén, az idén...
Be szép ez az őszi fény!

Erdélyi József

Kis pesti notesz

1.

Kihallgatás... Este 10 óra. A főkapitányság ódon folyosóiskatorában egyetlen villanykörte fényében **most hallgatják ki a vádat** a költő. Egy hang diktál, az írógép kopog. Ciszmas, bekocsos, öreg rendőr támaszkodik egykeztvén a falhoz. A folyosó félhomályos sarkában egy prémbundás, elegáns dáma áll egy férfival, akinek hóna alatt átszajzajzott teveszőrpokrocban nyilván **ágyammé** lehet. Léptek kopognak az irdatlan folyosó végéről, egy másik öreg ciszmas rendőr kíséretében elegáns, kék téllkabátos férfi jön, gallér és nyakendő nélkül, borotvátalanul. Megállnak a sarokban, a rendőr bemegy, kijön. A férfi nekifutásig fejtét a hideg ablaküvegre és bámúl ki az éjszakába. Az elegáns prémbundás hölgy, aki előtt egy szempillantással előbb elhaladt, a felesége. **Rá se pillantott. Az asszony reszketve nézi, a férfi oda se fordul. Nyílik az ajtó, a férfi bemegy. A két rendőr beszélgetni kezdi. Bent diktál a hang, az írógép kopog...**

2.

Szombaton volt az esküvője **Lónyai Lászlónak**, a Hermesbank igazgatójának, akinek személye körülbelül egy évvel ezelőtt egy nagyon szomorú és fájdalmas regényben szerepelt. **Völgegye volt a tragikusan elhunyt Madarassy-Beck Tessa bárónének...**

3.

Most nyílt meg Budán egy vadonatúj és nagyon elegáns garconház, amelynek directoréül egy nemrég még nagy jólétben és gazdagságban élő ismert budapesti uriaszonyt, **Schwimmer Leonét**, a Hungaria-malom sokat szerepelt volt igazgatójának a feleségét szerződtették. A direktornőből — directoré lett...

4.

Egész Bécs, de már Pest is arról a gyönyörű operacékesről beszél, aki állítólag mekteorként tűnt föl az önkélművészet egén s akinek utját nemcsak darabokra zuzott női szívek, de **kétezerpengős fölléptéidjék is jelzik. Helge Rossowé** a neve a svéd énekesnek, aki a berlini Opera tagja, tegnapelőtt Bécsben énekelte óriási sikerrel s aki a napokban érkezik Budapestre is. Appolói szépség, mondják, két méter husz centi magas — s ugyanilyen nagy a hangja is, állítólag...

5.

A „**Zsákbamaczka**” című operett tudvalevően nagy siker. Most már nem árt hat sem a színháznak, sem a darabnak, ha elárulom, hogy az előkészületekhez hiányzott a bizony gyöngyön star-tól kis színháznak — **még 500 pengője**. Valaki től elkérték kölcsön ezt az 500 pengőt, akiről tudták, hogy bizalma van a darabhoz. Az illető azt

mondta, hogy **kölcsön nem ad sem ötszázat, sem ötöt. De ad 2000 pengőt — 4000 pengő értékű jegyért**. Megkapta. A jegyeket is s már a négyezer pengőt is.

6.

Tízállásos versesfüzetet árulnak az utcán, címe: **„Főlkelt a nap”, szerzője: Erdélyi József**. Harminchat gyönyörű vers harangja bong, esengője cseng a rotációs nyomott olcsó papíron, **harminchat drágaság nyolc rongyos oldalon**. A költő, az új nemzedék egyik legizásabb erejű tehetsége személyesen hozta föl **A Reggel**-nek a koldus kis füzetet, **mint az új idők új Hazafi-Vera Jánosa**, amely olvasás közben selyem és szattyán bibliofilkiadással változott a kezünkben... Egyik verőfényes kis dalát a könyveskének ma közli **A Reggel**...

(e.z.)

— **Enyhülő hideg, ködös idő...** A Meteorológiai Intézet jelentése szerint Nyugateurópa-ban az enyhe oceáni légáramlatok hatásukat tovább terjesztették és **az idő ott boros, csős**. Középeurópa keleti részén viszont még mindig a szárazföld belsőjéből jövő **hideg, száraz légtömegek** éreztetik befolyásukat. Vasárnap virradóra **országszerte erős fagy volt és az Alföldön, valamint a keleti részeken a levegő —8 fokig is lehült**. Budapestben 20-án délben a hőmérséklet **2 fok Celsius** volt. Várható időjárás a következő 24 órára: **Délre forduló légáramlatok, különösen keleten még erős éjjeli fagyok**. Nyugaton **kissé felhősödő idő, némi enyhüléssel**. Reggelre még ködök.

— **Várady József szerkesztő 30 éves jubileuma**. B. Várady József, a „Pesti Hírlap” kiváló, általános szeretetnek és megbecsülésnek örvendő éjszakai szerkesztője most érkezett el a „Pesti Hírlap” **köteletében kifejtett működésének 30. évfordulójához**. A magyar újságírás minden rendű és rangu munkása meleg együttérzéssel, előzékenyülve közönségi Várady József szerkesztőt nevezetes jubileumán.

— **Hordágyon vitték be egy pühöngő gyanúsítottat a főkapitányságra**. Vasárnap először történt meg, hogy **hordágyon vitték be valakit gyöngyintézetből a főkapitányságra**. **Déman Lajosné** 38 éves hivatalkónő ellen tömeges följelentést tettek ismerősei — különösen volt kollégái, a **Rothmüller-bádorgárügy** hivatalnokai —, mert **30.000 pengőt szedett össze tőlük azzal a mesével, hogy olcsón tud árveréseken mindenféle értékeket vásárolni**. Már hetek óta keresték a detektíveket, amíg végre **Szlovák kapitány** megtudta, hogy a **Schwartz-szantatóriumban van**. A hatósági orvos megvizsgálta és teljesen épelméjűnek, egészségesnek találta, amire vasárnap estefelé detektívek jelentek meg érte a szantatóriumban. **Démáné ordított, dühöngeni kezdett**, nem volt hajlandó a detektíveket követni, amire **Szlovák kapitány** a mentők segítségét kérte. **Két markos apólo költözte meg a dühöngő asszonyt**, akik ráfekettek a hordágyra, betakarták pokrócokkal és úgy vitték a főkapitányságra. Ott kihirdették előtte a letartóztatást végzett, majd a cellába vitték hordágyasztól. **Itt azután kijáratott, föltek a hordágyról és beletördött sorsába**.

— **Halálozás. Rácz Gábor** ny. honvédtiszt börtönbe került vasárnap délután 3 órakor áldották meg a Keresztelői temető halottasházában és ma, hétfőn délután 3 órakor helyezett örök nyugalomra **Tatjánát**. Az elhunyt a legérdekesebb magyar katonagyőztesek közül való volt; a Hegyalján, Tállyán született és a református teológia elvégzése után állt be a honvédségbe. A világháborút mint erodes küzdő végig a szerb és az orosz fronton. Lőtenyesüinknek alig volt nálánál alaposabb ismerője. Mint a tállay ref. egyháza elnöke és hegyaljai szőlőbirtokos, az egész Felvidék szeretettel kiérdemelte. A **hátrézi agyon adta** Rácz Gábornak a honvédség faparasznokká a csillagos 11. osztályú magyar érdemkeresztet. — **Ökológiai József földhírtokos**, Szabolcs vármegyei törvényhatóság bizottságának tagja (Füzberelen 55 éves korában elhunyt). A közszeretben álló földhírtokos elhunyt megvesztegette nagy részvért kellett.

* **„POROND”** címen vasárnap új irodalmi és szép-irodalmi szemle indult meg **Goda Gábor** szerkesztésében. A megjelent tartalmas és élvezetes első szám cikkei, elbeszélései, bírálatai **Márai Sándor, Zsolt Béla, Köröndi Ferenc, Kosztolányi Dező, Nagy Lajos, Bálint György, Faldy György, Szabó Lőrinc, Kermatok Károly, Lakatos László, Sós Aladár** és a tehetséges fiatal szerkesztő, **Goda Gábor** írta. A kitűnő új szemle ára 1 pengő. Bizonyára siker lesz, még a mai fánál is szomorú időkben is, mert a „Porond” az utóbbi évek legfrissebb, legérdekesebb irodalmi revüje.

Ha majd ön is rájön, mit tud az „Igmándi” Alkalomadtán csak azt fogja használni!

Az eredeti
Windfix

a tökéletes és megbízható legérzszerű ablakok és ajtók részére!

Windfix szó a minőség garanciája!

Kérjen díjmentes árajánlatot és bemutatót!

Róth Kornél V. Arany utca, 52. sz. Buda-pest, Telefon: 52. 63.

Művészeti notesz

„Korszerű” művészet a Nemzeti Szalonban

Sok olyan festő szerepel ezen a kiállításon, akinek kedvéért szívesen elstátnak a **Nemzeti Szalon** fületlen falai közé. A nagyobb baj, hogy a kiállított képek sem futóknak. **Improvizáltak hat az egész kiállítás**, valahogy úgy, mint amit az utolsó órákban ötletszerűen összehordtak. Az a körülmény, hogy ez a kiállítás a katalógus szavai szerint „**a mai, határolt szellemű, modern magyar művészek egész harcvonalát**” föl sorakoztatja, csak fokozza a szomorú fényt, hogy — **invencióltan**. A publikum valóban áhitozik mai hangra, szellemi fölfrissítésre zenében, irodalomban, képzőművészetben egyaránt. Azonban. A „**világos paletta**”, amelynek jegyében a két modern frakció „**harcvonalba**” fejlődött, még nem co ipso új hang. **Szines grímások függnek itt tulajdonképpen**, éppoly mosolygatók, mint társai a korszerűtlen műsorszámok falakon. **Es nem tévesztenek meg az arrivált nevek sem**, egyrészt, mert nem képviselik méltó művekkel művészi presztizsüket, másrészt, éppen csak hogy „**jelen vannak**” — husz évvel ezelőtti alkotásokkal.

A tarka-barka szinkrónia zürzavarából ádón csendül ki **Berény Róbert** három brilláns képe, amelyekben ez a nagyszerű művész tartalmasabban nyújt, mint valaha. **Farkas István** nobilis és halk, mint egy zárdalélek. **Fenyő György** szimpatikusán leegyszerűsödött. **Kernstok Károly** husz évvel ezelőt festett **Keresztelő Szent Jánosban** csodájú és nem a **Varakozó szellőrekből**, **Kmetty János** nem tágit attól a festői technikától, amely alkalmas kezdetben meghangsúlyozta, ma már inkább elmondosítja festői mondanivalóját, **Márfy Ödön** szellemes, **Molnár C. Pál** vörös gunirolt fest akot, amibe először belefű, **Pekéry István**nak előre be-mondom azt a képet, amit tíz év múlva fog fosteni s ami éppolyan lesz, mint a mostani, **Scheiber Hugó** jót nevetett magában, hogy elhiszik neki azt, hogy ő „**absztrakt**”, **Schönberger Armand** gobline érez, vagy üvegre, **Derkovits Gyula** impozáns, **Szényi István** csupa közvetlenség és bensőség, **Vasváry János** az esettel újabb nem fest, hanem fogalmaz. Japánul.

Egyekben ez a tárlat: **fóradt, blazirt, elernyedt**. Vezértelen nyáj, amelyet összeterelek s most össze-vissza beget...

A szobrok fölöttön jók! Ennyi jó szobrász és Budapest tele van mégis a világ legesapnálóbb szobraival!

Békebeli művészet az Ernst-ben

Fényes Adolf gyűjteményére elmondhatjuk: **békebeli**. Világ, amelyet kikerült a politikai, társadalmi, gazdasági forgószél, amely a művészetben is minden fölkarvartható fölkarvart. **Husz esztendő csöndből néznek vissza ezek a képek egy poeta csodálkozásával álmódoszon, ábrándozón**. Mi az, történt valami! Nem, nem történt semmi sem, így van jól, gyönyörök, nézettek, itt van ez a nagy folyó, nézettek, mekkora, tudjátok-e, hogy hívják? Ez a **Tisza**, No, ugy-e, hogy nem találtak el. **Nézettek**, milyen nagy víz ez. Ennél csak a nyugalom nagyobb rajta s még ennél a nyugalomnál is nagyobb, ami ráterül, ez a nagy-nagy ég... Ide nézettek. Ez a pár sötét pont itt a parton, ezek állatok, emberek. A kómp. **Étől a kis komptól még nagyobb lesz a víz...** Ezek a képek: **bekeretett mesék, nyugalom**. Régi ismerősök, régi barátok, jó szímben vannak, nem akarnak megörögnedni. Nyomtalanul süvöltött el fölöttük a velőig hasító zimankó...

Cserépes István csupa festőiség, könnyed, fiatal, derűs. Élénk és bőszerű, de csupa jókat tud mondani. Ha egyszer leül majd nyugodtan és magába mélyül, el fogja mondani a maga nyelvén azt, amit oly megkapón beszél el itt — a másokén.

Zádor István egyetlen rajzában összeszűrte adja minden rajzát. Ez hiba. Még oly jó művész, az önméltós unalmába zökken, ha variációkat nem ad. **Kontuly Béla** pikurája nem melerít. Mintha eszet és festék helyett lóniával és cirklivel komponálta volna össze ezeket a képeket. Tiszteletreméltó pedantéria, miúdon illi meg nunkáit. Ez a festő készler is megmondja, amíg egyetlen szót kimond. Mintha matricán át festene, az ember borzadva gondol rá, mi történt volna, ha véletlenül félreszúrik a matricára...

Mészáros László szobrai ott, ahol megrendelők nem kötik, az előretörő új szobrászat legfigyelemreméltóbb igóreitei.

Meglepetés a Tamás-Galériában

Berény Róbert kis gyűjteménye a Tamás-Galériában frappáns példája az önmagából merítő művész szuggesztivitásának. Selymes rózsaszínűk, olvadékony sárgák fátólaló bontakoztatja elő festői álmait, amelyeken épp az a megragadó, hogy megfestésükkel is álmok maradnak. Mindegy, önmagát festi, vagy egy eszrik... itt mindig egy előkelő izlésű, nagykulturájú művész beszél. **Bernáth Aurél** pikurája az egyetlen, amely hozzá mérhetően újabban meglepett bönünkét. (b. j.)

— **Páratlan alkalom kínálkozik e héten a Lipósei cég által (IV. Aponyi-tér 4) rakta-rapasztás miatt rendezett ruhákon kiváló minőségű ruhák: 19.—, 29.— és 39.— pengős egységárban vásárolni.**

Ecet és olaj

Szélvédő ajtók és ablakok részére

Fémlece
Csavar
Nemezbelet

„**ABA-LÉC**” az egyetlen szabályozható Kérjen díjmentes ismertetést és bemutatót. Üzem és Hírtartás Racionálisító Vállalat BALAZS ARTHUR főosztály V. Arany utca 10. **Telefon: 10-9-8-7**

A főváros egész értelmisége előfizet A Reggel-re!

(A Reggel tudósítójától.) Bámulatos sikere van A Reggel új, kedvezményes budapesti előfizetési akciójának! Az eddigi propaganda eredményeként megállapíthatjuk, hogy

a főváros egész értelmisége

foglalkozási, politikai és világnézeti különbség nélkül, készséggel és örömmel állott be A Reggel előfizetőinek táborába: az ügyvédi, orvosi, mérnöki, tanári, tanítói társadalom éppen úgy, mint a gazdasági és pénzügyi világ, a kereskedelem és az ipar, földbirtokosok és háztulajdonosok, a köz- és magántisztviselők, röviden a polgári rend minden rétege.

Mi A Reggel rendkívüli sikerének titka?

A válasz egyszerű. A Reggel az egyetlen nagy, európai színvonalon álló hétfői újság Magyarországon. Lelkiismeretes szerkesztésén, gondos hírszerzésén, művelt magyar hangján, haladó szellemén, bátor szókimondásán, közkezdelt rovatain kívül még más okai is vannak. A Reggel népszerűségének. A Reggel nemcsak a kormányzatól, de a politikai pártoktól is független újság. A Reggel-t a közgazdaság terén sem feszélyezi semmiféle leköötöttség. A Reggel politikája, gazdasági és társadalmi bírálata, színháza, művészete és sportja tehát elfogulatlan, befolyásolhatatlan: egyedül és kizárólag a magyar igazságot, a gazdasági igazságot, a közérdeket és a józólést szolgálja.

A Reggel előfizetői, olvasói —

A Reggel hívei, barátai!

Lapunk tizenkétosztendős mindig fölfelé vielő pályafutása alatt most fordul először

közvetlenül fővárosi olvasóhoz, amikor jelentékeny áldozattal beállítva hétfő hajnali kihordószervezetét, meghirdeti A Reggel kedvezményes előfizetési akcióját. Ha azt akarja, hogy nélkülözhetetlen, kedves hétfői újságját, A Reggel-t, hétfőn reggel 7 órakor már ágyban olvashassa,

jelentse be előfizetését akár telefonon (278—82; 278—83), akár vágja ki és ragassa levelezőlapra az alábbi fölhívást — nyomban küldje be A Reggel előfizetési osztálynak, VI, Teréz-körut 52.

Kivágandó!

Kivágandó!

A REGGEL KIADÓHIVATALA

BUDAPEST

Előfizetek A Reggel-re — Lázár Miklós hétfői lapjára

1 hónapra	— — — —	P 0.70
negyedévre	— — — —	P 2.—
félévre	— — — —	P 4.—
1 évre	— — — —	P 8.—

.....
ulárás

.....
pontos cím

(Kérjük az előfizetés kiváltó időtartamát aláhúzni.)

— Exhumálnak egy négy év előtti ismeretlen halottat. Négy éve már, hogy a Bieske mellett szőlőben jöklőtűzött 40 év körüli férfi holttestét találták egy fán. Minden értéktárgya a zsebében volt, csak olyan írást nem találtak nála, amelyből a személyazonosságát megállapíthatták volna. Hetekig hiába nyomoztak a csendőrség és végül mint ismeretlen halottat kellett eltemetni. Most azután névtelen levelet kapott a székesfehérvári ügyészség és ebben az írásban azt állítják, hogy a bieskei szőlő ismeretlen halottja szerelmi gyilkosság áldozata; egy celiidőműlki férfi és asszony együtt ölték meg. Az ügyészség székesfehérvári nyomozást indított és elrendelte a halott exhumálását.

— VASÁRNAPI FILHARMONIKUS FŐPRÓBA. Kedves barokkhangulat ömlött végig vasárnap délelőtt a Zeneművészeti Főiskola nagytermén, ahol a filharmónikusok Telemann Fülöp Györgynek „Telemannik” című szvitjét szólaltatták meg Max Seiffert helyenként sikerült átélőzésében. Szókökatok, mosolygó kerti szobrok közt szuglóldzó hajporos díamák párbeszédét tolmácsolja két évszázad messzeségéből a hegedű és brácsa, reg feledett esalódásra sóhajt föl az oboa. Dohnányi sok finomsággal domborította ki a mai hallgató számára emberileg is érdekes epizódokat. Frenetikus sikerrel játszott Morini Erika, a nálunk csodagyermekkorából jölsimert hegedűművészno Beethoven versenyművét. Ez a rozsdabarnaifia fiatal leány nemcsak, hogy nem veszített semmit abból az isteni adományból, amit utraválónl kapott, de egy évtized során hallatlanul meggazdagította. Fónusa kiszinesedett, minden érzelmi áruvalatra van kifejezése, zenei elgondolása egyensúlyban van briliáns technikájának kipallérozottágával. Vérmérsékletének talán nem a legjobban felel meg Beethoven versenyműve, előadása azonban így is a legszebb művészi élmények közé sorolható. Befelejezől Dohnányi Demoll szimfóniáját hallottuk, amely harmán év után is magával ragad viharos szenvedéllyel, őszinte idealizmusával és kifejezi annak az emberöltőnek kedélyvilágát is, amely keletkezése óta eltel. (V. M.)

— A „Congorilla”-t prolongálta az Uránia. A Fox-filmgyar nagy dicsőfényűl, a Congorilla”-t a nagy sikerre való tekintettel továbbra is másoron tartotta az Uránia.

Ausztriában 20—22%-os különbség van a hivatalos és magánforgalmi valutáarak között. Bécsből jelenti A Reggel tudósítója: Ipari és kereskedelmi körökben nagy ellenállással találkozik az a rendelkezés, amely a valuták eladásánál nemcsak a magánforgalomban, hanem a zsró és pénztárgylejt részéről is a magánforgalmi kurzusokat engedélyezi, ellenben, ha valaki a Nemzeti Banknak valutát szolgáltat be, ezért csak a hivatalos árfolyamot kapja. Az így előálló különbséget azidőszert 20—22%, ami végcredményben a fogyasztást terheli és az élet drágítja meg. Gazdasági részről azt követelik a Nemzeti Banktól és a kormánytól, hogy a valutaeladásnál elismeri a schilling alacsonyabb értékését, akkor a valutaszolgáltatásnál is adjon ugyanannyi schillinget, mint amennyibe a valuták a magánforgalomban kerülnek.

— A vasárnap öngyilkosa. A Révay-utcai „Berlin”-szállóban Nagy Margit 24 éves fogtechnikusnő lumenállalt megmérgezte magát.

— Halalos gázolás a gyalogjárón. Vasárnap délután az Alkotás utcában ki akart kerülni egy szembejövő kocsit a Bp. 30—904. rendszámú autót, amelyet Ványai István sofőr vezetett. Olyan szerencsétlenül végezte ezt a manővert, hogy fölszaladt a gyalogjáróra és hatlángórtta Budai János 21 éves kifutóft. A sofőrrel letartóztatták.

— Teacsetéj rendez december 3-án este 8-kor (Dohány-utca 76) a Pesti Bar. Hittközség Leánygimnáziuma Jóbáratának, volt növendékeinek Egyesülete. Telefon: 125—58.

— Filmpremierek. Kedden mutatja be a Décsi, Omnia és Corso Roda Roda legújabb mulatságos katonapavilját. „A szerelmi manőver” főszerepelt Petrovich Szvetisláv és Betty Byrd játsszák, de szerepel a filmben a szerző, Roda Roda is. — Csütörtökön kerül színre az Urániában Lillian Harvey, Willy Fritsch és Willy Forst filmje: „3 ifjú sző”. Ennek a népszerű három sztárnak együttes szereplése „filmesemeg” minden mozilátogatónak. — Az Ufa és Kamara szintén esztendő, kőn tart premiert: „Mit szől majd a férjem” című vígjátékot mutatják be, amelyben Renate Müller, Georg Alexander és Otto Wallburg játsszák a vezető szerepeket.

B-KÉS

nyugodt éjszakája lesz, nem fog éjjel köhögni, fulladozni, ha lefekvés előtt néhány szem

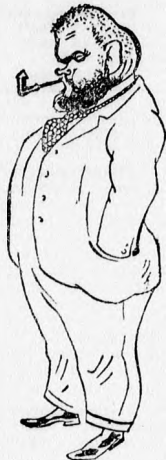
Diana sóborszesz-csokoládét

eszik. Tisztítja a garatot, oldja a hurutot.

Ára 4 fillér

Ami a Noteszből kimaradt

Hegymegi Kiss Pali bátyánkról, Debreceen városának egy évtizede kuruc követéről még fegyvertársai, a független kigazdák sem tudják megállapítani, hogy a képviselőháznak ez a zengőszavu ellenzéki bajvivője hány esztendő voltaképen? Pali bácsinak — így hívják pártkülönbőség nélkül a t. Házbán, de szerte az országban is — őszbecsavardó szakállja, tempós, méltóságjeltes kitállása, sötétsárga tajtékpipája, érinthetése a magyar emberiséggel, azt a látszatot kelti, hogy régen tudt van már az ötidiki X-en. Most kiderült a titok Debreceenben! Hegymegi Kiss Pálnak és feleségének, báró Sebessy-Josinty Mártnának gyönyörű leánya, Márta, holnap, kedden esküszik dr. Bősze Lajossal Debreceenben. És az iratokból Pali bácsi hívei megállapították, hogy az őrmama mindössze negyvenéztendős... So több, se kevesebb!

— Letartóztatták egy százados volt feleségét, mert ászteket lopkodott. Vasárnap újra letartóztatta a rendőrség mezőcsati Nagy Vilám, egy előkelő házból származó fiatal asszonyt, aki állított százados elvált felesége. Az asszony fölével ezelőtt azért került a rendőrségre, mert egy tiszt följelentette, hogy ellopta a pénztárcáját. Nagy Vilám azóta is állandóan tiszték társaságában látták, valósággal szerelmes volt az egyenruhának. Most több fiatal tiszt jelentette föl ugyanazért, amiért hat hónappal ezelőtt rendőrkégre juttatták: hogy megdézsmálta a pénztárcájukat. A fiatal asszony valószínűleg kleptomániás.

— Agrárközösség: elfelejtette a lakását. Vasárnap délben Reinüz Mátyás 10 éves jómódu magánzó leestet a villamosról és olyan súlyos agyrázkódást szenvedett, hogy elfelejtette: merre van a lakása. A szerencsétlenüljárt öreg urat bevitték a kórházba.

— Pesti betörőket fogtak el Miskolcon. Miskolcrol jelenti A Reggel tudósítója: Szombaton este 11 óra tájban a Horthy Miklós-tér 16 számú ház lakói gyanus zajt hallottak a pincéből, ahol három férfit találtak. A rajtakapott betörők félrelétek; a rendőrt és a házbelieket, futásnak eredtek, de hosszabb üldözés után sikerült mindhármukat elfogni. Kiderült róluk, hogy Altmann János, Juhász István és Velikán Mészáros rovtomultu pesti egyének és megtalálták náluk a betörőrszámokat is. Bevallották, hogy Helényi József ékszerüzletét akarták kifosztani olyan módon, hogy a pincéből a mennyezet kibontásával hatolnak föl a földszinti helyiségbe. Vasárnap kihallgatásuk során beismerték, hogy Budapesten az utóbbi hónapokban egész sereg villarablást és lakásfosztogatást követtek el. Ezenkívül Miskolc környékén is több betöréssel gyanasították őket. A rendőrség a három betörőt letartóztatta és megindította a nyomozást.

— Nemesak betegék, hanem üdülők is kellemes otthont találtak a Vas-utcai dr. Pajor Szanatóriumban, diétás étkezésel, szikrával heti 100 P-ért.

— Lord Rothermer menyé, Mrs. Margaret Harmsworth budapesti tartózkodásán alkalmával meglátogatta a Kutyneveski szobrászhatást és a cég modelljei közül egy darabot megvásárolt. Meg volt lepve, milyen izlésesek az itteni bundák és mennyivel olcsóbbak mint Londonban.

CONGORILLA URÁNIA

ATÓTÓ SIKER PROLONGÁLTA

Péntekig:
D Z S I M B I
Szombaton:
Az asszony és a rabló
MAGYAR SZÍNHÁZ

— Elmarad a híres Wenckheim-versenylovak holnaputánra kitűzött árverése. Gróf Wenckheim Dénes, az ismert futtató versenylovait szerdán kellett volna a hítelezők kérésére árverezni. A Reggel úgy értesül, hogy az árverés előreláthatóan el fog maradni. Mr. Corner, az idei sampion-istállótulajdonos szándékozik egy koncerton élén a lovak tekintélyes részét szabad kézből megvásárolni. A hítelezők kielégítése után a folszabadult többi telivérre továbbra is tréningben maradnak és tovább hordják a tradicionális sárga vörössapkás dressz.

— Bécsben megkezdte tanácskozásait a dunai államok vízügyi bizottsága. Rosetti olasz miniszter elnöke alatt szombaton kezdődött meg az állandó technikai vízügyi bizottság ülése, amelyben Ausztria, Magyarország, Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia van képviselve. A bizottságnak az a célja, hogy fénltartsa a magyar Duna-medence vízhálózatának egységét, gondoskodik az erdőgazdaságról, ellátja a vízrajzi szolgálatot és tanulmányozza a hajózással összefüggő kérdéseket.

— Halálragzólatok egy beiklást és az uton hagyaték. Miskolcrol jelenti A Reggel tudósítója: Vasárnap reggel a szentpéteri kapuban, egy kórkáson eszméletlen férfit találtak. Mellé hevert összetört kerékpárja. Bevitették a kórházba, ahol anélkül, hogy kihallgathatták volna, meghalt. Az eddigi nyomozás megállapította, hogy Macsi Sándornak hiányt, bányászati lakos, Valószínű kerékpáron akart hazatérni és éjszaka gépkocsit ádolta el. Tanulmányok alapján két sofőrt ellállítottak, de mind a ketten tagadnak és terhelő bizonyíték nem merült föl ellenük. A rendőrség folytatja a nyomozást.

— Frigyes főherceg 50.000 pengővel támogatja a kormányzó segélyakcióját. Frigyes főherceg a kormányzó segélyakciójának keretében Pécsen, Mohácsen és Magyaróváron bírtokai után 50.000 pengő értékben életmért és tűzelőanyagot osztalt szét a tél folyamán. A kormányzó feleségének Albrecht királyi herceg jelentette be edesapja ajánlódát.

— Tümegecs szerencsétlenség egy varsói templomban. Varsóból jelenti A Reggel tudósítója: Vasárnap délelőtt a város központjában fekvő Szent Kereszt-templomban nagy emberfőmg gyűlt össze istentiszteletra. A főoltár közelében az összegyűlt emberek sulya alatt beomlott a nagy kőlapokból álló padozat és a három méter mély pincebe zuhant. Tizenkét ember súlyos sérüléseket szenvedett.

— Esküvő a filmpremieren. Decemberben mutatják be Zsigón István „Szegény leány nem lehet elvenni” című vígjátékának filmváltozatát. A szerző erre az alkalomra egy szegény jegyespárnak teljes berendezést és kelngyűjtöt ad ajándékba. A kiválasztott ifjú pár esküvői ünnepséget a premier napján a filmet bemutató moziban rendezik.

— A „Szőke Venus” a Palacé-moziban. A Palacé ma mutatja be Marlene Dietrich legújabb filmjét. — Agyvérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, almatlanság a stresszes „Ereke ázórátk” keserűvíz használata által igen sokszor megszűntethető.

— Fogunk-e kifőldet hallani? Sok gondot okoz máris a rádióhallgatóknak, hogy mit lesz a kifőldi vétellel, ha az összes raliszadók és a budapesti nagydóllomás dolgozni kezdenek. Nem fog valjón minden más vételt illetően néni a tulajdonosi helyi adó? Magyarországban mindvégig a helyi adó vétele — Budapest és környékét kivéve — alig volt könnyebb, mint az erősebb kifőldi állomásoké. Kifőldástan helyi vétel sok vidéki helyen nem volt elegendő lehetőségre, annak dacára, hogy Budapestet könnyen lehetett szelkálni. A rádiótechnika a készülékek konstruálásánál a körülményeket már az elmúlt évben figyelembe véve, módot nyújt arra, hogy a helyi adó a legnehezebb körülmények között is kiszűrhető legyen. Mit jelent ez? Röviden összefoglalva azt, hogy a modern készülékek már a kifőldésigényeket kielégítik. A készülékekben jól filápiertt vesztősegímentes rezgőkörök vannak. 2. Az antenna esatolása helyesen van megválasztva, azaz az antennákör szelek-tívizása nem befolyásolja kedveletlenül. 3. Azon kész-ülékekben, amelyekben visszacsatolás van, a visszacsatolás lágyan áll be és a készület hangolását nem változtatja meg. 4. Elengedő számú hangolt körök. Mindazok tehát, akik modern készülékekkel rendelkeznek, az ország minden részében nyugodtan várhatják a raliszadók állomások és nagydóllomásbevezetését. A szelekciós, amint fent ismertettük, semmi gondot nem fog okozni, mert a megjavult helyi vétel mellett a kifőldi állomás kifőldástalan vétele is biztosítható. Tábéri Róbert okleveles gépészmérnök.

Ecet és olaj

LIPIKKAJA

Levél egy fiatalemberhez

Kedves öcsém!
Azt hiszed, a „békéidőben” olyan könnyű volt?

Igaz, hogy kilencvenkilencszer könnyebb, mint ma, de akkor is volt egy jó százalék, amely különböző bizonyítványokkal a zsebében, még különbözőbb tehetségekkel lelkében, talán jobban kiűdött, mint te, — mégse csüggedt, mégse vesztette el a fejét, mégse nevezte magát szerencsétlenné a sors legundorabb fordulatai közben sen, mert előtte volt a jövendő, — mint akár előtte is, szegény kedves öcsém, aki már évek óta hangsúlyozod, hogy csak akkor érdemes élni, ha az élet iskoláját végigjár, a szenvedéseket és küzdelmeket megtapasztalt „öregeket” egy új Szent Bertalan-éjszakán elmulasztják a földről.

Öregék akkor is voltak, amikor a „béke boldog éveit” terjesztették ki szárnyaikat a földre, de nem jutott észbe az ifjuságnak emiatt zugalódni.

Nem, akart minden valódi küzdelem nélkül, csak tehetségtelen nyomorgás árán belehuppanni meleg, kipárnázott karosszékekbe; essébe nem jutott a maga szegénysége miatt okolni azt a világot, amelyik egykor körömmel és emberfőltűti szorgalommal, sugárzó ésszel és nemzetünket jellemző vasakarattal emelkedett ki a maga szegénységéből. Az állásokat a legbékésebb időben sem vagdalták az álláskeresők fejéhez. Nem hívták be senkit az utcáról, hogy foglalja el az igazgatói helyet. Várni, iparkodni, verejtékeze dolgozni kellett minden talpalatnyi helyért. — és főleg egy percse se elcsüggedni a legkritikusabb helyzetekben sem.

Róna József szobrászunk havat lapátolt egy bus éjszakáján: a főváros mostani legnagyobb restaurátor sajtűgyőnk volt Berlinben; Cholnoky Viljor nyomdai korrektor; Lányi Pipi szobrocskákat árult az éji dánaknak; e sorok írója könyveket árult, amikor még másképp meg nem élhetett és soha se lesz többé olyan boldog életében, mint akkor volt, amikor csendős szánon utazva a Kárpátok között egy-egy falucskában sikerült valamely költőestékét „csinálni”. Ugy tudom, a fősoroltak közül egyik se akart mindjárt püspök vagy hivatalfőnök lenni, amikor elözegte iskoláit és általában nem csodálkozott azon, hogy milyen nehéz az élet iskolája. Mint szabadpályán lévő, kissé túl le is néztek magukban azokat, akik az ugynevezett „szamárlétrán” kapaszkodtak fölfelé.

Minden nap új ötlettel, új furfanggal, új találékonysággal fölvenni a harcot az életért... elbukni és talpraugrani... nem ijedni meg a kenyértelenségben bármely becsületlen kenyéskeresettől... az intelligencia fölényével nevetni a sors rossz tréfáin és újra és századszor is nekimenni valamely kitűzött célnak, a megelhetésnek. Ez volt az a nemzedék, kedves öcsém, amelynek helyére egyszerű (és igaz, nagyon kímzó) koptalás utján kívánkozt!

Nincsen olyan helyzet az életben, amely reménytelenné volna mondható. — pláne, kedves öcsémuram életkorában.

A mult időkből ne azokról vegyünk példát, akik a kávéházban billárdozva várják, mikor engedik át nekik helyüket az öregek, hanem az intelligenciának azt a hőskört nézzük, amely megteremtette és a maga boldogtalanságában, sorscsapások meynyörgései közepette is még tartja a régi Magyarországot, fogja el körömmel, mert hora fátalsága óta megszokta a csüggedésnélküli küzdelmet.

Nem szabad csüggedni, kedves öcsém, mert elvesztet ember az, aki még mindig kávéházi, vicces ötleteken, hiábavaló beszélgetéseken, társasági anekdotákon át kergeti az érvényesülés lehetőségeit. Munka nélkül lenni: rettenetes, de toborozták-e valaha az intelligencia munkásait, mint a kukibosokat? Az ifjú intelligenciának a sorsa nehezebb, mint a régie volt, de ha kiválóságát, helyzeti fölényét, életrevalóságát behoznyithatja, ha ötletei, elképzelései tul-

1 színház, 3 siker
FANNY
a francia drámaíróadalom gyöngye
HUSZÁROK
a magyar békevilág tükre
FORGÓSZÉL
a mai magyar élet
KAMARASZÍNHÁZ

érnek a szokásos mindennapiakon: akkor nyert ügye van még e szárnyent életben is.

Az ördög vigye el azt, aki fél az életől. Ha rákerül a sor, elmegyek újra könyvet árulni. Öreg bátyád:

(1932 november 20)

Krúdy Gyula

— Baltával agyonvert egy nyugalmazott esendőtisztzhelyettes a haragos. Nagykanizsáról jelenti A Reggel tudósítója: Harmat Imre marcali gazdálkodó évek óta haragos viszonyban áll Baltól Imre nyugalmazott esendőtisztzhelyettel. Szombaton a két haragos a község főútcáján összeszólalkozott, Harmat baltát vett elő és agyonverte Baltól Jánost, akinek fejét tizenkét csapással a fölsmerhetetlenségűt ősszeresolta. A gyilkost letartóztatták.

— Ezerötszáz hadirokkant vándorgyűlést tartott Békéscsábán. Békéscsábáról jelenti A Reggel tudósítója: A HONSZ vasárnap tartotta Békéscsábán második országos vándorgyűlést, amelyre az ország különböző részeiből ezerötszáz hadirokkant sereglett össze. Gömbös miniszterelnököt vitéz Borabás Emil vezérkari ezredes képviselte. A 101. gyalogezred emlékművének megkoszorúzása után a városi színházban tartották meg a nagygyűlést, amelynek során vitéz Arvafalvy István, a HONSZ országos elnöke ismertette részleteket a készülő rokkantörvényről, amely rövidesen a törvényhatalom alá kerül. A nagygyűlés után a békéscsábai csoport tartott ülést és elhatározta, hogy Békéscsábán házat építenek a hadirokkantak részére.

— A ma és a holnap háztartásának esodái az Elektromosművek ma megnyitló kiállításán. Budapest egyik legszebb modern épületében, az Elektromosművek Honvéd-utcai palotájában ma reggel érdekes és gazdag kiállítás nyílt meg a ma és a holnap háztartásáról. Ennek a kiállításnak, amelynek kévsé anyaga a magyar munka és magyar szaktörténet eredményeit mutatja, valami jóleső német színt és hangulatot ad az alaposabb és világossá, amelylyel a fűtés, világítás, hűtés, főzés legújabb technikai berendezésin át bemutatja a XX. század első és hígyéniikus háztartását. Elektifikált orosz mült-termek, a kereskedelem és a reklám vilámsosodái, a rádiós egész skálája töltik meg ezt az igazán hasznos kiállítást, amely igalmusabb és érdekekebb, mint egy szenziós amerikai riport.

— Semmi sem új a nap alatt! Az ausztriai kormányzat — amint ismeretes — ismét föllelele a kávé és tea vámiáit. Hogy mennyire fömögélelemezési élke a kávé és tea, azt a legújabb kiűnyitja a lakosságunk alig elnyomható elégedetlenség, amelyet ezsen újabb drágítás okozott. A 18. évszázad végén az osztrák állam szűntlen nem talált más eszközt nézse értékek megvédésére, mint a gyarmatokról vámiáink folytonos emelésezt. Különösen a kávé volt mindöré az a élke, amelyet előszeretettel drágítottak. A kontinensnek Napoleon alatt az 1806. évben elrendelt zárlata kénszerítette ki a nagyfőmögékeknek a pótlékok utján való végrodását, amelyek sokaság tudták helyettesíteni az őszta kávé nemcs dívezetését. Százhuszonöt év előtt világszerte volt mindenkül eljött, hogy a kávé a nápolélanosoknál különírtetlen élke. Napóleonnak 1813-ban bekövetkezett bukásával a kávé ismét elfoglalta az életben jól megillett helyét. Egykoron följegyzések szerint kitűréseimél dívezetését, a népszerű, barba kifőldőre visszatért és így a kávé ismét az lett, ami volt és ismét visszaszerelte megunk azt a szeretetet, amelyet fölműltalhatatlan föltulajdonosági által meg is érdemel.

Hangversenyek

Filharmoniai hangverseny ma Dohnányi, Erica Morini!

— Opera 1/28.

— Ismét zsufolt ház. Dohnányi, mint komponista és dirigens, Erica Morini eszményien fölelétes, magávalragadó Beethoven-versenye tették föllejthetelenné nagy filharmonikusaink II. hangversenyének tegnapi föpróbáját. Megmaradt jegyek (2—10 P-ig) Koncertnél. IV, Váci-utca 23. Telefon 88—4—64 és az Opera pénztáránál.

Huberman holnap

8 órákor tartja hegedűszűjtét a Vigadóban. Jegyek Bárdnál és IBUSZ-nál. (Szász.)

Ecet és olaj

Vadnai László holnap először
Hacsek Sajtó Terézkörutü Szinpadon

uj revűje szenzációs uj Hacsék Sajtó Terézkörutü Szinpadon trefával

Reggeli levél

Válasz egy kolozsvári levélre

Vadgalambszin pécset alatt levelet hozott a posta Kolozsvárról egy ismeretlen külgutól, amelyben egy remegő toll száll porba a mult-kori Kolozsvári premierről írott „Reggeli levél”-el. Pillanatnyi aktualitást e női soroknak az ad, hogy írója a lokálpatrióta kevéletével és igazán megható baráti aggodalommal, de határozott irói talentummal is már jólre védelmére kel annak a másik kolozsvári premiernek, amely azóta már szintén lezajlott. Az égszínkékké levél főbb részleteit azonnal közölni is fogom. Megállapítható belőle, hogy a téli Szamos ködében didergő Kolozsvár falai között még piheg az az édes, pirosan haragú ideálistmus, amely belőlünk, pestieké vált erdélyiekből — ő szerintük, hiányzik...

... maga régen kikerült közülünk, kedves Eged, nem ismeri már ennek a szigetnek a napját, éharát. Az írott szónak itt rettenetes lekiáltása van — hát még annak, aki új! Szent dolog a pesti újság. Úzenel, Jón a kétfői nap-impkondja az ember A Reggel-el, élve örzi neki. Erősen érdekelt ez minket a Hunyadi-premier után. Jött ugyan telefon éjjel, baráti bemondások entuziaszmusai, megjöttek másmár a nagy lapok nagy kritikái nagy dícséretekkél. De nekünk A Reggel kellett. Lássuk csak, mit ír az egyik fiunk a másik fiunkról...

Olvassuk, olvassuk... Szépén, melegen kezdődik. Jól van... Óla ez a remek írás — óla a barátság-hoz, a hűséges barátság-hoz, a bübös új-sági egyjütes édes mézillatával. Ó, Kolozsvár, ó, Margit-sziget! Az emlékezés plasztikus leírásán föl-lündökölnek a szigeti éjszakák... de most hirtelen, mintha meszket változatolt volna, olyan lesz a hangja, mint egy ugynevezett szigorú és nagy-telkintélyű idegennek, akiket Reinhardt- és Burg-theateri premiereknek elsősorban láthat az ember. Mintha Felix Salten vagy Alfred Polgár részű rosszatól a fejét. Összülök, ömlök a kifogásokra, sug, morajlik. — Bántatni a színpadon alapi-hat-juk meg: teljesen lehozta, teljesen elintézte...

Az jöhet igazán van, kedves Eged Zoltán. Végülre is a mi ki kell bírjon kritikát, de vajjon a barátság ki bír-e egy ilyen hamgot? A Hunyadi választásból kitűnik, hogy igen. Ha valaki egy filozófiai magaslalon éri magát, ha: valakiben annyit bohémia van, mint benne és ha: valaki összevetészi a szivóvált a májováljával... Ha pedig ezek után megkérdezi, hogy milyen kapcsolatom van Hunyadihoz, — egyetlen: én is ahhoz a madárcsaláddhoz tartozom. Szürke, kicsi, hangtalan madár és erőltén madár vagyok, de erősen érzem az összetartozást az egyimmal és mert más eszközöm nincs — fölborzolt tollakkal nekimegyek a rossz barátok és megkopogatom esőruhámat.

Most pedig ravasz arccal várom a bizonyítolási premier kritikát! Ó ugyanis a madárbarátság „pipéje”. Hadd lássuk, hogyan írta el őt is A Reggel. Szíveskedjék szíveskedjék és várakozással, Pityóké.

Hát, — kedves méltóságos vagy nagyságos asszony — igaz van. Igaza van, mert a „pipé” rögtön csönnyán ki fog kapni... s attól még igen kitűnő barátok leszünk és maradunk, mint ahogy Hunyadi Sándornak sem jutott eszébe sem, hogy fölhozza az orrát, mert az „Erdélyi kastély”-nak itt-ott leccerem a vakolatát, nem magamért tellem, a „szivóvált” parancsolta így igen messzi és mély okokból, — hosszú volna ezt itt elmagyarázni. De meg aztán hogy is képzeli maguk, instálom, a mi dolgainkat idefent? Ugy talán, hogy az egyik erdélyi ír egy darabot, erre összeül a másik erdélyivel s csillagfényugárba mártott tollal gyűjt irak arany kritikát az ezüst darab-tól? Mind a két fiunk megmutattam a levelet. Indig olyan izgatott lett, hogy elfehéredett, mint a fal. Akkor már torkán volt a kés, pár nap választotta csak el a premierről. A többit tudjuk: esemény el is vágták a torkát a „pipé”-nek, ki is rántották szépen prézlivel, salátával fölállatták, meg is ették, mondván, így jár az, aki búzát gyűjt a Monostoron. (Egy pillanatra elfelejtették a kritikások, hogy Gömbös Gyula megszűntette a stádiumot, gyűjtogatásért már nem jár akasztófa, csak börtönbüntetés.) Hát én arra is itéltem: börtönrre. Csukja be magát, de rögtön a négy fal közé, az ebodta s azonnal kezdjen írni új darabot, büntetésből, mert a régi rossz volt, nem sikerült. Ott sápadjon, sorvadjon a beste lelke az íróasztal mellett, se éjjel, se nappal ne legyen, amíg egy jobb új darabot ír... A Herceg Ferenc nemzeti tollát is ugyanezok

próbára lenné ez a téma és ez a millió, amely elmélyedést, emberi és irói érettséget, hosszú hónapokig tartó tanulmányozást, böngészést, a lélekenk szinte autoszugesztív uton, évszázadokkal való reinkarnálódást követeli... Indig erejét messze meghaladta nem is a téma, amelyet hiába keres az ember a darabban, hanem valahogy a millió, amely mintha megjelentette volna és belefajította volna a mondani-valót!... S nézzük, keressük a szereplők között azt a vidám, jókedű fiatalembert, aki „A torokból menyasszony”-nyal népszerű lett a mosolyért oly hálás, keserű pestiek előtt — és nem találjuk sehol. A színészek nagy kedvvel játszották a darabot: Bajor Gizi könnyeiben áza és mosolyában tündökölve, mint egy halálraszant lünderi amazon ebben az egyenlően monostori harcban, Kiss Ferenc a guzbaköltött toporián hörgőtorku sebzttségével, Hettyey Aranka feketeszűsös, szürke magyar ruhájának nemes gyöngyházfényében, legelőbbben Gál Gyula egy kuruckorból „Kicsi Herskóvit” ágrólszakadt, rituális kedélyességével, Nagy Adorján cirvis-nyugalommal és ökonómiaival, Vaszary Pirokha és Bartos két pompásan elkapott figura telki és testi rongyában, nagyon jellegzetesen, Pethő Erőtkusa, mint egy részegre befűtött lokomotív és Lehotay az előadás Szent Imre heregeként. Először tetszik maradtéltalanul. Gyönyörű a színpad. És a rendezés, kötelességtől messze túlhaladó módon, Csathó Kálmán személyes barátságát is rendelkezésére bocsátó: a színpadnak...

A „Tűz a Monostoron” legett. Füstje még száll s a szöllongó füstben szólnak a kritika gépfegyverei. A verző Indig most még ott fekszik az úszkös gerendák közt, sok vért vesztett, gyöngy és erőltén. De majd magához tér és föllepáskodik...

VARÁZSIGE.

A varázsige: „Szeretlek, rajtad kívül nem ismerlek más férfit, a tied leszek örökké.” S a darab arról szól, hogyha a nő ezt a varázsigt kiejti, abban a pillanatban elveszi a férfit, akit szeret...

Stílus másolva. Eredetije copyright by Hatvany Lilly.

Barátaink ama kérdésére, hogy elmegyünk-e a Hatvany Lilly új darabjának a főpróbájára, kénytelenek voltunk azt választani, hogy nem látjuk be, hogy miért mennék el a főpróba-ra, amikor köztudomású tény, hogy 12 esztendő minden főpróbán kötelességszerűen ott kell lennünk és ott is szoktunk lenni. Barátaink ama további kérdésére, hogy mit gondolunk, vajjon milyen lesz az új H. L.-darab, viszont azt voltunk kénytelenek válaszolni, hogy egyelőre, fájdalom, nem rendelkezünk még oly földöntúli képességekkel, hogy egy darabról látatlanban tudjunk véleményt mondani, ha csak aztán nem leszünk etekintetben clairvoyante-ok. Miután a hullámos kedélyektel sikerült ilyenformán magunk körül, de csakis magunk körül, 24 órával a főpróba előtt lecsönnesíteni, másnap délelőttünk kronológikus sorrendben a következőképpen pergett le: Ébredésünk tulkorán egy telefoncsöngés, hogy vajjon a Blochmayer és Willebrandt-cég beszél-e. A válaszunk, amelyet a kérdés nem igen tehetett ki a cég kirakatába. Pillantásunk az órára, majd ama boldog megállapításunk, hogy 20 percig még okvellenül alhatunk, különös tekintettel arra, hogy a Vigszínházban amugy sem kezdődnek olyan nagyon pontosan a főpróbák. Elszenderedésünk, amely 20 helyett 40 percig tartott, emélfogva harctéri riadóbeszűrésre emlékeztető újabb fölébredésünk, mars-marsban végzett tolettünkkel, reggeli nélkül való elrohadásunk hazáról s vágató megérkezésünk a színházhoz egy kis szürke taxin. Azonnali megnyugadásunk a színház előtt nyugodtan cigarettázó tümegek látán. Beretalkozásunk a színházal szemközti lévő borbélynál s végül 6 perc késéssel való beérkezésünk a színház nézőterére, amelyre csak ismert mivoltunknál fogva nyertünk be-

Okos nő

gondolkodik s tudja, hogy

perzsabundát

miért vesz

Kutnewsky-nél

IV, Kristóf-tér 6.

bocsátatást...

A darabba való azonnali belemélyedésünk. Első hangos fölnevelésünk Gombaszögi Ella bejövetele látán. Töprengésünk, hogy vajjon Dayka Margit ki lehet a darabban, valamint újfölt is, hogy milyen komplikált családi műveletek folytán mostohája neki Makay, holott ez inkább megfordítva kéne legyen, lévén Dayka bírnoss és Makay kitűnő. (Lelkiismeretünk azonnali megszólalása, hogy Daykának viszont nem is való a szerep.) Elragadtatásunk Gyergyai fölött, akit régóta zseninek tartunk. Elragadtatásunk Góthné fölött, aki hófehér nő Mikulásként egyik valóban lünderi alakja a tündérmeszeszerű darabnak. Elragadtatásunk néhány olyan legfinomabb apercu fölött, amelyek a legjobb Molnárra emlékeztetnek. Viharosan helyesztől börtöntünk a varázsige tételnek, amelyről azonnal konstataituk, hogy a férfakra — fájdalom — épp úgy vonatkozik, mint a nőkre, amit a szerzőnő teljesen megítál, végül elgondolkozásunk afölött, hogy vajjon a fölvonás végén betoppánó Rajnai ki lehet, s a gyorsan legördülő függönnyel való megállapításunk, hogy a darab kitűnően indul, a bárónő megint valami egészen újat, eredetit és páratlanul szellemes-t hozott.

Beülésünk a második fölvonáshoz. Csatlakozásunk a mindgyakrabban fölesattanó nyíl-színi neveléséhez és tapsokhoz. Pillanatra való elkomorodásunk a kabarejelenet felett. Szomszédnők kéjcsen helyesztől megjegyzéseink türelmetlen leintése azal, hogy nem tudunk figyelni a darabra. Ujabb mely elgondolkozásunk a varázsige tétel fölött és megállapításunk, hogy a tétel valósággal találmány jelleggel bír s hogy ha a szerzőnőnek lennének, föltétlenül patentírozhatnánk az egész varázsige találmányát... (Közben a szerzőnő halál-sápadt arcának megpillantása az egyik páholy mélyében, annak észrevétele, hogy fölkiűnőn finom kosztümöt visel, mintha egyenesen a főpróba-ra csináltatta volna, elképzése a szerzőnő mai ébredésének, éjjeli alvásának, előtte való esti telefonjáának, ma reggeli és pillanatnyi lelkilápotának... Annak megállapítása, hogy szerzőnek akkor sem könnyű lenni, ha véletlenül nő az ember, — sőt...)

A darabról való ama véleményünknek eszeneli megfogalmazása, hogy a „Ma este vagy soha” mint darab jobb darab volt talán, de a „Varázsige” mint írás okosabb, frissebb, éte-sőbb, igazán elejétől végig csupa szellemesség, kicsit: pour epater le bourgeois és kicsit pour megmondani végre azt, ami szerzőnő saját szerelmi diplomáciájának és tankönyveinek előrszűttükkel kinyomatandó és megafónon keresztül kihirdetendő legfőbb tapasztalata lehetne.

Legesleyvégül: annak megállapítása, hogy ez a szerzőnőnek annyira sikerült, hogy saját füleinkkel hallottuk, amint premier után több-ten megesküdtek, hogy a varázsigt soha az életben többé ki nem fogják a szájukon ejteni...

Egyed tottan

BIG JIM

TÖKELETES NAGY PUDERDOBOZ

Gyönyörű színek és minták érkeztek 10 cm. 12 cm.

P 9.-

P 15.-

ARKANZAS IV, VÁCI-UTCA 20

Bárhol Mikulás-zacskó | Bárhol
1 és 2. Mikulás-zacskó | 1 és 2.
pengőért cukorkát, csokoládét | pengőért
és süteményt tartalmaz.

KÖZGAZDASÁG

A felgöngyölt valutafront

(A Reggel tudósítójától.) Közel két hónapja tart a nyomozás valutásiberek ügyében. Két hónapja napról-napra új gyanúsítottak kerülnek a rendőrség elé, napról-napra szélesebb gyűrűkben hullámozik ez a páratlan gazdasági botrány s az ország gazdasági és pénzügyi centrumaitól távol élő közrendű emberiség álmékkodva látja, hogy ma már nagy cégek főnökei, nagy vállalatok vezető tisztviselői sorakoznak föl a nyomozó hatóság előtt. Hogy az elkrámolt valutácvána hol áll meg, azt ma senki se tudja megmondani.

ma már mindenki gyanús, aki él, főleg mindenki, aki export- és importüzletekkel, valutával, devizával és értékpapíruzetekkel foglalkozik.

Sub judge his est, a pör bírója előtt fekszik, nem illdomos a valutabotránnyal kapcsolatos egyéni ügyekbe beavatkozni és véleményt vagy ítéletet mondani a nyomozási módszerekről, valamint arról, alapos és nyomatékosa-e a gyanu, amely a terheltek ellen irányult? De elemi kötelesség rávilágítani ennek a zavaros afférnak előzményeire, kísérő körülményeire és főleg arra, hogy a gyanúsítottak seregében két egymástól élesen elkülönült csoport állapítható meg s végül, hogy

csak rendőri nyomozás útján, csak büntetőúton ezt a nagy problémát nem lehet megoldani.

Mindenekelőtt le kell szögezünk, hogy azok között, akik tiltott valutaügyletek miatt a rendőrség elé kerültek, vannak olyanok, akik *cinikus és leküszörcölt módon részben a saját, részben a mások vagyonát tiltott, kriminális úton kitalált a külföldre.* Ez az a siberitvány, amely senkinek se lehet rokonszenves, az az emberfajta, amely föllendülésből és leromlásból egyaránt kivészi a maga hasznát, amely fölényszerűen módosul a mások munkájának a gyümölcsét és amely tudatosan elkülöníti magát a dolgozó nemzettől, amellyel semmiféle közösséget sem tart! Hogy a gyanúsítottak között kik tartoznak ehhez a kategóriához, nem tudjuk, nem is kutatjuk. Nem kára, csak haszna lehet az országnak abból, ha a haszonleső nemzetközi pénzügyi kalandoroknak ez a kategóriáját kemény kézzel megsemmisítik. Viszont más megítélés alá esik az, aki sem saját, sem más vagyonát külföldre nem tolta ki, aki nem ajánlott és nem csempészett ki magyar pengőt s akinek büne abban áll, hogy eladó és vevő között közvetítve, a belső piacon vett és eladott külföldi valutát és devizát. *Igaz, ez is büntetendő cselekmény, amely a devizarendelet határozott rendelkezéseibe ütközik.* Régi igazság,

az a törvény, amely ellen tömegesen vétének, nem lehet jó törvény.

S a devizarendelet ellen kiadásának napja óta tömegesen vételtek olyannyira, hogy bátran fölvehetjük a kérdést, *volt-e olyan pénzügyi és gazdasági vezető egyéniségek ennek az országnak, aki nem tudott volna erről a tiltott üzletről, van-e, aki nem tudta, hogy volt egy ugynevezett zufforgalom, amelynek árfolyomait ismerték és figyelték azok is, akik e tiltott üzletek fölött átvártatták magukat. Hogy ez a üzlet megvan, azt tudták minden számtartó hivatalban és iródban, azt is tudták, hogy az exportvalutának közel a fele nem kerül a Nemzeti Bank pénzárába s végül azt is tudták, hogy a Magyarországra irányuló import főüzére szolgáló devizamennyiségek igen jelentékeny részét sem a Nemzeti Bank bocsátotta az importőrök rendelkezésére. Tessék ezt a három tényezőt összevetni!*

Rendszeres autókaukiók oldják meg a használt kocsik értékesítésének problémáját

Minden autótulajdonosnak, sőt az autókerekedelmének is egyik legnagyobb problémája: a használt kocsik értékesítése. Most *Gépjármű Árverési Vállalat R.-t.* — rövid névvel GAV — cég alatt új vállalkozás kezd működését, amely megfelelő *kormányhatóság engedély alapján rendszeres gépjárműaukiókat rendez,* hogy így legközelebb hatóság ellenőrzés alatt hatóságilag megállapított mérsékelt díjszabás mellett tartott árveréseken teremtesse meg a használt kocsik értékesítésének lehetőségét.

Az új társaság programjába vette ezenkívül a használt gépjárművek meghibéltetését is. Így eladási előleget is nyújt s mindezzel lehetővé teszi, hogy az időszankonként leállított, üzem-

eldugott exportvaluta, hiányzó import-deviza és zugpiac és ebből a laikus is megállapíthatja, hogy ami itt hónapok óta tiltott formában, de mindenki szeme láttára folyt, az nem egyéb, mint egy rosszul megácselt törvénynek tiltott üzletekkel való pótlása.

a gazdasági élet s az árucserre folyamatoságának biztosítása. Navigare necesse est, vivere non est necesse — régi mondás s ebből a régi igazsághól folyik az is, hogy nem elég rendőri úton megrendszabályozni és eltüntetni a zugpiacot, gondoskodni kell a törvény hiányosságainak megávitásáról. Ausztria nem követte a gazdasági képmutatásnak azt a példáját, amelyben mi excellálóan! Kölesimósen egymásra utalta a kivételt és bevitelt, így az exportőr nem esik el a hasznától és az importőr nem kénytelen tiltott üzletekhez folyamodni. *Egy bizonyos, nem lehet csak a közvetítőt s azok közül is csak egyecsetet felelős-*

Vissza a mult századba!

(A Reggel tudósítójától.) A magyar államvasutak igazgatóságának sikerült halálós csapat mérni a teherfuvarozásra. *E hó 15-ike óta teherautók 30 kilométer körvonalon túl nem szállíthatnak Budapestre és így papírforma szerint*

a MÁV magas tarifáinak korlátlanul érvényesülniök kellene.

Hogy itt milyen *horribilis emelkedésekről és értéktelődésekről* van szó, az kitetszik a következőkből: *Egy cca 200—230 kilométer távolságban levő gazdaság 1928-ban 100 mássa buza Budapestre szállításáért 600 kilogramm buza árának megfelelő fuvardíjat fizetett. Ma ez a fuvardíj 1150 kilogramm buza árának felel meg. A hízott sertés fuvarja 170 P volt és ezért 6800 kilogramm sertést szállított Budapestre a MÁV. Ma a fuvardíj 317 P, a sertés ára viszont 25%-kal kevesebb. A tehén fuvardíja vagononként 99 P volt, a tehén ára pedig kilogrammonként 1 P. Ma a tehén ára 40 fillér, a fuvardíj pedig 200 P-vel is több.*

Az értékarány emelkedése tehát ötszörös.

1928-ban a MÁV fuvarja 100 liter tejnél 230 pengőt tett ki, a tej ára viszont literenként megközelítette a 25 fillért, úgy, hogy 100 liter tej fuvarja megfelelt 8 és háromnegyed liter tej értékének. *Ma a tej ára leszakadt 17 fillérré, a tej literenkénti tényleg letűnnek a magyar országutakra, hogy helyet adjanak a „landesüblích Fuhwerkkeleknek“.*

minden darabáru fuvarozása a MÁV-val lényegesen megrágult

és mivel a fürgé autó erős versenyt támasztott, tehát nem a MÁV fuvarátékai redukálódtak, hanem korlátokat állítottak föl az olcsóbb autóközlekedés meghajdalyozására. És az autók lassankint tényleg letűnnek a magyar országutakra, hogy helyet adjanak a „landesüblích Fuhwerkkeleknek“.

Baktat a lövonta székér, egész éjelen át félvagonok át, hogy kenyeret adion azoknak, akik kihasználják ezt a fuvarabitrage-t. Ha személyautón kifelé indul az ember Budapestre, úgy az utóbbi hónapokban megállapíthatja, hogy lassabban jut előre, többet kell kerülni, mint eddig és lehetőleg vigyázzni kell arra, hogy az uton szabályellenesen közlekedő járműbe elülről vagy hátulról bele ne szálladjon.

MEGJELENT

Kallós János-féle

„Gazdasági, pénzügyi és tőzsdei kompasz“

1932/1933. évi évfolyamának második része két kötetben, a Budapesti és vidéki ipari, kereskedelmi, biztosítói, stb. vállalatok legújabb adataival. Most már négy kötet a kiadástól komplett kompasz. E négy kötet ára együtt — több mint 2600 oldal terjedelemben — 60 P. Megrendelhető: a „Pesti Tőzsde“ kiadóhivatalában, Budapest, IV. Városház-utca 6. Telefon: 59-6-96 és 89-1-86

ségre vonni. Felelős mindenki, minden exportőr, aki nem a Nemzeti Bank utján értékesítette devizáját, felelős minden importőr, aki nem a Nemzeti Banktól vette a számlája ki-fizetéséhez szükséges idegen fizetési eszközt, felelős mindenki, aki idegen valutára szóló kötelezvényeket és kötvényeket vásárolt kötelezvényeknek a csökkentésére. Miután pedig mindenki, vagy mondjuk, ezer meg ezer embert büntetőjogilag mégsem lehet felelősségre vonni, marad az egyetlen helyes és logikus következtetés: *a magyar devizarendelet rég esedékes és ma már halaszthatatlan reformja.* Kiss Szőő

Lassubb lett a közlekedés és veszélyesebb és mégegy, több a parkoség okozta defektus a szép, új autóstroádkon. *De nem sokáig, mert a lövonta teherfuvarozás 2—3 óva beüül úgy föl fogja fordulni, úgy el fogja rongálni autótáinkat,*

hogy nem lesz autóközlekedés, nem lesz autót, nem lesz Spacyer-kölcsön új utépítésre, de lövofuvarozás sem a görbős országúton, hanem megmarad az addigra fizetéseptelen gazdákra való tekintettel — menetrendszerű pontossággal — lekésített olcsóbb MÁV vasuti teherfuvar-díjszabás...

A tokaji „cserebor“ ötletét veti föl Ilovszky János, a Baross-Szövetség elnöke

„Az egész magyar kereskedelem a legnagyobb szeretettel karolja föl a világra-szóló tokaji propagandát!“

(A Reggel tudósítójától.) A tokaji bornak, a magyar termelés egyik kincsének jövője hétért-hétre jobban megmozgatja az egész magyar gazdasági életet. Nem mulik el nap, hogy posztán és telefonon új ötletekkel ne jelentkeznek valaki A Reggel-nél: *hogyan lehetne a Hamu-pipóke-sorban tengődő aranytör megillelő helyére juttatni a világ borpiacán? Vasárnap Ilovszky János, a Baross-Szövetség elnöke mondotta el A Reggel-nek érdekes elgondolá-sát.*

— A magyar kereskedelem a legnagyobb szeretettel és odaadással támogatja a tokaji borvidék nagy-szerű termelésének az egész világra kiterjedő propa-gandáját — mondotta. — Meggyőződésünk, hogy amit László Miklós barátom tesz ezért a nemes ügyért, az minden magyar ember hátlájára érdemes. Én abból indult ki, hogy a devizavárlat első idejében az utárvételek csomagforgalom révén sok nélkülözhetetlen iparekkel tudunk külföldről beszere-zni. A magyar kereskedelem most pótolhatatlan hiányát érzti ennek a csomagforgalomnak, amelyet az utóbbi hónapokban teljesen beszüntettek. Ha a kereskedők a külföldről érkező kisebb szállítmányok 30 pengőig terjedő pénzbeli ellenértékét egy belsődi központba áznék be, a központ

a befizetett 30—40 pengőnek megfelelő valuta helyett ugyanilyen értékű tokaji bort szállíthatna a külföldi gyárosnak vagy nagykereskedőnek.

Más országok között már régen sikerrel bonyolítják le az ilyen árucserét. Az a gyáros, aki egyszer megkóstolta a tokaji „cserebor“ és látja, hogy a tokaji hegyvidék vért, egészséget, jókedvet adó aranyedője mennyivel olcsóbb a spanyol, olasz, francia borok-nál, mindig megmarad vevőnek és ő is, vendége is keresni fogják az alkalmat, hogy minél gyakrabban kerüljön asztalukra a tokaji hegyvidék istenadotta nagyszerű bora.

Ilovszky János nagy gyakorlati érzékre és lelkes együttérzésre valló pompás ötletét az illetékes görök megértő figyelmébe ajánljuk!

Ugy essz el és iszol

Patakynál Bécsben,
mint otthon

Wien I, Spiegelgasse 10

VASÁRNAPI SPORT

2:0-ra és 3:2-re vezetett már a jobb Újpest, mégsem tudta legyőzni a Ferencvárost

3:3 a derby eredménye. — Nem vált be az új ferencvárosi összeállítás. — Újból a Hungária vezet a bajnokságban, miután óriási szerencsével legyőzte a Budai „II”-et. — Az Attila megverte a Bocskait, a Soroksár a Szegedet. — Győzött a III. kerület és a Nemzeti is

(A Reggel tudósítójától.) Aharmadik számú bajnoki derby is eldöntetlen hozott, ami azt jelenti, hogy újból tömörült a mezőny és a bajnokság ismét nyílt. A derby nem hozott nagy látékot és nem a legrosszabbabb keltetési vannak a jövő vasárnap Olaszországban játszó válogatottak. Az Újpest megnyerhette volna kis szerencsével a meccset és ekkor a három nagy csapat vezetett pontok szerint egyformán állt volna. A Hungária hatalmas adag szerencsével győzte le a sokkal jobb Budai „II”-t és ezzel újból az első helyre került. Győzött a III. kerület a Somogy ellen, a Nemzeti a Kispeszt és a Soroksár a Szeged ellen. Meg-

lepetésszámba megy elsősorban az Attila győzelme a Bocskait fölött számít.

A bajnoki táblán most ez lett a helyzet:

1. Hungária	10	6	4	—	37:14	16	(4)
2. Ferencváros	9	6	3	—	33:7	15	(3)
3. Újpest	9	5	3	1	27:15	13	(5)
4. Budai „II”	9	5	2	2	18:13	12	(6)
5. III. kerületi FC	9	4	2	3	19:17	10	(8)
6. Szeged FC	9	4	1	4	18:21	9	(9)
7. Bocskait	10	2	3	5	15:18	7	(13)
8. Kispeszt	9	2	3	4	19:26	7	(11)
9. Nemzeti	10	3	1	6	20:28	7	(13)
10. Attila	9	3	1	5	13:23	7	(11)
11. Soroksár	10	2	1	7	17:41	5	(15)
12. Somogy	9	1	2	6	12:25	4	(14)

Hajszálon függött a Ferencváros veretlenségének elvesztése

Újpest—Ferencváros 3:3 (2:2)

(Üllői-út. — 12.000 néző. — Bíró: Majorszky.) Az aki mer, az nyer közmondás nem válik be mindig. A Ferencváros bátran eszerelte ki rossz esatárait jó halfjaival, de ez a nagyarányú fölforgatás sem javitotta föl a zöld-fehéreket. A meccs nem mozott azon a magas nivón, mint ahogy várni lehetett, az iram sem volt túlságosan erős, igazlomban, érdekességben azonban nem volt hiány.

Az Újpest az első féldő 18. percében már 2:0-ra vezetett

és ekkor senki sem gondolta volna, hogy már egy negyedóra múlva 2:2 lesz az eredmény. Háda szerenyhibája és Auer csodálatosan szép szabadrugása juttatta az Újpestet a két gól előnyhöz és azután elég volt egy kis újpesti megtorpanás, hogy a Ferencváros kiegyenlített. A második féldőben is az Újpest szerezte meg a vezetést és miután főbb biztos gölhelyzetet hagyott ki, a Ferencváros újból kiegyenlített. Az egészsebbes futballt az Újpest játszotta, amely sokkal több gölhelyzetet dolgozott ki. Az eldöntetlen eredmény így sem irrealis, de

az Újpest mégis inkább megérdemelte volna a győzelmet.

Az Újpesten

Borsányi és Jakubé voltak a lejobbak.

A kapuban Acht nagyon bizonytalanul látta el a feladatát. A két hávéd egyformán megbízható volt és megfelelt a szorgalmas halves is, amelyből Borsányi magassott ki. Szalai és Kiss jól szereztek, csak rosszulban passzolnak. A csatársor igen jól játszott, különben a javuló Jakubé tett ki magáért. Auer is jobb volt a szokottnál. Gyönyörű szabadrugás-gólját még sokáig fogják emlegetni. Sárosi is felsziett, annál kevesebb P. Szabó, aki megnyerhette volna az Újpestenek a meccset. Kovács szürke játékos.

A Ferencvárosban ezúttal Háda volt föltűnően rossz. Koranyi I. ismét elsőrendűen játszott. A fődzsetor nem sokat mutatott. A Lyka—Bukovi—Turai-trió nem tudta tartani az újpesti csatársort. Bukovi különösen győngye. A csatársorban a Tancos—Takács II. száry semmit sem mutatott. Sárosi csak egy-két jó húzással vonta magára a figyelmet. Nem való centerbe. Lázár egyenesen hasznavehetetlen volt, míg Kohut volt az egyetlen, aki futballozott a zöld-fehér csatársorban.

Két gól előny nem jelent nyert meccset

A Ferencváros kezd és változatos játék alakul ki. A 4. percben Kohut remek beadását Tancos kapuból kapu mellé lövi. Az iram elég lauha és mindkét csapatban rengeteg a hiba. A ferencvárosi halfo nem tudnak lépést tartani a csatárokkal. Az Újpest a 11. percben góhoz jut, mert a Ferencváros-kapu előtt váratlan esemény történik.

Szerencsés győzelmet aratott a Hungária

Hungária—Budai „II” 1:0 (0:0)

A „főkérdés” végig igazalmas, de nivótlan küzdelem hozott. Percenként változott a játék képe és a mérkőzést a Budai „II” is megnyerhette volna egy kis szerencsével, mert a szerencse ezúttal alaposan a Hungária mellé pártolt. Hogy a rengeteg támadásból csak egy gól esett, az nem a jó védelmeknek, hanem a rossz csatársorokának az érdeme, különösen a Hungária csatársora volt győngye. Barátky igekeztet, de már nem való centernek. Spitz ismét okos passzaival tünt ki. Tieska javul, de igazi formájától még nagyon távol van. Cseh teljesen lélekletlenül.

Ottávi pedig kritikán alul játszott.

A fődzsetor volt a Hungária legjobb csapatrésze, különösen Szaniszló volt elemében, de Gergely és a tartalék Sebes is kitűnően küzdöttek. A két bekk bizonytalan, Szabó jó kapus, de tuloktat pózol. Hihetetlen szerencséje volt. Pojácskodására egyszer ráfizet a Hungária!

A Budai „II”-ben Horn és Schuster voltak a lejobbak. A fődzsetor ezúttal győngye volt. A csatársorból Polgár és Tárnok emelkedett ki.

A Budai „II” kezd és az első támadásokat is vezet. Tárnok kapura tartó lövésébe Sebes belelöp és kórner lesz, ez azonban kapu mögé kerül. A Hungária szabadrugásán nyomul föl, a jó támadást Juvávi elrontja. Nagyon változatos a játék, a Budai „II” támadásai azonban mindig veszélyesebbek, mint a kék-fehéreké. Spitz tisztán játsza Csehet. Az összekötőt nagyon szorongatják és csak győngyén lehet.

Á Somogy rugta a kornereket, a III. kerület a gólokot

III. kerületi FC—Somogy 3:1 (2:0)

(Kaposvár. — 1200 néző. — Bíró: Tihanyi.) A napos, de hideg időben lejátszott mérkőzést a pesti csapat megérdemelten nyerte, bár góljai jórészt kapushibából estek. A mezőny lejobb játékos a Bíró volt, aki válogatott formát játszott ki. A III. ker.-ben még Györfi, Lutz, Magyar és Beretvás tünt ki. A honi csapat lelkesen és fáradhatatlanul dolgozott. Miklósi, Egri és Galambos voltak a lejobb emberei.

A III. kerület támadásával indul a mérkőzés és a 15. percben

Fenyvesi beadását Kármán a háló sarkába fejelte (1:0).

A Somogy erős támadásai eredménytelenek, míg a 28. percben

P. Szabó jelentéktelen ívelt lövését Háda kiejti és a szemfüles Jakubé közelről befejeli a labdát (1:0).

Óriási kapushiba! A Ferencváros kórnerrel válszol, ebből Sárosi fölé lö. Az iram most is győngye. A 18. percben Jakubét Bukovi faultolja.

A szabadrugást Auer lövi és ritkán látott bombalövessel szerzi meg a nap legszebb gólját (2:0).

A könnyen elért két gól után Kissé könnyelműen kezd dolgozni az Újpest. Bukovi lövését Takács II. ügyesen továbbítja kapura, de Acht véd. A Ferencváros-fölény nem tud kialakulni, mert a halvesor rossz. Auer kapu fölé lö, majd a 30. percben Lázár kerül nagy helyzetbe, de egyszerűen elefejté kapura fölé. Hába, nem esatálvéré folyik az erében. A következő percben Kohut remek kórner rug, Acht védeni akar, de

Sárosi ügyesen akadályozza és a késlekedő kapus orra elől befejeli a labdát (2:1).

Most már lelkesen dolgozik a Ferencváros a kiegyenlítésért. A 34. percben Sárosi szökött a Kiss hibájából szabadon álló Tancost, aki lefut, a lassu Futó nem tudja utolérni.

Acht kifut, de Tancos a támadási rajta az üres kapuba a labdát (2:2).

Persze nagy az öröm a Ferencvárosban. A Ferencváros a vezetést is megszereshetné. Tancos tisztán áll, de kétszer is a kapu kezébe lö.

Szünet után először a Ferencváros van frontban. Három kórner érnek el a zöld-fehérek és egy szereny Takács II.-lövést véd jól Acht. A 8. percben Háda kezéből Jakubé kirugja a labdát, kavarodás támad, amíg végre

Sárosi az üres kapuba rug gólt (3:2).

Két perc múlva P. Szabó az utolsó évek legnagyobb gölhelyzetét hagyja ki. Ezzel nyerhetett volna az Újpest. Most a Ferencváros szorongat erősen és szünte az egész Újpesten beáll a kapuba. A 22. percben

Kohut tisztán kapja Tancos keresztlabdáját és éles góllal a mozdulatlan Acht mellett (3:3).

Sárosi bombalövése süvít el a kapu mellett, majd Auer tör ki, de lövése Hádába pattan. Nagy szerencse! Lázár és Turai helyett eszerének, de ettől sem lesz eredményesebb a Ferencváros. Az Újpesten is erősen küzd, de Kovács hajszálon mellé lö. A tribünön is fokozódik az izgalom.

Pofonok esattannak, rendőrök igazoltatnak.

de gól nem esik. Kohut labdáját Sárosi fejei és a labda a felső kapufáról pattan ki. Még egy újpesti támadás, egy Ferencváros-kórner és vége a meccsnek.

Szaniszló a 16-os tájáról váratlan bombát ereszt meg, de Horn elvétéssel tisztáznai tud. Most erősen szorongat a fekete-fehér csapat. Tetszetős Budai „II”-támadás után Polgár kapu fölé lö. A Hungária el-lentámadása Spitz olmszejdén akad el. Rökk nagy lövését Szabó hatalmasan fölgorva védi.

Nagy lendülettel kezdi a Hungária a második féldőt. Barátky remek 20 méteres szabadrugását Horn csak nagy bravúrral fogja el. A Budai „II” kórnerrel válaszul, Schuster azonban kapu fölé fejel. Igen változatos és igazalmas a játék, árnyalatnyi Hungária-fölénnyel. A 10. percben születik meg a mérkőzés egyetlen gólya.

Ottávi kórnerét Spitz az ellenkező sarokba fejei (1:0).

Ezúttal erősen szorongat a Hungária. Óriási helyzet alakul ki a Budai „II” kapuja előtt. Barátky fut a labdával, összeütközik Hornnal, úgy, hogy miud a ketten esznek, a labda Cseh elé perül. Ivesse azonban a felső kapufáról pattan a mezőnyre. Barátky az összeesésnél megőrül és két perc múlva tér vissza. A kék-fehérek ostromlóják Horn kapuját, a pompás fődzsetor vezetlelével. Lassan fölszabadul a Budai „II”. Stancsik éles lövése a kapu mellé jut. Tárnok lövését Szabó elcsépi. Szabó majdnem a fél pályáig fut ki Tárnok elé, hogy leszerelje. A 41. percben

Ottávi és Kárnál I. összecsapása a tetlegességig fajul. A bíró mindkettőt kiállítja.

Változatos játékkal végződik a mérkőzés.

A mérkőzés után Schuster vakbégüresöket kapott és azonnal beszállították a Maglódi-úti kórházba, ahol sikeres műtétet hajtottak végre a kitünő játékoson.

Fenyvesi szabadrugása a rosszul védő kapus mellett a hálóba gurul (2:0).

Szünet után negyedóráig a Somogy volt fölénnyben, de csak tíz sarokrugást ért el. A 21. percben Dormos kiszóktott.

Keresztlabdájára Galambos elé kerül, aki a hálóba lötte (2:1).

Újból a III. kerület vette át a játék irányítását és a 23. percben

Fenyvesi kórnerét Kármán befejelte (3:1).

Az utolsó negyedórában a Somogy pompásan finisol, de esatárait minden helyzetben hibáztak.

Nagy botrányt rögtönzött a szegedi csapat Soroksáron

Soroksár—Szeged FC 1:0 (1:0)

(Soroksár. — 500 néző. — Bíró: Dr. Juhász.) A szegediek a soroksáriak legutóbbi eredményei alapján könnyű győzelemre számítottak

Gárdos Herta
„Stambul”
szönyegüzem
 V. Vilmos császár-ut 14. sz. udvarban. — Telefon 814 05
 Kézvel osomóztott magyar perzsisz feltűnő olcsó áron. Vétel-eladás. Legjobb bevásárlási forrás. — Művész javítások. — Mosás.

s eleinte könnyen is vezették a mérkőzést, de a soroksáriak tudásuk legjavát adták s úgy a védelem, mint a csatársor jó játékokat mutatott.

Szeged kezdett szél ellen. Váltakozó támadások után, az 3. percben.

Izsyény szabadrugásából Schmidt két lépéssel védhetetlen gólt lőtt.

A soroksáriak továbbra is sorozatos támadásokba vezették. Korányinak volt egy jó helyzete, labdája azonban kapu mellé került.

Szünet után is a soroksáriak maradtak fényben. A szegedi kapu előtt egymásután két sarokrugás esett. Pálinskás azonban kitett magáért. A szegediek heves ellentámadással feleltek. Havas már a kapu közelében járt, amikor a bíró lesállítás miatt megállította a mérkőzést. Havas nem hallotta a bíró fúttjelét és a labdát hálóbá juttatta.

A megnem adott gól miatt a szegediek hevesen tiltakoztak.

A játék a mérkőzés vége felé mindinkább eldurvult, több veszélyes helyzet volt mindkét kapu előtt, az eredményen azonban egyik fél sem tudott változtatni.

Moóré hiánya i jbb két pontjába került a Booskainak

Attila - Booskai 1:0 (1:0)

(Miskolc. — 1500 néző. — Bíró: Mikolovics.) A helyi csapat lelkes játékával megerdemelette a győzelmet, mert ebben a bajnoki évben ilyen jól még nem játszott. A Booskai tartalékos csapata derekasan küzdött, de ellenfele lendületét nem tudta megtörni.

A Booskai az első tíz percben alaposan próbára tette az Attila védelmét. Azután az Attila lendült támadásba és szélső lefutásaikkal állandó veszedelemmel jelentek be a Booskai kapujára. A 19. percben Buzási szabadrugása Magyar éle esett, a beadást a

belső csatárok elhibázták, a Booskai védelme této-vázik, miáltal

Haraszti tisztára játssza magát és félmagas lövéssel megszerezte a győztes gólt.

A siker föllekesítette az Attilát, amely szebbnél-szebb támadásokba vezetett. A Booskai csatárainak rossz napjuk volt; Markost keveset foglalkoztatták. A második féldél első 25 percében folytatódott az Attila ostroma. A Booskai ellentámadásai eredménytelenek, sőt az Attila a finisben teljesen fölorrölte ellenfele erejét. A 4:1 arányú korerarány is az Attila fölönyét bizonyítja.

A Nemzetivel nem bírnak a pestkörnyéki csapatok

Nemzeti—Kispest 2:1 (2:0)

(Kispest. — 600 néző. — Bíró: Boronkay.) A Nemzeti minimális gólarányú győzelme megerdemelt volt; bár az eldöntetlen sem lett volna igazságatlan. (Szünet előtt ugyanis a Kispest támadott többet, míg a Nemzeti vezetésebb volt, a második féldélben pedig, a Nemzeti fölönye ellenére, a Kispest lőtt gólt.)

Változatos játék után Kispest-fölény alakult ki, de Szeder, Serényi és Kormos lövése vagy a kapu fölé került, vagy pedig a jól védő Vermos szök-mánya lett. A 19. percben Paczalai beadásából

Bihámi fejszögállal megszerezte a vezetést. (1:0). A 32. percben az egyik Nemzeti-támadásnál Szécsi fejesét Laki a gólvonalról húzta vissza. A 44. percben Bihámi labdáját

Paczolai a hálóbá lötte (2:0).

Szünet után Kispest folytatta támadásait és a 10. percben

Miklós beadásából Kormos a 16-osról gólt lőtt (2:1).

A Kispest a finisben teljesen visszaszorult, védelme azonban kiválóan működött. A 40. percben Paczolai lövészerü beadását Dénes, nehezen védte, végül Bihámi kitérve volt veszélyes.

ugyancsak mint erősen fogadott ló győzött Oline is a pótversenynben. A többi kedvencek: Karola, Úrgevár, Patricia, Kacér azonban, mint az olasz játék buzdító zászlóvivői, csak a második helyen végeztek.

Részletes eredmény:

- I. futam: 1. Illi (2/5), 2. Karola (0), 3. Bufolejtő (2). Im.: Sullanc, Erika O., Ilhába, Melinda. Tot.: 10:59, 11, 11, 13; olasz 10:38.
- II. futam: 1. Guardian Todd (6), 2. Úrgevár (7/10), 3. Donnibó (2). Im.: Brummbir, Insa, Esély, Katinka, Paritya, Eszter. Tot.: 10:75, 22, 15, 14; olasz 10:38.
- III. futam: 1. Sámson (3/10), 2. Bessie (3). Im.: Eber B., Lord Ida. Tot.: 10:12; olasz 10:21.
- IV. futam: 1. Kriszta (3), 2. Patricia (7/10), 3. Gyűz (3). Im.: Dora, Ozon, Ippóni, Epupa, Nincs tovább. Tot.: 10:33, 17, 12, 13; olasz 10:42.
- V. futam: 1. Ragyogó (3), 2. Kacér (8/10), 3. Arditti (2/5), olasz 10:41.
- VI. futam: 1. Oline (8/10), 2. H. Boriska (1/5), Im.: Jégvirág, Marokkó, Tamerlan, Generális. Tot.: 10:31.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Lázár Miklós.

Világosság könyvnyomda Rt. Budapest, VIII., Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deitich D.

Husgép prima snlg. tarjánl P **4:80**
Vasaló P **3:90**
Konyhamérleg 5 kg.-os réztányérral P **6:—**
SEILLER VASÜZLET
József-körút 49 Telefon: 31-6-13

Száhóhalló itt rádió
A Reggel
Standard LORD

Valódi ezüst óralánc
és egy valódi svájci óra 6.90
3 évi állékonaság. P
2 darab 14 karátos arany 19.—
jegyűőru összesen . . . P 49.—
Zálogédulat és tőri aranyat legmagasabb áron veszték! Csak **SELIGNÉL** Calvin-tér 3. Vidékre utánvélő!

INGYEN
BUTOR FEHÉRNEMŰ FÜTES ÉS FÜRDŐ használatl
hónapos szoba
már 60 pengőfőlkapható
Zsigmond-ut. 38—40.
Telefon 517—35

Gyöngye férfiaknak
vázszébelnyeg ellenében, díj mindenkor külön szencziációs találmányon ismertté. Cim: „Patent 402”. Címj (Kolozsvár), Románia, postafiók 1.

Legszebb clipsek
2— P-től. Divalos
nagy poudrierek
elragadó színváltozók 8 P-től
JOLIE-nál
Kisgyö-utca 4-6

Celluloid ajtóvédő
mögött kopástól, piszkolódástól, minden szinben és formában készült. Higiénia Celluloid-ipar. Vezérképvisel: **Bojár és Társa, III, Margitsziget. Tel. 28-7-25**

MÜFEG 4.— P
tömeskezőlések 5 P. Arany-fog 18 P. Dr. Hegedűs fog-és szankorvos, Erzsébet-körút 12. I. emelet. Részlete is.

ÉDES AJÁNDÉK
NAGY IMRE 5000 VICCE
Elegánsan butorozott kúlbőncéjratu nagy utcal sz o b a
keltással az Eprekterre, furdőszoba- és konyha-használatl 1—2 személyi furdő kúlbőncéjratu, Szonyd-utca 74. II. 21.

Összeállították az Olaszország elleni magyar válogatott csapatot

Négy Hungária és csak két Ferencváros játékos került a csapatba

(A Reggel tudósítójától.) Az MLSz „bölcs” vezérkaru november 27-re soronkívüli válogatott mérkőzésben állapodott meg az olaszokkal, nem annyira a „beesvágy” kedvéért, mint a sok lirárért, amit az olasz szövetség fizet. Dr. Máriássy Lajos szövetségi kapitány lemondásával a válogatással Nádás Ödön ügyvezető alelnököt bízta meg az MLSz, aki eddig jórészt csak amatőrmérkőzésekre járt és csak legutóbb ment profibajnoki meccsre is. Ez meg is látszik a csapatban, amelyet vasárnap este állított össze Nádás. A „beharangozott” amatőrök közül csak Déri maradt himrondó-nak.

A csatársor másik szenzációja, hogy véletlenül sem állított be egymasmellé egy klubból való csatárokat, sőt a Ferencvárosból egyetlen játékos sincsen a csatárkivintetben.

A halvesor meglepetése, hogy a halfödözet helyére, Lázár mellözésével, a Hungária Szaniszló került. Viszonylag legszerencsésőbb a védelem összeállítása, de nem hallgathatjuk el, hogy ha Szabó I. kvalitásánál fogva, ki is

érdemelte a válogatottságát, de annyira tulajdonsága vizsi a pözölást, hogy arra egyszer alaposan rá fog fizetni, reméljük azonban, hogy ez nem vasárnap Milanóban fog bekövetkezni. Meg kell azt is jegyezni, hogy a tartalék Kárpáti II. rossz volt vasárnap, viszont Borsányi remekelt.

Nádás Ödön válogatott csapata különben így fest:

Szabó I. (Hungária)		Bíró (III. ker. FC)
Korányi (Ferencv.)	Sárosi (Ferencv.)	Szaniszló (Hungária)
Barátky (Hungária)	Sárosi (Ferencv.)	Szaniszló (Hungária)
Markos Cseh II. Jakube (Booskai) (Hungária)	Jakube (Ujpest)	Bihányi Déri (Nemzeti) (Törékv.)

Kapustartalék: Horn (Budai „11”), jobbhalfartalék: Kárpáti II. (Budai „11”).
A válogatott csapat szerdán délután 1/3 óra-kor a Hungária-uti pályán tréningpartner az amatőr Ferencvárosi Vasutas lesz.

Kikapott a Vass, A II. liga vasárnap fordulója-nak eseménye a bajnokjelölt Vasas, első Feresége volt. Eredmények: VaI FC—Drogulástk 4:1 (2:0), Drascho—Vasas 3:2 (2:1), SZNFC—Rakospalota 14:0 (7:0), Etc FC—Budafok 3:2 (1:1), Bak TK—Taxi 3:2 (2:1), Phöbus—Csepel 6:2 (3:2).

Favoritküldelmek az amatőr-bajnokságban. UTE—MAVAG 1:0 (0:0), Törökös—VI. ker. FC 6:0 (1:0), BSZKRT—EMTK 4:1 (3:1), Postás—MTK 1:0 (0:0), Elektromos—URAK 2:0 (0:0), 33 FC—Fer. Vasutas 4:3 (1:2), BSE—BEAC 4:1 (3:0).

Külföldi futballeredmények. Bécsben vasárnap fejezték be a profibajnokság 6szí fordulóját. Eredmények: Austria—Rapid 2:0 (0:0), Vienna—Floridsdorf 3:2 (1:1), Admira—Hakoah 1:0 (0:0), Wacker—Libertas 2:1 (1:1). A bajnokság élen 17 ponttal (20:13 gólarány) a Vienna áll, második a Rapid (14 pont, 20:30 gólarány) és a harmadik az Austria (14 pont, 20:16 gólarány). — A csehszlovák liga vasárnap fordulójának eredménye a következők: Sparta—Viktoria Ziskov 2:2 (1:1), Slavia—Nachod 6:1 (3:1), Bohemians—Teplitzer FK 5:3 (2:3), Kladno—Viktoria Pilsen 2:0 (1:0), SK Pilsen—Liben 2:2 (1:2).

Dehrecben az olimpiai vízilabda-csapat csak egy gólkülbőnséggel győzött az utánpótlás” ellen. A dehreceni új fődöttusszóban vasárnap délután sportbemutató volt, amelyen résztvett az olimpiai vízilabda-csapat is. Dehrecben uszónak versenyszámait után Hazai és Mezei a 66 kétharmadméteres mellúszásban, Halasy Olivér pedig a 100 méteres gyorsúszásban uszott bemutatót. A 3x33 egyharmadméteres gyorsúszósfutatót a budapesti csapat nyerte meg 56.6 mp. idővel Dehrecben előtt (59 mp.). Az olimpiai vízilabda-csapat mérkőzését az utánpótlás csapatával az olimpiai csapat nyerte 8:7 (2:5) arányban. Gólszöke: Kesztri II. (4), Vertési (3) és Tolnai (öngól), valamint Bozsi (2), Brandy (3) és Hazai (2).

Sonkapacolás prágai módon. Magyar sonka-pacolat picenl 70 fillér és 2 pengő, fűszerkezeskedésekben, gyógyszerár-klubban, drogériákban. Szétküldés: Brassó Illatszertár, Győr. Vigyázzon, mert utánozzák.

A Magyar Uszó Szövetség és a megbukott „vizikabarát” (Lentl A Reggel szerkesztőjéhez.) Nagyságos Főszekcső Úr! Amidőn először hálánkat fejezzük ki Nagyságodnak azért a támogatásért, amelyivel A Reggel-ben az uszósövetség munkáját támogatni méltóztatták és már esztendő óta érezzük a jóindulatot, amellyel a mi sportunkat b. lapjában kezeli, egyuttal arra kérjük, hogy a legutóbbi számban megjelent téves híradást helyesbíteni kegyeskedjen. A Reggel ugyanis a rosszul sikerült vizikabaróval kapcsolatosan csodálattal emlékezik meg arról, hogy „az uszósövetség rendezőgárdája egyuttal nem állotta meg a helyét”. Ez tévedés, mert nekünk a vizikabaróhoz semmi közünk nem volt, a Magyar Uszó Szövetséget tehát semmiféle kritikával nem érintheti. Amidőn tehát ismétetlen küszönetünket nyilvánítnk és szíves jóindulatát a jövőre is kérjük, fogadják Nagyságod mély tiszteletünk és nagyrabecsülésünk őszinte nyilváníását. Speissegger Ernő ügyv. alelnök h. Mévai János főtitkár.

Erdős-boxiskola. Önvédelem. Amerikai fogyszak-torna. IV. Váci-utca 20. Telefon: 820—19.

LOSPORT
Ügetőversenyek
ironban voltak a favoritok a vasárnapi Ügetőversenyeken
(A Reggel tudósítójától.) A csipős, télies időben csak a legolesőbb helyek teltek meg. A versenyek minden zökkenő nélkül, végig realis lefolyásnak voltak. A nap főversenyét, a Commune-díjat, a nagy favorit Sámson nyerte.